PL 248 T396S3 1878

Tarhan, 'Abdülhak Hâmit
Sahrâ

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

عبد الحق حامد

صحرا

برمنظومه در

Sahrā

هر حقی مؤلفك اولمق اوزره
معارف نظارتنك رخصتیله طبع
اولندی

تاریخ تسویدی کانون اول سنه ۱۲۹۱
تاریخ طبعی کانون ثانی سنه ۱۲۹٤

استانبول

(مهران) مطبعه سی — باب عالی
جاده سنده نومرو ۲۸

۱۲۹٦

ناظمنك مطبوع اولان آثاری

ماجرای عشق

صبر وثبات

ایچلی قز

دختر هندو

نظیفه — منظوم

نسترن — مقفا

صحرا — منظوم

—

طبع اولنه جق اولانلر

طارق

ابن الموسی

ساردانا پال — منظوم

تزر — منظوم

قحبه ایله غرام — مقفا

اشبو — منظوم

زینب یاخود تجربهٔ قدر — مقفا

لیبرته — مقفا

یادکار - بعض اجزاء نظمیه‌یی جامع بر مجموعه

PL
248
T39653
1878

1030595

صحرا

صحرا ـ نسترن ـ کبی یاالکز مقفا
دکل ، هم مقفا هم منظوم برتجربهٔ
نوزمین در .
محاکمهٔ یارانه عرض اولنمق اوزره
طبعیله نشر وتوزیعی مصادف زمان
فرصت اولدی .

عبد الحق حامد

خوشنشنان

۱ نغمه

بر زمانلر قرار کاهم ایدی ،
بدویلر کبی بیابانلر
بوکا موجب ده اشتباهم ایدی :
نصل امرار وقت ایدر انلر ،
بلده خلقنده کورمدم ، حیفا ،
کوردیکم انسی اهل وحشتده !
بدویلر سکون وراحتده ،
سوردیکی دائما غمله صفا ،
بلدی متصل اسیر جفا ،
انتعاش عالمنده ظلمتده !
بری اندیشه دن امان بولماز ،
بری اندیشه یه زمان بولماز ،

٢ نغمه

بلدی نوش زهر محنت ایدر ،
بدوی تازه تازه سبز لذیذ ۰
او تعیش دیوب جهاده کیدر ،
بونی آو اتلری ایدر تلذیذ ۰
مدنی صرف نقد ایدوب حتی
نفسنی ساز ایله خوش ایلر ۰
بدوی کلبه سنده کوش ایلر
نغمات طیوری باد وهوا ۰
بونی برما کره ایدوب اغوا ۰
صانکه چرکاب ذوق جوش ایلر ۰
آب سیمین ایچنده جلوه کنان ۰
انی ده همسری ایدر حیران ۰

٣ نغمه

بدوی همسریله چفته کیدر ؛
نخچیر زرع وزرعی ایله دمنی ۰
طاغ باشنده معاف قید کدر ،
هیچ دوشونمز بوغصه عالمی ۰

انقلاب وحوادث دوران
ایده مز قلب صافنه تأثیر ؛
لقمهٔ نان خشك ایله دلسیر ،
یتر اقناعه برچناق آیران ،
دائما پرمسرت وخندان ،
نفسنی ایله مز حیاته اسیر .
سیر ایدوب والهانه آفاقی ،
بی دلالت بولور اوخلاقی ؛

٤ نغمه

ایدرك قبهٔ سمایه نظر ،
طاپنور کندیکندینه دائم .
اختر ثابت ضیا کستر
شمعهٔ معبده اوار قائم .
شجرستان جماعت مسجد ،
که کلوب نفخ باد ایله وجده
حضرت فطرته ایدر سجده .
حی موجود وواجد وموجد
کورینور کیم اوعابد ساجد

اولديغی عالم مجدده ،
باقوب اطرافنه تعبد ايدر ..،
طاعتی متصل تجدد ايدر .

نغمه ٥

بدوينك عبادتی حقدر ؛
اوده بالفرض اولمسه بر تحقيق ،
هيئت كائناته باقمقدر ،
زن همرازينی ايدوب ترفيق .
اولديغيچون طبيعته مقرون ،
بو عبادت كلير عقوله صحيح ،
اولنور همده هپسنه ترجيح .
متدين نه دن اوله مديون ،
وضع ايله اعتياده كونا كون ،
كه ايدر اهلی بربرين تقبيح ؟
طاعت حق درونه عائد در .
تعبد واقتدا زوائد در .

نغمه ٦

موسم نوبهار ايدنجه حلول ،

که تبسم نمون انحا
صبح تابان کبی اصول اصول ؛
خوشنشینان عالم صحرا
که بهار انلره کلیر بیرام ،
خانه بر دوش اولوب عزیمت ایچون ،
الک کوزل نقطه یی ، اقامت ایچون
اختیار ایلیوب طوتر آرام ؛
صکره یکدیکره ایدر اکرام ،
نائل اولدقلری سعادت ایچون ٠
بدوی یی سماحت قدرت
ایلمش بویله مظهر نعمت ٠

٧ نغمه

دامن اسمانده ابر سحر
دوکر اوراقه ریزهٔ الماس ٠
شب حلول ایلینجه عکس قمر ٠
ایدر اشجاره صرمه لو الباس ٠
کلینه دوندیروب اومنظره یی ،
صانکه اجرای سور ایدر قدرت ٠

انی آدم قیاس ، ایدوب جنت ،
اونودور موت ایله خاطره‌یی
جای افکار ایدرمی خاطره‌یی
بو تماشای خوشترین حالت ،
او یله بر عالم صفاده کشی
قید ایدرمز جهان کشمکشی .

٨ نعمه

قرب وادیده منبع جوشان
عکس ایله طاعتده و یوز حرکت .
چمن یابسی ایدر ریان
ینه برجویبار پر برکت .
بر شجر اوزره میوه مالامال ،
بری اشکوفه‌لرله رنك آمیز ،
طائر موسم ایلیوب تهزیز
دوشورر زیر پاینه ، در حال
انی تقسیم ایدرلر اهل وعیال ،
دستمال وسماط اولور لبریز .
قویولورلر محبته کیدرك ،
رازق عالمی ثنا ایدرك .

٩ نغمه

برقویون یاوریسیله طاغده ملر ؛
قراجه یاردن ایدر پرتاب .
بر بایردن دخی اینر سوریلر ؛
گاه گاه عکس ایدر صدای کلاب .
برقادین دستیسیله صویه کیدر ،
ارککی بالطه‌سیله اورمانه ،
یابی اومزنده اوغلی بریانه ؛
اوته‌ده سود صاغار فقط دختر .
کوستروب صکره پیر عائله یر ،
طوپلنورلر سماط بریانه .
قید ماضی ودرد استقبال
اولماینجه کلیر سعادت حال .

١٠ نغمه

یاد بی نشئه‌سنجه اول پیرك
که آکار عمرینك گذارشنی ،
نوبهارك کسوبده تأثیرك
کچیرنجه زمان نمایشنی ؛

برف وباران ایله کلیر صرما .
اڭده هم بشقه برقیافت وار .
او قیافتده‌ده لطافت وار .
ایدرك جامهٔ سفید الکسا ،
عالمی درکفن قیلر کویا .
بونده بیلمم نه سر وحکمت وار :
ینه غایت لطیف اولور اطراف ،
ینه اطرافی ستر ایدر الطاف !

١١ نغمه

هوا بعضاً اولور سکونتیاب ؛
اوده بر سیر دیکر اغرب .
مثلا آفتاب عالمتاب
عزم مغرب قیلنجه ، ظلمت شب
چهرهٔ عالمه چکر پرده :
برسکوت عمیق اولور پیدا .
صانکه خوابه وارر بتون اشیا .
عکس برف زمانه پرورده
کوزینور وجه لیل اغبرده .

اوسكوت عظيمى احيانا ،
برقوال نغمه‌سى ايدر احيا .
ننى سو يلر طبيعته كو يا .

١٢ نغمه

كلبه‌لورده اولان اوجاقلردن
آسمانه چيقان دومان نه غريب !
نه ده خوش سيرى وار ايراقلردن ؟
كيدرك برسحاب ايدر تركيب .
هواده انجماد ايدوب او بخار
برف ريزان اولور يواشجه يره ،
صانكه عودت قيلر اوكلبه‌لره .
اوته‌ده بر سپيده سركهسار ،
ظاهر اولمغله مهر پرانوار ،
قلب اولور صانكه معدن كهره ،
افسرى اولقدر تنور ايدر ،
كه بشر اولقدر تصور ايدر !

١٣ نغمه

مه تنهار وسما پيما

قیش کوننده کاله ایردیرمش .

١٦ نغمه

نشر ایدر نفح صبح ایله رنجان ،
زلف مشکینی دوش نازنده .
کاه کاه استمانه نظاره کنان ،
سانکه برهم نشین نیازنده .
کلدیکی برجی کورمکه اول ماه
خود بخود سیر کائنات ایلر .
وحشیانه ترنمات ایلر ،
پرحلاوتلی صوت ایله کاه کاه .
عصمت مریمانه‌سیچون اله
اکا ممکنسه التفات ایلر .
بری قصد تسلط ایتسه اکر .
جاننه خنجر نکاهی دکر .

١٧ نغمه

هیئتی ساده ، زینتی مفقود ؛
دکر اول ـ ده‌لکه‌دکی حالت
پادشاهانه الویرشلی نقود ؛

چونکه قدرت ویرر اکا زینت :
وجهنی آب صاف ایدر تطهیر ،
زلفنه شانه زن دم ارواح ،
اویقودن قالدیرر نسیم صباح ،
عطر ازهار ایله ایدوب تأثیر .
صبحی یاخود خروس ایدر تبشیر ،
که بیلوب قز بوحالی استفتاح ،
صارینور کیسوان شبکونه ،
کون کبی فر ویرر او هامونه .

۱۸ نغمه

هرسحر وقتی تجربه ایتمش ،
اویناشی واقف طلوعی اولور ؛
یعنی ادراك ایدرکه قز کیتمش ؛
ایکی اش بربرین اوطاغده بولور .
عشقه دائر تکلم ایتمزلو ؛
سویله‌مزلرسه جان وجانانذن ،
سویشورلر فقط دل وجاندن .
دوشسه‌لر بربرندن آزی اکر ،

اثر ایلر کوکلرنده کدر ،
بنه بیلمزلر انی هجراندن .
کولیشورلر سونجی بیلمدلک ؛
اغلیوب صیزلامقده اویله کرك .

بلده کزی

---

١ لحن

بلدینك نه‌در معاشقه‌سی ،
نیجه حاصل اولور صفاسی عجب ؟
بر . قوقوت . پنجه‌سنده‌در یقه‌سی .
چکیلیرمی انك جفاسی عجب ؟
یوزی دوزکونلی سوزلری دوزمه .
ایشی جان یاقمه یا کوکل اوزمه ؛
بنه‌ده بیك . فرانغه . الفت ایدر ؛
کیم بیلیر عاشقی نه کلفت ایدر ؛
سکا شوندن کلیر کوزی سوزمه ،
که او هپ دقت قیافت ایدر .
. موده . یه او تماسه سوسك فرضا .
انسه ممکن دکل آنی ارضا .

٢ لحن

خصلة جمع نقد وثروت ایچون
قول اولور کن او بر سیاه عربه ،
بين الاقران انکله الفت ایچون
یا بر آت آلالی یا بر عربه
او قزك نزد اعتبارنده ،
او یرك مجمع کبارنده
عربه‌ك یوقسه یك یوانسین سن ،
کرچه غایت کوزل جوانسین سن .
نه کزرسین لاقك کنارنده ؟
کیمسه باقمز سکا یبانسین سن .
یاقشیرمی بو موسمه بو . ژاکت ؟
نه قدر کهنه یاپدیغك . توالت . !

٣ لحن

نظر یاری جلب ایچون ، مطلق
معتبر بر . قلوب . دن اولملی در .
آنی . قصقاد . ده ایتملی ملحق ،
یا یارش موقعنده بولملی در .
او کیجه وار ایسه غرانداو پرا ،
لوجه تقدیمی قیلوب ایما ،
بر طعامکاهه ایتملی دعوت !

که بهاسی صورلماق عادت .
نه ایچوب برسه اویعالی ، زیرا
بویله در محرمیت الفت :
فرضا اولماسدن انیس شراب ،
کوسترر قهقهه یله استغراب!

٤ لحن

دها بر عادت کبارانه
مرضه کچ کلوب چابق کیتمك ،
باقیوب صکره برف و بارانه ،
اکیباژ . له براز طولاشمه کرك ؛
مثلا برساعت ایدنجه مرور ،
کلیر ایفای رسم بزم سحور ؛
اشتهانك زمانی جزم اولنور .
ینه دار الطعامه عزم اولنور .
سن کرانخواب غم ؟ اومست غرور ،
انده وضع اساس بزم اولنور .
برده ؟ غارسون . حسابی عرض ایلر ؛
کسه . ریزان اولورسنك لو ئیلر

٥ لحن

بلکه ایلر یکونی صاحب دار
صکره اول نازنین ایله تقسیم .
نه ایسه کلامش زمان قرار ،
اولنور بر اویون یری تصمیم :
همنشینك . لابوزده . کیتملی دیر ؛
اوراسی چونکه الك مطنطن یر .
سنده بر پاره قالمامش ؛ قانسه ،
بشقه‌سیله شتاب ایدر . دانسه . .
. بزیك . اوینار ، قزانسه کندیسی یر ؛
غیب ایدرسه زیان سنك . شانسه . !
صکره راحت دمی حلول ایلر ؛
سنی کوچ حال ایله قبول ایلر .

٦ لحن

عزم ایدرکن محل مقصوده ،
بر ایکی الدیون آلنمشیدی .
همده اولمش لباسی فرسوده ،
انی تبدیله‌ده قالنمشیدی .

بشقه قواتقده، کزدیکی حالده ،
برده یاپلزه‌سی دوشر . سالده . :
که قیرلسه تجدد اثرایی
انده مرعی اصولك ایجابی ،
بوقسه شهیر ایلرسنی بالده
ادعای تمایز اربابی .
سکرمده بر . بوکت کثیر آلور ،
حجابه الفت کیدوب قالور .

۷ لحن

ایکی ساعت قیلنجه آنده حضور ،
اریشور مدت بیان وداع :
که سکا کوستروب کساله فتور .
انی بر طرز ایله ایدر استماع .
قوشار الباسکه همان . بونلر . :
بنه ریزان اولور . ناپولیونلر . ،
الانی التون قدرده بالافراز .
نازنینه اولنملی ابراز ؛
هم قیلوب مرسیلرله . پاردونلر :

ایتلی حس ظنی احراز .
صکره اول مصرفی ایدنجه حساب ،
سنی دهشتلر ایلر استیعاب ؟

لحن ٨

اشته ـ جنتلینك ـ او عالمده
بو یله در ایتدیکی محبتلر .
کینیشله یمك دکل ، همده
پاره ایستر سلام و صحبتلر .
سفها انبیا ، کدامرتد
پاره معبود و بانقه‌لر معبد ،
انده نسوان ایسه ملائکه‌در .
هر بری بر سفیهه مالکه‌در .
جنتی وارسه انلرك شاید ،
باالو نامنده جای تهلکه‌در ،
انده هپ مسرفان اولور مقبول .
کیمکه دال تمکل ایسه مدخول .

لحن ٩

بر قناس ایله عالم صحرا

٤ ترنم

يوق وجودمده طاقت شجعان ؛
مدفنه دوندی اولدیغم مسکن !
قورقار اولدم الهی کندمدن !
خود بخود صوردیغم شو در هر آن .
وطنمدن بو حمته یوقمی کلن ؟
سویله ای یاد اوقبلهٔ آمال
اولدی‌ می جیش خصم ایله پامال ؟

٥ ترنم

حالقی بالله دم ، فقط اولوزمی
بیلمکه مظهر اولمادم حالا ؟
عزلتی اختیار ایدوب حتی
اون سنه وارکه کورمدم یوزمی ؟
نجه‌ در شکل و هیئتم عجبا !
بر وجودم هله مثال ظلال ؛
بونی کولکه‌ مدن ایتدم استدلال .

٦ ترنم

نه پری وار نه ده بنی ادم ؛

نه تصویر ایدر ایسه م نایاب !
مشعله‌م برق ورهبرم سیلاب ،
مخبرم تند باد آتش دم !
بکا، کویا وحوش اولور همخواب .
کیجه دب سفید ایدر اقبال ،
قره قوش کوندوزین اراحهٔ باك !

۷ ترنم

فکر ایله خاطرم تردد ده .
عجبا جنّی یم ویا انسان ؟
دائما کوردیکم شو بر بیان !
ایلدم کلبهٔ تجرد ده
طوغدیغم یر لسانمی نسیان !
بردعا قیلمغه اولایدی مجال ،
امر حقی ایدردم استعجال !

۸ ترنم

سرب مرغان دشتده عرض سپاس
که قالیر بعض کره بیضه لری .
انی بولماز ایسه‌م کیدوب سحری

یدیکم که صانز کبی اناناس ،
ایچدیکم ده عصارهٔ شجری .
شجره م میوه لرله اولسه ده مال ،
قوشلره خاص او عین بیت المال .

٩ ترنم

باش اوجده ، دونر سحاب کثیف ،
یاصدیغم طاش . یتاق یرم طپراق ،
شاپقه م اوت . الده یورغانم یپراق ؛
همسرم برخیال او جسم لطیف
که هنوز انکله لیل فراق !
کرنده ایلم اونه کزکسه ایل .
دوشده دنیاده کوردیکم او خیال !

١٠ ترنم

هر تجلیسی ناکهانیدر .
یتیورکن بکا مقابل اولور .
کوله رك خوابکاهمه داخل اولور :
صانکه برنور اسمانی در .
بر مجرد مزاره نازل اولور !

دور ازمان ، تحول احوال
دیلرم و یرمسون اومهره زوال!
متحسر

—

١ فریاد

نه خوش ایلر محبتی تعریف
شوغریب بلبل آشیاننده •
بن ده کو یا ایدم زماننده •
آشیانمدی برنهال ظریفـا ،
اسدی برزمهریر زهر افشان ،
نه چن قالدی عاقبت نه فدان !

٢ فریاد

بنی کزدکجه کلستانلرده ،
ینه آثار یاد ایدر مشغول •
طویارم نفحه‌سی اصول اصول
روزکار اسه یکی زمانلرده •
یاد وجهیله دوکدیکم یاشلر
هب چیچك صوبی قوقغه باشلر •

٨ فریاد

مسکن اولدی بکا شو صحرالر
کزرم سو بسوتك وتنها .
یرده کوکده بکندیکم اشیا
یارمی هر نظرده عرض ایلر .
کیجه سطح میاده صورتیاب ،
بلکه ده عکس حسنی درمهتاب !

٩ فریاد

کیجه‌دن برف پوش اولان اشجار
نه کیم کون طوغوب قالیر عریان ؛
آچاور کلسه نزدمه جانان ،
قلب زارمده یرلشن اسرار .
کیدرر عرض ایدنجه طلعتنی ،
عرق واعصابنك برودتنی !

١٠ فریاد

الم حسرت وغم فرقت
بکا هر ذوقدن کلیر شیرین ؛
نه یه تشبیه اولنسه عقله قرین ،

یا وصالنده بولدیغم لذت ؟
حکم ایدر کوزلره کورونمیه‌رك ؛
اوجاله پری دینلسه کرك !

۱۱ فریاد

بوقلادم جمله یار واغیاری ،
بکا بکزر اسیر محنت یوق .
کیمسه‌ده چاره یوق سهولت یوق ،
سویلرم کرچه درد دشواری .
کیمی کلخن‌نشین ایکن ینه شن ؛
بکا زندان کلیر فقط کلشن !

۱۲ فریاد

بو کذرکاه عمر فانیده
وارمی یارب بنم کبی مظلوم ،
که دوشوب خاك حسرته محروم ،
محو اوله موسم جوانیده ؟
زیر سنك فناده‌یم واویل !
نه صفای سحر نه صحبت لیل !

—

فراغتكار

—

١ حسبحال

بونه احکام بد ، نه بخت یمان !
نیلیم نیلیم امان یارب !
بکا سن قیل وظیفه‌می الهام .
کندی امر·له کندمی اعدام ،
بونه سرو‌له زمان یارب ؛
اولدیغم حالده بونده فرمازان ،
قتله محکومه ناگهان تزرم ،
بنده اول ایشده تابع فرمان !

٢ حسبحال

بونی‌می منتج ایتدیکم همت ؟
باش اوجده دونن شو صاعقه‌دیه
نظر ایت بر کلوب تحیرله !
توکلرم اور‌پرر تصوّرله :
کیمدر امکان ویرن بو خارقه‌دیه ؟ :
تزرم سیف قهرمه قسمت !

زیر پایمده خون فشان تزرم !
وارمی یارب بونکبته امکان ؟

٣ حسبحال

نیلرم بن تزر کیدرسه تزر ؟
که بو کهنه زمین ماتمده
ثمر عمرمك نهالی اودر !
رهبرم کیم انك جالی ، اودر
که ستمکاه دور عالمده
بو وجودم دلالتیله کزر !
صوك کونمده قرین اولان تزرم
بندن اولمی کیتسون ای رجان ! ؟

—

٤ حسبحال

نی ترك ایتسه انتظار مده ،
دوشکم لحد مدفنه دکیشور ،
کفنه قلب اولور لباس حیات
حالبوکه لطف ایدوب دم سکرات
طورسه احیامه بر سوزی یتشور ،

سر بالين اختضارمده !
اولسه كوزدن كيدوب نهان تزرم ،
بكا عالم كلير مزارستان !

٥ حسبحال

غيره مشكل كليرسه بنجه محال ،
انى تبديل ايدش غم محضه ؛
هر بلاده اودر بنم بدلم .
اكا قصد ايتمكه واررمى الم ؟
كه اكر خستەلنسه برلحظه ،
كليرم حال نزعه بن درحال !
ديه جك اولسەم ـ الامان تزرم : ـ
باش اوجده كلوب اولور كريان .

٦ حسبحال

فقط اعدامه خاق ايدر اجبار ؛
امر حق صادر اولسه اجرايه
بنى اول مرتبه ايدر مجبور !
تبعه اولسه ده بنم جمهور ،
لحظه ايله محضه قافيه لرى سماعى در

تابعم اتفاق آرايه ؛
چونكه سرده بلای دولت وار ٠
تاجدار اولماسهم جوان تزرم
بكا همسر اولوردى ، هم سلطان ،

٧ حسبحال

حق بيليركه بوكون تزرم قولنه
عمرمى بخش ايدر ايدم ، تا كه
رزقى مزداد اوله بوكونكندن ٠
شمدى محروم ايدوب ده دونكندن ،
اورمق انصاف اولورمى ؟ حيفا كه
كيده جك اشته ملتك يولنه !
اى بنم طالعى يمان تزرم ،
باق نه بى رحم ايمش رجال زمان !

٨ حسبحال

اسمان اولمش ايدى غرق ظلام :
دون كيجه كوردم اول فرشته يى بن :
قولى مرفوع باركاه خدا ،
كوزى لبريز سم ، تك وتنها

قیالق بر جبلده زانوزن ،
خالقندن ایدردی استرحام :
صکره طوفان اولوب عیان ، تزرم
قالدی نار و بخار ایچنده نهان !

٩ حسبحال

نجه مقصد او بیکسی احیا :
دلتك مطابی فقط تسمیم ،
کثرت انلرده بن ایسه یالکز :
شوندن عبرت آلیرسه‌کز آلکز :
کندی آماله انی تقدیم
بکا هر وجهله کلیر اولا .
جاننی الدیغم زمان تزرم
سبب لعن اولور ایمش نه زیان ؟

١٠ حسبحال

او وظیفه‌م بو میل و دلخواهم .
بریسی مطلقا اولور غایب ،
بری کلسه وجوده همت ایله !
دقت کلمه‌ده وخامت ایله ،

بنه‌ده دعوت ایلمك واجب ،
نیلیم ؟ ملهم ایله ، اللهم !
بکا شان ملتمسه جان تزرم ،
بن ملکسه‌م ملك ده بر انسان !

١١ حسبحال

حفظ صحت طبیعته مطلب ،
مقتضی شانی ایلمك اعلا .
یری صحتسه بنجه دیکری شان ؛
بنه شاندر بکا همان یاقیشان ،
صحتی ایلرز عمومه فدا .
اوده کیمدر ؟ تزر ! امان یارب !
اولمه‌سون اولمه‌سون امان تزرم ،
سن همان شانی آلده جان و یرجان !

١٢ حسبحال

بونی باپمق ایچون انی بیقمق
بزه هر وجهله کلیر لازم ،
هانکیسی یاپمغه سزا بیلم !
بریسی جلب نفرت عالم ،

بر يسى غمدن اولمامق سالم ،
قادرم همده عاجزم مطلق !
كيديو يرسون كيدرسه جان تزرم ،
بزه شان ملترم ، دكل جانان !

۱۳ حسبحال

تزرم كيتسه بن دخی كيدرم ؟
كندمی اورمغی روا كورمم ،
اغتراب ايلرم فراغت ايدوب !
چونكه روحم كيدرسه رحلت ايدوب ،
بن‌ده زندانده سلطنت سورمم ،
نه انی ايسترم نه شان ديلرم ،
وارسون اولسون جنان مكان تزرم
بن قالوب ماتم ايليم هر آن !

—

متصادف

—

۱ تجسس

شو كذركاهده قيل نظر ،

هر بلا انده منتظر !
کون باتار کن غریب غریب ،
کیمسه لر یوغیکن شو صحراده ،
کیم شو مخلوق دلفریب ،
کیم اونوتمش انی بو انحاده ؟
نیچون اغلر حزین حزین ،
نه تمناسی وار بو دنیاده ؟
عجبا کیم شو نازنین ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟
۲ تجسس
عجبا کیم شو سیمین بر ،
کیمه عاشق کیمه مغبر ؟
طوری پرمعنی ؛ هیئتی ساده ؛
سرازاده ،
کیم شو حسنای بی همتا :
عجب کیمدر ؟
آفتاب عازم مغرب ،
اونیچون اولمامش غارب ؟
سبب کیمدر ؟

نه اوتورمش تك وتنهـا ،
نه سوداده ،
كيمى بكلر كنار دريانده ؟

٣ تجنيس

عجبا كيم شو غنچهٔ تر
كه نظيرى جنانده يوقتر ؛
كوزى ياشلى صاچى پراكنده .
نه بوقدر قيافتى وار !
نه غايت لطافتى وار !
نه سببدن بو آه وشيونده .
نه سببدن بو آه وشيونده ؛
حالنكه تراك حياته آماده ؛
عجبا كيم شو آله ناز .
كيمى بكلر كنار درياده ؟

٤ تجنيس

عجبا كيم شو نازلى دختر .
حسنى واركن نه دولت ايستر ؛
دلى بر قدر انك سواحلده .

اش آرارسه سمایه باقسون !
نه کورر ساحل مقابلده ؟
یلدیزه باقسون آیه باقسون !
جان یاقار آتش نگاهی ،
بر باقشده بن اولدم افتاده !
عجبا کیم شو حسن الاهی ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٥ تجسس

عجبا کیم شو بی حذر ،
بو محلده نه دن گزر ؟
زلف شبگونته بورونمکده ؛
نه سماوی لقاسی وار !
آی اوقدن طوغوب گورونمکده ؛
اخترانك ضیاسی وار .
بو تصادف نه خارق العاده !
گیت سؤال ایت حبا ، حبا ،
عجبا کیم شو دلربا ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٤ تجسس

کیمی آرار بوقدر ،
سبب نه یولده کدر ؟
کیمی المقده اول کوزل یاده ،
عجبا فکری نه ، نه سوداده ؟
اکلادق ایستدم بر آن ،
اوده می صاحب هجران ؛
برده باقدم فضا غبراده ،
که نه محرابی وار نه سجاده ؛
دعا ایچون کویا ،
دو دست عصمتنی
کشاده ایتدی ؛
قیلوب عبادتنی ،
شو یانه کیتدی !
نه دردی وار عجبا ،
کیمدر القا ایدن اوحسنی فریاده ،
کیمی بکلر کنار دریاده !

٩ تجسس

ندیه قالمش بو سمت شجراده ؛

عجب کیمدر ؟
پری دیمك نه روا ،
بکا اولمقده رونما ؟
المامش کامنی محضا ،
ایدر اللهه عرض نیاز ؛
اویمامش اختر سیاهی ،
اوسیبدن ده منکسر ، مدبر .
عجبا کیم شو نازنین دلبر ،
عجبا کیم شو حسن الاهی ؟
عجبا کیم شو آله ناز ،
کیم شو حسنای بی همتا ؟
عجبا کیم شو دلربا ،
نه دردی وار عجبا ؟
سبب کیمدر ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

—

نومید

—

١ سوزش

تف وتاب مرضدن بی قرارم ،
خلاصم امر مشكلدر اجلدن !
بودم كيم سربستنك احتضارم ،
نه لطف اومسه م عجب بن اول كوزلدن ؛
بو دم كيم سردیٔ عمله نزارم ،
شودر مطلب خدای لم یزلدن :
كلوب برطامله یاش دوكسه نكارم ،
بنم كللر آچار خاك مزارم ،

٢ سوزش

مقدرمش بوماتملر ازلدن ،
فراق امر ایلمش پروردكارم ؛
كه كلچين اولمه دن نخل املدن ،
پذیر ای خزان اولدی بهارم ؛
مكر بوخاك هجرانه دوشلدن ،
بنم مثمر دكلش آه وزارم ؟
مروت كورمه دن اول اینجه بلدن ،
یقلدی جملهٔ عمرم تملدن ؟

٣ سوزش

یکرمی بش یاشنده‌ه ختیارم ،
تشکی‌یه مجالم یوق عللدن !
نه‌یه مالك ایسه‌م هب کیتدی الدن ،
بو حالمدن تنفر قیلدی یارم !
اولورکن غیرتم سالم خللدن ،
بتون بیهوده کچدی انتظارم !
نهایت مائل ترك دیارم ،
بو حیفدی ایتدیکم سعی وعملدن !

٤ سوزش

مناجاتم بودر رب اجلدن :
بنی یاد ایلسون اول عشوه‌کارم .
بقایه طوغری رهیاب فرارم ،
یتر چکدکارم شوق وکسلدن !
بو ترتیب ایتدیکم نالان غزلدن ،
طاشم اوزره شو اولسون یادکارم :
حقیقت فرقی یوق عمرك مثلدن ،
خیال وخواب ایمش کشت وکذارم !

ماضی

١ مخطر

بو دوران نه دهشتلی دولاب ایمش ،
قیامت دخی قوپسه ایتمز قرار !
وقوعات ایسه عین سیلاب ایمش ،
که عمان محو آثار روزکار !
دوشوندکجه بن سوردیکم دملری ،
کلیر یادی انجق کوروئمز سرور .
ایدوب صانکه اول سور شادی مرور ،
بوکون کوکله قالدی ماتملری !
برادر شبابت فنایاب ایمش ،
اویاندمده بیلدم اوبر خواب ایمش !

٢ مخطر

نه شدتلیدر صدمهٔ انقلاب ،
عجب دوندیرر بونجه عالملری !
نه صورتله اولمق کرك حصه‌یاب ،
دوشون برده بیچاره ادملری !
قویولمدی غافل طوروب بر زمان ،

چنلرده یارمله عشرتلره .
دوشوب عاقبت هجر وحسرتلره ،
ایناندمکه یوقمش فنادن امان !
هله عالم آب ایچنده شباب ،
آنی آندیرر جام میده حباب !

٣ تخطر

قیلوب حسن طالعله کسب غرور ،
صاندم حصوله کلیر هر امل .
خیالم کتیرمزدی قطعا فتور ،
کورونمزدی کوکلمده یأس وکسل .
باقوب نشئهٔ صبحمه عادتا ،
صاندمکه یوقدر مسادن اثر .
بنم زعم ایمش حسن ظنم مکر !
او مهر امیدمله ! واحسرتا ،
کچوب مثل ظل سریع المرور ،
قرین زوال اولدی فصل سرور !

٤ تخطر

ایدزدم غزالمله سیر وسفر ،

که پایانی اولمازدی صحرالرك .
ویروب سطحنه عکس رخساری فر ،
طورردم کنارنده بحرالرك .
او اندامه قیلقله نصب نگاه ،
تعری ایدردم غم وغصه‌دن .
آلوب عبرت اول جوی پرحصه‌دن ،
شو بیتی اوقوردی بکا گاه گاه :
او شلاله‌درکه حیات بشر ،
نهایتده عمان محوه دوشر !

٥ تخطر

او دملرکه معتاد سیران ایدم ،
گذرگاهم اولمشدی بر گلستان .
گوزلکله مشهور دوران ایدم ،
بکا رغبت ایلردی نه طلعتان .
بنده بن او ایامی یاد ایلرم :
عجب عودت ایلری بزم وصال ؟
هانی اول نگار گروبی خصال ،
نه‌دن غائب اولدی پری پیکرم !
او بر جسم ایدی بن اکا جان ایدم ،

که قلبنده مألوف هیجان ایدم ،

٦ تخطر

هانی بغچه ده عرض دیدار ایدن ،
بنم اول تسلیء قلبم ملك ؟
نه برجنده حاضر او سیمین بدن ،
انی نزدکه سنمی آلدك : فلك ؟
منور کن اندن بوقلب سیاه ،
الهی بونه بو العجب انقلاب ؟
اونور مجسم ایدوب اغتیاب ،
خیالت کبی قالدی ظلمتده آه ؟
کوکل یاد ماضی ایدرسین ، نه دن ؟
کلیرمی صانیرسین فنایه کیدن ؟

دعوت

---

١ تمنی

کلرنك حجابك ینه جانا ،
چکمش یوزکه پردهٔ کتمان .

غمزه‌ك بنه تر دامن وغمكين ،
ابرولرك اولمش بنه پرچين ؛
كوياكه ويروب حدت بيجا
كلشنكه رخسارکه بحران ،
اندن نظرك بال كشادر ،
شاهين كبی بالالره سوزكون .
كل شنلنه لم كل كوزلم كل ،
كلشنده برابر كزه‌لم كل .

٢ تغنی

بر كلشنه دونمشسه ده صحرا
سنسز بكا جنت دخی زندان
بيلم نه صوچم وار نه بو تمكين
محرمی دكل عاشق مسكين ؟
معتادك ايكن سير وتماشا ،
كيمدر بو سفر مانع سيران ،
قصد ستمك وارسه بكادر ؛
بيلدر هله كوكلك نه‌ده كوسكون .
اغلاتمه بنی كل كوزه‌لم كل ؛
كلشنده برابر كزه‌لم كل .

۳ تمنی

کون باتمش انك نهر مجلا
اتواری ایله عین کلستان .
مشرقده فقط ماه جهانبین
قیلمش چنی بریم سیمین ،
بالین محبت کبی کویا
هرموجه‌سی پرنفحه وریحان .
سن مغترب اولمق نه روادر ؟
عزم ایت که جهان کون کوره برکون .
کل سوزیجکم کل کوزلم کل ؛
کلشنده برابر کزه‌لم کل .

٤ تمنی

لازممی سکا کسوهٔ زیبا ؟
آیینه‌لو اندامکه حیران !
سرپوشك اولان کاکل زرین ،
دوکسه‌ن قیلر اندامنی تزیین .
جامه‌ك وار ایکن بویله سراپا ،
صانیم که وجودك قاله عریان .

اول عقدهٔ کیسونه بلادر ؛
هر بندی ایچون بیك کوکل اوزکون .
صاچ کاکلکی کل کوزلم کل ،
کلشنده برابر کزه‌لم کل .

٥ تغنی

تعطیر ایلدشك زلفکی حتی
اوزرایحه‌که حق بوکه کفران .
برسنبلی عنبر ایله تدخین
جائزمی که سنبل دها مسکین ؛
آب کل ایله غنچه‌یی اسقا
لایقمی‌که اصلنده ده بویان ؟
سنبل ایسه اول زلفه فدادر ،
کلخنده‌که کلر دخی دوشکون .
کل تجربه ایت کل کوزلم کل ؛
کلشنده برابر کزه‌لم کل .

٦ تغنی

سن تازه سین ای غنچهٔ رعنا ،
کلبرك رخك باد ایله لرزان .

غازەك نە قدر اولسەدە رنكين ؛
رخسارکی ایلرکدر اکین .
قالدیر اوسحا بپارەیی جانا ،
حسنك کونشی اولمیە پنهان .
وجهك كە سنك نور خدادر ؛
بر پرد، دیمکدر اکا دوز کون .
آچ یشماغکی کل کوز لم کل ،
کلشندە برابر کزە لم کل .

—

الفت

—

١ تکلیف

ای کلشن جاندە آچان کل
برخندە کە بیك غنچە فدادر .
کول کیم یوزیکك نوری صاچلسون ؛
کوکلمدە براز کللر اچلسون .
سودم سنی ای صاچلری سنبل ،
عقلمدە اسن هب بو هوادر ،
کل ای کل باغ املم کل ،

وصلت كونى اولسون كوله لم كل .

٢ تكليف

تبشير صباح ايتمه‌ده بلبل ،
اسمكده اولان باد صبادر .
اثارى بديد اولمه‌ده فجرك ،
كول كيم يوزى كولسون شب هجرك ،
كول كيم كل رويك اوله كلكل ،
كلخنده‌لرك روح فزادر
كل اى كل صبح املم كل ،
وصلت كونى اولسون كوله لم كل .

٣ تكليف

لازم مى بزه بحث كل و مل ؟
سازنده وساقى نه بجادر ؟
لعلك هله صهباى املكن .
كلخنده لرك سازه بدلكن ،
زائد كور ونور نغمه وقلقل ،
بلبل ده سكوته ايتسه سزادر .
كل اى كل فصل املم كل ،

وصلت كونى اولسون كوله لم كل ·

٤ تكليف

قيلسه ن نه اولور شو يله تمايل ؟
هب ايلديكك قهر واذادر !
كول كول كوره لم ترك غرورايت ،
وصلت كونى در عرض سرور ايت ·
فردالره قالسون كه تأمل ·
آنجـامى بونك روز فنادر ·
كل اى كل نخل املم كل ،
وصلت كونى اولسون كوله لم كل ·

٥ تكليف

زنجيرمى اردرمى او كاكل ،
بيلم نه يه تشبيهى روادر ؟
هرنيسه اودر ضبطمه قادر ،
ديوانه ايدنده هب او كافر ·
سودالرم ايتمكده تسلسل ،
صحرا بكا بر سجن بلادر ·
كل اى كل دشت املم كل ،

وصلت کونی اولسون کوله لم کل .

٦ تکلیف

برخنده یه ده یوقمی تنزل ؟
وجهك یند برحزن و بکادر .
کافیمی دکل کریهٔ فرقت ،
بی نشئه می کچسون دم وصلت ؟
عشقم اوله ماز جای تجاهل ،
کیم ناله لوم عین هوادر .
کل ای کل بزم املم کل ،
وصلت کونی اولسون کوله لم کل .

٧ تکلیف

عرض ایلدیکك زیب و تجمل ،
کل جسمکه تحمیل جفادر .
کیسولرك ای نخل زیبی .
برجانهٔ خوشبوی طبیعی .
پوشیدهٔ مصنوعی تحمل ،
کاکللرکه قارشی خطادر .
کل ای کل طرح ادیکل .

وصلت کونی اولسون کوله لم کل

٨ تکلیف

مفتونکه بادیٔ تخیل ؛

چوقدن بری بر بویله صفادر .

کوردم کوره جك باری کولیدم !

برکره کواوب صکره اولیدم !

اتمکدن ایسه ناز وتغافل ؛

اورسه ن قواکی محض عطادر !

کل ای کل خاك املم کل ؛

وصلت کونی اولسون کوله لم کل .

عبد الحق حامد

Tarhan Abdulhak Hamid

حجله

Hacle

صاحب وناشرى

كتابجى آرا كل

معارف نظارت جليلەسنك رخصتيله طبع اولنمشدر

استانبول

مطبعهٔ (ا.ق. توزليان) ادارهٔ شركت مرتبيه — باب عالى جادەسى نومرو ٢٤

١٣٠٣

ادارهٔ شرکت مرتبیه مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سی

نومرو ٢٤

PL
248
T39653
1878

عبدالحق حامدك آثارلری

مطبوع بولنانلر :

ماجرای عشق . صبر وثبات . ایچلی قیز . دختر هندو . نظیفه . صحرا . نسترن . طارق . تزر . اشبر . بلده . مقبر . اولو . بونلر اودر . حجله .

طبع اولنه‌جق اولانلر :

ابن موسی . سارداناپال . زینب . لیبرته . قحبه . غرام . مجموعهٔ اشعار . هب یاخود هیچ .

«افادۀ مخصوصه»

بوندن بیلمم قاچ سنه اول صحرا ـ نامیله بر چوجوك كتاب چیقمش ایدی. بو چوجوك كتابك شعرمزده نه بیوك بر انقلاب كتیردیكی ادبامزك معلومیدر. او كتابك دلالتیله بو كونكی طرز غربی شعریدن الك اول مسؤل اولان مؤلف ایسه بو مؤلف عجزه معترفدر.

رفقامك انضمام همتیله خیلی وسعت بولان بو طرزك نوك حسن وقبحندن بحثه محل كوره‌مم. هر كس ایسته‌دیكی یولده ذوقیاب ادبدر.

حجله‌یه كانجه وقتیله یازدیغم:

نه طاتلی رنك كتیرمش شراب حسنكزه

دینور حلاوتی قیلمش نقاب حسنكزه

ویا :

بهار خانه‌ده خوش آشیانه‌کز واردر
همای عشقه کوره آستانه‌کز واردر

یولنده‌کی منظومه‌لری ـ تعلیم ادبیات ـ صاحبی استاد محترم واکرملك تقدیری وینه بعض ادبامزك تنظیرلری ایله ثابت اوله‌جغی اوزره بونلردخی افاده‌جه بریکیلکی مشتمل کورلدیکندن ـ حجله‌ده اوطرز افاده‌یی اختیار ایتدم .

دیمك ایسترم‌که ـ صحرا ـ ده‌کی اسلوب نظم ایله ـ حجله ـ ده‌کی طرز افاده‌ادبای عثمانیه‌ایچنده کیمسه‌یی تقلید دکل فقط عاجزانه برتجدیددر . بونی دیمك ایستیشم ایسه مسئولیت مترتبه فقیره عائدایکن بوبابده بشقه‌لرینك معاتب اولمامسی فکریله‌در .

برآدمه ـ سز ـ یاخود ـ سن ـ دیمك بیننده نه‌قدر فرق وار ایسه. اسکی شعر ایله یکی شعر آره‌سنده اوقدر فرق واردر.

ـ مقبر ـ واقع اولمش برمصیبتی مشتمل اولدیغی کبی ـ حجله ـ وقوعبولمش برمسرتی شامل دکلدر.

ـ حجله ـ خیالی ـ مقبر ـ حقیقیدر. ـ حجله ـ بر افسانه ـ مقبر ـ برتاریخدر. ـ مقبر ـ لك دیدیکی اولمش برشی. ـ حجله ـ نك مرادی ایسه ـ اولیدی بویله اولوردی ـ دیمکدر.

عبدالحق حامد

﴿ حجله ﴾

١

انسان بوحجله اولسه نیلردی ای اله
اولمامق دکلی حقیقتده بر کناه
شب آه وواه ایله چیوردی دمم بنم
تسکینه یتدی فکرمی برنازنین نکاه
کیتسون بلای فرقت ایله زحمت وتعب
کلسون صفای وصلت ایله راحت ورفاه
سز مونس لطیف بهشتی لقای روح
سز یار الٓهی نظر نوبهار جاه
شایان غبطهٔ سحر اول خنده‌کزله سز
بخش ایتدیکز بوشبر وکمراهه انتباه
کوستردیکزکه برشب مشرق مآل ایمش
آفاق روزهٔ کدر اول دورهٔ سیاه

بر یاردن اشاغی دوشرکن ظهور ایدوب
سز طوتدیکز بنی ید شفقتله واه واه
نجم امیدمی کورورم اعتلا قیلار
بندن یکا نکاهکز ایتدکجه کاه کاه
تقبیل پایکز بکا رفعت دکلمی در
الله ایچون باقك بوکا جائزمی اشتباه
هپ کائنات حسنه مقابل کلنجه او
شاعر بولورمی کندینه بر بشقه سجده‌کاه
فکرم تولد ایتدیکی یردنمی ایندیکز
بن کورمدم زمینده بوهیئتده برپناه
طفل محبتك که یماندر چوجقلغی
بازیچه‌کز اولورسه وجودی دکل تباه
اولسون فدا سزه شب نیلیء ماهتاب
بن نیلیم بوموملری سز وارکن آه آه
ایسترسه تابحشر صباح اولمسون بوشب
ای فجر رنك رنك بهار اولمه سد راه
کوشم طویر سزکله ایدرکن بوصحبتی
بیك نغمهٔ طیور ایله بیك جوشش میاه

اولدقجه نور بخش دل ودیده وجهکز
رؤیا کلیر خیالمه انوار مهر وماه
مظلم قالیر سدیریکزه نسبهٔ ذکا
رفعت بولور بومقدمه‌ده رتبهٔ جباه
یارب بولطف ایچون نه ثواب ایشلدم عجب
ایتدممی یوقسه جمله مناهیدن انتزاه
کوکلم نه بوشوق ایله اولسونمی مبتسم
بر بدر انورك یری لایقمی زیر چاه
ای حسن نو محبت نازك خرامسز
سزسز نه یرمده کوررلردی برکیاه
وارکن جهانده هادم لذات برنصیب
هیچ برزمانده سور اولەماز امر نابکاه

۲

ای کوکلمك سعادتی بر ابتسامکز
بیلسه‌م سزك ملکمی یا حوریمی نامکز
جسم لطیفکزله کلوب تربه کاهمه
نولسون بکا حیات ویرشدن مرامکز

شهبال نازکزمی بو نور سیه ظهور
پرواز روحدن دها علوی خرامکز
کورسهم فضای محشری کلمز بوحس بکا
غشی ایتدی جسم وجانمی بردن قیامکز
کر وارسه اخترانی سمای معظمك
اندن کری قالیرمی سزك احتشامکز
اکمال ایچون نواقصنی شام وصبحمك
واردر سزكده کون کبی بز بدر تامکز
بیلمم صباحکز نه خردسوز اولور سزك
نور جمالی آندیریور چونکه شامکز
انفاس عمر ایله متشکل وجود ایله
افکار عشق ایله متجلی مقامکز
ذیروحی آندیرر نه کوررسهم اثاث بیت
جنتمیدر سزك عجبا زیر بامکز
اشعاره بکزهیور بوکیجه سوزلرم بتون
اولمش کبی خیالمه ساری نظامکز
آکلاردیسهمی فکریکزی برچیچك سزك
ای شعر اولان نکفتهلب غنچه فامکز

لایق دکل ایسه‌مده خدا قسمت ایلدی
خوش اولدی خوش بومقبره‌دن انتقامکز

ایواه اوده سزك کبی بردلربا ایدی
رحمتدر اول غریبه سزك احترامکز

قالماز کیدر مهارت عمرم بو وجهله
تلذیذ جانه شامل اولورسه کلامکز

کیتدکجه آرتیور نه عجب حسنکز سزك
کیز لطیفه‌یه بوکیدشده دوامکز

هیهات اداره ایلیه‌جك سزسکز بنی
دیرلر بنم الده نه ممکن زمامکز

بن آلمشم سزی بوروایت غریبدر
نائل دکلکن آلمغه بردم سلامکز

حوری اولورمی ادمه منقاد سودیکم
مملو کلیش نه‌در بکا کوثرله جامکز

بن ایسترم بوشب براز آرام نشئه‌دن
برسلطنت خیالنه دوشدی غلامکز

ممکنمی‌در کوروب‌ده عجب سومامك سزی
کرچکمی شبهه‌یی بوقدر التزامکز

تزییف ایچون بوحالمی دمدر شب زفاف
بر بویله فرصتی سویلیر اغتنامکز

٣

مادام کیم تفوهنه سزسکز سبب
اولمازمی عاشقانه بنم سوزلرم بوشب
واقف‌میدر بواوده‌کی شادی‌یه اکلاسه‌م
کیمدر ظلام ایچنده سوقاقدن [١] کچن عجب
بولدم سزی فقط ینه بن قانع اولمدم
سزدن، تحف دکلمی، سزی ایلرم طلب
الله ایچون شوظالمی اخراج ایدك براز
هیچ صوصمیور باشمده بوسنبوت [٢] بسته‌لب
انصافدر سزك بو مکافاتکز الیم
تجریمدر انك بو مجازاتی مستحب

[١] زقاق یازه‌مم سوقاقدن‌یرینه‌شویولدن دیمك ایسه خوشمه کیتمدی
[٢] سنبوت ـ خیالت ـ طیف ـ معناسنه فانتوم مقابلی‌در.

امداد ایدك بو مجرمه الله ایچون امان
یاقدی آنی كل ایتدی بو جوالهٔ غضب
سز برملكسكز كه بو عفریته دوشدیكز
آدم صانوب ده ذهنكزه ویرمه‌مك تعب
سز برملكسكز كه كورنجه لقاكزی
افعال سیئه‌م چیقوب اقرار اولندی هپ
لكن ینه بو آلچغه سز مرحمت قیلك
زیرا اودر بو خلقت نازكجه ماوجب
اعصار اولور سزك ینه كچمز نظیریكز
هرشب تولد ایتسه‌ده برنجم ذی ذنب
ایتمش وجود وحدتنه برنشان سزی
خالق بولوب محاسنكز برله منتخب
اندامكز بدیعهٔ فكر تمای عشق
كیسوی راز پروریكز كسوهٔ ادب
ایسترمی سیمتنلكز رنك ورائحه
اكلارمی غنچه فماكلكز سیم ایله ذهب
ازهاره سز باقوب ده بو كون خنده‌ناك اولك
اطفاله سز تصدق ایدك لهو ایله لعب

بی شك صداع خلوت اولوردی او كافره
سزدن آلیرده نشئه ویرر دختر عنب
سزدن كلیر نمایش جنت بو كوشه‌یه
توجیه ایدن ملكلره‌ده سزسكز لقب
اك كیزلی بر خیالمه سز ویردیكز وجود
صان بر یتیم بیكسه بخش ایتدیكز نسب
البت سزك فضیلتكز اقتضا ایدر
اثمارمز اولورسه بزم حائز ارب
بر عشق دائمی بكا موهوبدر همان
بوقدر سرمده آیروجه برفضل مكتسب
قلبمده شوردن كوره‌مزسه‌مده بن اثر
بعضاً مزاجمی بولورم مائل شغب
اولسون فدا بو شب سزه اولسون فدا فدا
هندوستان پر ذهب ایران باطرب

٤

الله ایچون كلك، باقكز مبتلا كزه
بیكانه طورمه‌یك بو قدر آشنا كزه

جائزمیدر باقوبده بکا رد ایدش آنی
شاهد دو چشم انوزیکز کن ذکا کزه

بلبل دینور ایشتمشم اول صیت کاذبی
قربان اوله سزك او فم دلربا کزه

بیلمم نه ایستیور درمزدن نسیم صبح
کیتسون طیور هندی کتیرسون صدا کزه

بن شب صاز ایدم بودمی سز کوروندیکز
تکذیب ایچون بنی نه دهیم اعتنا کزه

باقدقچه حجله‌کز اوچیور صانکه کوکلره
مستغرق اولقدر دل ودیده‌م صفا کزه

اندن خلاصه‌در بو سماوی وجودکز
بن قائلم سزك بو زمینی سما کزه

مخلوقکز کبی او پرستش قیلار سزه
بن زهره نامنی ویره‌بیلمم خدا کزه

شایسته‌در دنیلسه محاسن نمونه‌سی
رخسار دلفریب خوارق نما کزه

بیلسه‌م کلیرمی یادکزه کوردیکم سزی
یعنی او کون که کلش ایدم بن حذا کزه

البته کندیکزده ایناتمازسکز دیرم
انکار حسنکزده اولان مدعا کزه
اوردنجه برق صاچلریکز جان ایدر رجوع
دلدادهٔ شکسته دل جان فدا کزه
محزون نکاهکزله بتون حزنکز سزك
طاری اولور صدای حلاوت ادا کزه
نقصان دکل کمال ویرر صورتم بنم
بو ثقلت مخوف ایله حسن وبها کزه
بندن تنفر ایتدیککز مستفاد اولور
معنی ویرش زمانی کلیرسه ابا کزه
لیل اولمسه اولورمی ایدی روشنیٔ روز
بن ماتمله متصل اولدم لقا کزه
سز بو ستمده — فکر ایدیکزده — دوام ایدك
اولمکلکم توافق ایدرسه رضا کزه
بن منتظرکن امریکزه حفظ جان ایچون
ممکنمیدر تحمل ایدلمك رجا کزه
لکن نه‌در نه‌در بو خیال کفن مثال
طوپراقلریله کاه قارشمق ضیا کزه

ماضی ایسه بو حاله عبثدر تساطی
آتی ایسه او مرحمت ایتسون گدا گزه
هر نیسه بختیار ایتشم بن‌که طورانوب
چیقدم بو شب حضور نجات اتما گزه

٥

یوق دخی یوق بو وصلته اصلا او حسرتك
افراطی اغلادیر بنی بونده مسرتك
بن شمدی اکلادم نه ایمش نو بهار عمر
بیلدم که بر صفاسی‌ده وارمش محبتك
مظلم حقیقتمله عذاب جحیم ایله
بر عالم دگرده خیالیله جنتك
سیل فتاده موجه سوار سرشك یأس
زیرنده برق آه وسحاب مصیبتك
سودالی بر تراب ایله پیرو مقابره
رقتلی برعطاسنه مظهر مشیتك
موهوم بر یوزك غم هجریله گریه‌ناك
اشجار وکوه ودشتنه عاشق طبیعتك

حسرتکش محبت ایدم بن بو خاکده
بر منجمد علاقهٔ سردیٔ فرقتك
برحزن دائمی ایله برظل بی وجود
بر موجهٔ بعیدی بو عمان ظلمتك
دوشدم سزك کناریکزه سوق [۱] بخت ایله
بارگرانی کیتدی سرمدن او محنتك
باقدم که بزم انسکزه کیردیکم زمان
تزدمده‌در پریسی او کهسار وحشتك
بیلدم‌که کورمه‌دن سزه مجبور ایمش کوکل
کوردم که مهری سز سکز اول نجم فکرتك
اول جسم غایبك کورورم روحنی بو کون
دیداریکز بشارتی‌در سر مدیتك
مائل ایسه‌م خیاله خیال ایتمه‌یك که سز
آکاه طالعی دکلم آدمیتك
آز چوق خیالدن کلیر انسانه تسلیت
هب اغبراردر یوزی کولمز حقیقتك

---

[۱] اولا ـ سوق بخت ایله . یرینه سوق آه ایله دنیلمشیدر .

غیرتله طرمانوب چیقار آدم سقوط ایچون
حیرت چیقار او بر یانی دیوار حیرتك
واردر سزك‌ده حکمتکز دهره کلمه‌ده
برحسن نوطلوعی سکزدر بو هیئتك
دکمش دهایه ماحضر بهترینی‌در
اندامکز بو معرض عاویٔ صنعتك
دوشمش ویازمینده علو جمالکز
نو مشعل مبارکی‌در عرش رحمتك
بر کوشه‌سنده بعد مهادن کورر فقط
قلبمده‌در دوچشمی دخی برخیالتك
مقبرله حجله‌در ایکی ماهر اویونجیسی
فطرت دیرز بو پردهٔ اعجاز قدرتك
مقبرله حجله بر برینه زوج وزوجه‌در
بادیسی بیك یتیم ایله یوز بیك ابوتك

٦

ایلر بری جهانده دلالت ارامله
بر دیکری ظلامده تشکیل عائله

کریان اولور کوروب بونی مشاطهٔ فرح
خندان اولور باقوب بوکا جادوی هائله

اندن چیقار سلالهٔ ارواحه ارتباط
بوندن کلیر مشیمهٔ اشباحه سلسله

حکمت دکل سما دکل اماکه اعتلا
آیت دکل ملك دکل اماکه نازله

حکمت کبی اوشبههٔ معقول ایچنده زار
وجدان کبی بوتحفهٔ الهامه نائله

سز حجله کوردیکز بنی شایان تسلیت
برمقبرم غبار ایله کیردم بومحفله

ایواه بك کوزلسکز ایواه بك کوزل
حرمت بوحسن بی بدل وبی مماثله

یارب نه‌در بوطیف که توقیف ایدر بنی
کیمدر بوشی که یاردم ایدر موت عاجله

چشمنده عمق کور لساننده صحت مرك
کیردکجه بزم وصلته برچوق ظلال ایله

بولیلهٔ زفاف قراکلق کلیر بکا
مستقبلم کلیر کبی سمت مقابله

کسب وجود برله یورر اوستمه اودم
هرکوشه‌دن کروه خیالات زائله
بن اکلامم دکل که اینانمق بوشیلره
چسپیده برزمان اوله‌ماز شخص عاقله
چوق شیده باخصوص تمدح حایلمسون
قلبم بنم رقابت ایدر عقل کامله
بیلمم نچون بونکله برابر دوشر سرم
اوهامه اتباع ایله بیك درد مشکله
دردم بولور سکون بولنمازسه چاره‌ساز
محظوظ اولور طبیعتم آرتارسه غائله
کاهی فدا قیلوب اولورم خنده‌ناك ذوق
برحکمت محققه‌یی برفکر باطله
بر آن زائله نجه ایام راحتی
بیك کشف عالمانه‌یی برذوق جاهله
تعقیب ایچون خیالی عزم ایتدیکم زمان
باقمام کمین رهزنه یا سد حائله
حتی یولمده بن سزی‌ده ایلرم کذر
اویمازسه‌کز هوای دل حزن مائله

یوق یوق اورتبه بن دها جنت کتیرمدم
من بعد بینمزده اولور شیمی فاصله
ویردم سزه ارادهٔ جزئیه‌می بوکون
ایتدم حواله نفسمی قهار عادله

٧

بن ایلسه‌م کرك کیجه کوندز دعا سزه
اولسون بوشب جهانده نه وارسه فدا سزه
برلحظهٔ سروره او ماتم قارشمسون
شك ویرمسون اوخاطرهٔ نابجا سزه
حتی بکا ترحم ایله کندی‌ده آنك
سویلرکه آسماندن ایدوب التجا سزه
« امداد ایدك شو بیکسه مفتون حسنکز »
« چوق کوردی سیأتی ایتمز جفا سزه »
« ایکرنمه‌یك بوچهرهٔ تشریحدن که سز »
« ویرمش سزی انك هدریله خدا سزه »
« عالمده یوق ایشم بکا عالم قارشمسون »
« قالسون لذائذیله جهان فنا سزه »

« هر حالی وا اسف طرفینك الیمدر »
« سزدن بكا تأوه وبندن بكا سزه »
احسان ایدك عنایت ایدك دیكه‌یك شونی
احیا بیوردیكز بنی یوقدر بها سزه
صافیت فوأدمی كوستره‌سه‌ده بنم
كلمشدر آكلادم بوسوزمدن غنا سزه
چوق اغلادم دمنده بوشب كوكلك ایستر م
لازم دكل اوكچمش اولان ماجرا سزه
بیلمم بوشب نه اولمغله شایسته‌یم كه بن
اول نظرده اولمش ایدم مبتلا سزه
سدده یدیكز كه بن كچه‌جكدم طریقدن
دوندم كری تقرب ایچون كویا سزه
دوندم سزك ایچونده سزه باقدم نیه
اولدم فقط كوكلدن اودم آشنا سزه
هیچ كیمسه‌لر سزی بكا كوسترمدیسه‌ده
بن كوردم آكلادم نه‌یه لازم ثنا سزه
فریادلر اوكونكی تصادف كوزلدی بك
اندن براز بوشب قیله‌یم اشتكا سزه

البته سز سکز او بنم کوردیکم کوزل
اکلاتمق ایسترم بونی بن مطلقا سزه

ای اختران اوروزه‌یی سوندیرمه‌یك صاقین
اولسون ضمیمه برمه ماضیما سزه

برقعمیدر شو فجره مشابه ردای آل
بسترمیدر بو حجله‌یی اوقشار ضیا سزه

بی تاب قالدیکز واریکز خواب نازه سز
بن دوردن نیاز ایده‌یم دائما سزه

یتمزسه سوزلرم طلب التفات ایچون
هر وضع اولسه بونده سزادر رجا سزه

بر ایتمدك اکرچه بوشب سنلی بنلی سوز
ایواه بن اکر دیه‌مزسه‌م ـ سکا ـ سزه

٨

صبح اولدی سودیکم اویانك خواب نازدن
دم اورمه‌ده شفقده مؤذن نمازدن
بیزار قالدیکز بیلیرم نیلیم فقط
جاندن [١] کچرده بن ینه کچمم نیازدن

---

[١] یاخود ـ آیلر کچرده بن ینه کچمم نیازدن .

جرأت کلیر فقیره نه‌دن ظن ایدرسکز
جرأت کلیر بو سوزده اولان احترازدن
ـ شاعر ـ دیورسکز بکا سز یك غریبدر
یاندیجه بن ایچمده‌کی سوز وکدازدن
شاعر اودرکه چشمنی برحسن محتجب
قیلمز بری تجلیٔ وجدان نوازدن
شاعر اودرکه سمعنه سسلر کلیر مدام
بر پرده‌دار مطربهٔ جلوه‌سازدن
بر حسردر کوزنده آنك انکشاف کل
محظوظ اولور نه بولده ایسه کشف رازدن
فکراً قیلار سیاحت ادوار دائمی
بی خوف واجتناب نشیب وفرازدن
برحسندر تکفل ایدن کاه‌کاه آنی
توقیفه اول سیاحت دورودرازدن
رقته ذی نصیب طورور قابی رعشه‌ناك
اصوات دخترانده اولان اهتزازدن
بیشنده برندای سماوی قیلار تراب
برهاتفی سکوت ایشدیر روحی سازدن

ایلر افاته فرصتی دوشدکجه پاینه
بردم بری دکلکن آنی انتهازدن
نزدنده برشب ابدینك طلوعی‌در
سوداکه بزجه نشأت ایدر حرص و آزدن
بر پایهٔ دکرده کوروب کندینی اولور
نفرتله بی خبر رتب امتیازدن
قانع اولور جهانه مقابل سزك کبی
بر همسر وفا اثر سر فرازدن
سوزدکجه قدیکز یوزیکزده قالیر نظر
طورمزمی کعبه‌ده کچن آدم حجازدن
اولسون بنات مغرب ومشرق سزك بو شب
کچدم هنوز نغمه‌زن وعشوه‌بازدن
بیلمم ضیای حسنکزی کیزلمك میدر
مقصد نه‌در بو غازهٔ بدکل طرازدن
رونق رس جواهر اولور زلفکز سزك
قیمتلی‌در حلاوتکز بیك جهازدن

سودم سزی یتر بو معمالی سوزلرم
مقصود سز سکز بو نکتدن لغازدن
سودم سزی بو نگاه سکوت ایلیم فقط
فریادلر بو ظل حقیقتکدازدن

عبدالحق حامد

یبانجی دوستلر

(برنجی قسم)

Yabancı dostlar

صاحب وناشری

خلق کتابخانه‌سی صاحبی

عبدالعزیز

یکی مطبعه

باب عالی جاده‌سنده رشید افندی خاننده

۱۳٤۲ – ۱۹۲٤

PL
248
T39653
1878

هر حقی محفوظدر

یابجی دوستلر حقنده

قارئلرك دقت بیورمش اوله‌جقلری وجهله بو محاورهٔ منظومه‌نك بعض اقسامنی تورکجه اوله‌رق تنظیم ایتدم . ظن ایده‌رم که ایکنجی منظرك مبادیسنه قدر او طرز انشا دوام ایدر . اصللری فارسی، ویا عربی اولوب‌ده کثرت استعمال ایله ترکجه‌لشمش اولان کلمه‌لر بو قسملرده معدوددر . اونلرده سطر باشلرنده اشارت ایتدیکم وجهله قرق کسور صحیفه یازیده (یکرمی اوچ) لغتدن عبارتدر . یعنی اوچیوزه قریب ابیات ایچنده آنجق یکرمی‌اوچ تورکجه‌لشمش فارسی وعربی کلمات واردر . اثرك اقسام باقیه‌سی مخلوط اولدی . صافی تورکجه ایله غیر صافی تورکجه‌نك مقایسه‌سیله هانکیسنك حائز ترجیح اوله‌جغنی ادبامز تقدیر و تعیین ایده‌جکلرندن بونی اونلرك همتلرندن بکلر وکندی رأیمی کندیمه براقمق ایسترم بو منظومه‌نك ابیاتنده هانکی بحردن اولدقلرینی بیلمه‌دیکم بش مختلف وزن واردر .

برنجیسی : فعلاتن مفاعلن فعلن .

ایکنجیسی : فعلاتن فعلاتن فعلن .

اوچنجیسی : فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن .

دردنجیسی : مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن .

بشنجیسی : مفعول فاعلات مفاعیل فعلن .

آلتنجیسی : مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن .

بو مختلف وزنلری اختیار ایدیشمده هانکیسنک دها الویریشلی اولدیغنی و هجا وزننه هانکیسنده مقارنت بولندیغنی اساتذهٔ ادبادن آکلامق ایچوندر .

برنجی منظره

« لونده ـ باترسی پارق ـ کنارده بر سدیر . سحر تنهالنی . موسم یاز »

مضار :

« بر کنـج قیزله اولدقچه یاشلی بر ارکك قیز ، النده کتاب »
« سدیرده اوتورمش ، اوقیور . ارکك ، هنوز کلمش ، الده »
« باستون ، آیاقده طوریور . بونلر ، یکدیکرینه یبانجی و بو »
« ایلك تصادف قیز ، ساده قیافتلی فقط کبار حاللی . صاریشین »
« بکزی اوچوق . ارکك اولدقچه شیق . دوشونور ودوشوندورر »
« بر سیما . صقالنده سیاهدن چوق بیاضلق فقط صاچلری سراپا »
« قومرال . حالنده بر مخموریت ، بر بقیهٔ شبخیزی . »

(ارکك)

ایشغندن کچیلمیور بورانك !

چوق بکندم بو ـ پارق ـ ی بن ایشانك .

« قیز باشنی قالدیروب باقار . جواب ویرمز . اوقور . »

ارکك ـ دوام ایله ـ

سزده آکلارسکز کوزللکندن !

« برحرکت . قیز ینه جواب ویرمز حتی باقماز اوقومه‌یه دوام ایدر »

اركك ـ مجذوبتاه ـ

كوندوز اولمش بويرده بك اركن ؛

ايكى قات كوندوز ! آه اوت ، ايكى قات !

« سمايه توجهاً »

هى كونش ! سن اويو ، سن آرتق يات .

بتيشير كورديكم بو كولكه بكا :

بلكه اوندن كيدر پارلتى سكا :

بو دېمك بر يوزنده بر ييلديز !

« قيزه دونه‌رك »

طاك يرندمى دوشدك آه اى قيز ؟ !

« صكره‌ده »

بكا كوسدكسه كلديكك يره اوچ

سوكى جوشغونلغندن اولدى بو صوچ :

سزه بن ـ سن ـ ديدم

قيز جديتاه

اوت ، ديديكز .

اركك

قورتيلق بكا ممكن دكل .

قيز ـ شبهه ايله ـ

كيديكز !

اركك ـ بر آز سرت ـ

يوقمى در اسكى انكليزجه‌ده ـ سن ـ ؟

قیز کندیکندینه

بیلیرم ایسته‌مم سن اولمایی بن !

ارکك

باقکز ، سزجه یوقسه کوز یساغی ،
دکلم بن‌ده اویله پك بیاغی !

قیز

چکیلك طاتلیلقله قارشیمدن !

ارکك

کیمسکز سز ، چکیلمم – آکلامادن – .

قیز

ایشته آز چوق ییقلمق اوزره‌سکز !

ارکك

١ — ده‌یکز : – سجده قیلمق اوزره‌سکز – .
قیز – کندیکندینه فقط ایشتدیره‌رك –
٢ — کوندزك اورتاسنده کور قندیل !

ارکك

نه دیمك ؟ طاتلی بر دوداق ، آجی دیل !

« صکره‌جه »

صانیرم ، یرده کوکده آیله کونش ،
کوره‌مز بویله بر کوزل یوزه اش .
بنی ایچمشمی صاندیکز پك چوق ؟

قيز

ايي كورمك يرنده صانمق يوق !

« ينه اوقور »

اركك

سزى بن كورمك ايسته‌دم طورغون

طوريور قارشيكزده بر اورغون

قيز

بو قيلق نجه ايچكى سركيسى‌در !

اركك

باشه كلمش بو تكرى وير كيسى‌در !

قيز

٣ — صاني ايتمز صفر كلنجه صوله !

اركك - قلباً -

كلنجك ديرميسين بو قيزده يوله :

قوكوشور اولدى چيقمه‌دن بيلدك

« صكره قيزه »

بكا سز باقمايك اويله ديك ديك ؛

٤ — آنادن طوغمه شاعرم قولكز .

ينه چيقمار سوقاق ديمك يولكز :

٥ — چونكه بن بر قولاى شعر دكلم !

اركك - مغروراً -

آه ! بيلمزسكز بنم بو ألم

٦ — نه کوزل چهره‌لر یاراتمشدر !

قیز ـ بلاقید ـ

بلکه بر چوق یورك قاناتمشدر ؛

بکا اوندن نه ؟ بنده یوق که یورك .

ارکك ـ ملایماً ـ

سسکز ، اویله‌در ، نیچون تیترك ؟

سوزکزدنمی قورقیور سسکز ؟

سزکه نارینسکز وانجه‌سکز ،

بر یورکدن‌ده نارین ؟ اویله ایکن ،

۷ — ایچکز هیچ اولورمی مرمردن ؟

قیز ـ کتابی براقه‌رق ـ

طانیماز ، کورمه‌مشسکز بنی سز ؛

نه دیمکدر بو ؟ سوزمی ویردك بز ؟

ارکك ـ جسارتیاب

سز بنم سوکیلیمسکز چوقدن !

قیز ـ اکله‌نیرجه‌سنه کوله‌رك ـ

بنی وار ایتدیکز دیمك یوقدن !

ارکك

کولکز ! آه بنمله اکله‌نکز !

قیز ـ قالقه‌رق ـ

اوتوروك سزده شورده دیکله‌نکز ؛

ایشته بن کیتمك اوزره‌یم ؛ اوتوروك .

ارکك

اویله بر یولده یمکه سن یوزیجون ،
هیچ کوجم یتمیور اوتورمق ایچون !

قیز

بورده بر یوق آیاقده طورمق ایچون

مزیقا

نه دیمکدر ، بن ایسترم بیلمك ،
صاللانوب اوکجه ، صکره دوریلمك ؟

ارکك — زانو برزمین —

بویله طورسهم نه دیرسکز

قیز

قالقك

کوزی واردر بو کیمسه‌سز — پارق — ك

ارکك

کزدکم پارقی

قیز

قالقکز اوکجه

٨ — ارکك — قیام ایدرك متحکمانه —

اولماز آیرلمق اویله کوسکونجه ؛
کزدکم ، اکلاشوبده آیریلالم :

قیز — کندی کندینه —

چوق اولور ایچکی دوشنکوننده جانم .

ارکك

شورده اورمانده ...

قیز

بورده اورمان یوق !

ارکك

۹ — دیمك آت وار شمدی میدان یوق ؟

قیز ـ حدتله ـ

نه بیچم سوز بو ؟

ارکك

طوغرو سوز او بیچم :

سزه بردر دیمك طیشمله ایچم .

کیزله‌مم ، سویلرم چکینمه‌یه‌رك :

سزی بر چوق سونلر اولسه کرك ؟

قیز

سوه‌مزلر !

ارکك

یاوقلو کز بر کنج ؟

قیز

نه بیات سوز : ـ یاوقلو کز ـ ایکرنج !

« صکره‌جه »

نه یه بیلمم که دونمیور دیلکز ،

بونی سویلر ایکن

ارکك

یا سوکیلیکز ؟

قیز

نه سون وار ، نه سودیکم کیمسه !

ارکك

یالکز بن سووب بکندمسه

کولرم !

قیز

پك اوزاق او سوکی بکا .

ارکك

نجه هر کنج قیز اولمق ایستر آنا .

قیز

اویله قیزلق یبانجی‌در نجه .

ارکك

آنالق بر مبارك آکلنجه .

قیز

اوده بندن اوزاق !

بغتةً

آمان کیددیم !

ارکك

آکلاشلماز نه‌لر ایشتمه‌ده‌یم !

« کیده‌جك اولان قیزك یولده طوزارق »

کله‌یم بن‌ده ...

قيز

سز ، حاير ، قالكز .

يالكز كيتمك ايسترم ؛

« معنيدار وشديد »

يالكز !

اركك

يالكز سومك ايسترم سزى بن .

قيز

بن سولمكده ايستهمم سزدن !

اركك

يانه ايسترسكز سز ؟

قيز

آيرلمق !

اركك

بلكه بر بشقه يولده قايرلمق ؟

« قيز غضبله باقار »

ديديكم آكلاشلماسون ياكلش ؛

بونده اولماز بوكون ويرشسز آلش .

« قيز دها حدتلى كيدهجك اولور »

اركك — ينه اوكنه كچەرك —

دها برلشمهدنمى آيرلمق آه ! ؟

قيز

نى بندن آيرماسون الله !

ارکاك

زوله‌نیرسه‌ك ، نه صاندیکز بی سز :
چیقارز شبهه یوق که بز لکه‌سز .
هله اولسه‌م ده بن بر آز قیصقانج ،
سزه ویرم دیرم او یوزدن اوصانج .
قالماز اینده کچ ده ارکن ده ؟
سزده چیلاق یاشاردیکز بن ده !
چونکه بن آدمم و سز حوا .

قیز

بن نه او ایسترم ، نه این ، نه یووا !
شمدی هر کس دیور : — چالش ده قازاك — .

ارکاك

اوقویان اولماز ، اولمانجه یازان :
بزده هپ بویله‌در بو کونکی کیدش .

« مراتج »

بلکه اولمازدی اینده بویله دیدش .
أوله‌نیرسه‌ك ... نصل دیم بیله‌مم ؟

قیز

بن دیلنسه‌م ده أولیلك دیله‌مم ؟

ارکاك

سودیکم آکالامازسه سومکدن ،
[١] سورم ، آنجق ایسته‌مم اونی بن !
قیز ـ قوشه‌رق کیدرکن ـ
١٢ — یارین ارکن فقط آیق کلیکز .

ارکك

سزده آرتق بر آز آچیق کلیکز .

« قیز کیدر »

ارکك ـ یالکز ـ

« جیبندن چیقاردیغی حصیر قاپلی بر کوچوك شیشه‌یی »
« آغزینه کوتوردکدن »
« و بر آز ایچدکدن صکره »

بو کوزل قیز ، اوت ، بر آز اورکك ؛
بللی ، پك بللی ؛ کورمه‌مش ارکك .

« کزینه‌رك »

آییران کیم کورنله کورمه‌یی ؟

« کولدکدن صکره »

ـ کورمش ـ اولسه‌یدی قیز سوردی بنی !

« ینه ایچر »

بو دیمك شیمدی بر قیز اوغلان قیز ؛
و بوکون قالمق ایستیور قوجه‌سز ؛

[١] فینتن ـ دن مأخوذ .

قوجه‌مق ایستیور دیمك اویله .
بوش دیمك جكدیكم امك بویله .
بیلیرم بن كه ـ دون ژوواں ـ دكلم .
یاشلی اولسه‌م‌ده پك یاوان دكلم !
بلكه صویسز او بلكه بر اوكسوز ؛
نچه یوكسك طورر كوزل بر یوز .
صانیرم سومه‌در كوزل بولمق .
سودیكم ایستیورسه قورتولمق ،
قورتولوس یوق دیمك : او چونكه كوزل :
بن‌ده سودم !

« تجرع »

او ـ یارین اركن كل ! ـ
نه دیمك ؟ ـ یارین آكلارز بو ایشی .
بكا پك موطلو كلدی سوز ویریشی !

« سكره‌جه »

بو قاناتسز اوچان طاقدن ، اوت .
١٣ ـــ بوقسه كوكدنمی ایتدیلر دعوت
كه اوچوب كیتدی ؟ ـ اوبه‌دم دیزینی ؛
١٤ ـــ اوبه‌یم باری شمدیلك ایزینی !

« سجده ، تقبیل سكره قیام ایدركن »

« تشمله »

بو چیچکمش بو ، اوخ ؛ بن کلبك .
کلبك نیله‌سین اوچارسه چیچك ؟
اونی بن کوك یوزنده بولمالی‌یم :
قوشلرك شاهی قارتال اولمالی‌یم !

« مزاح »

شاه یاخود قاناتلی بر قاپلان !
او قاناتسز ملکسه بر جیلان .

« صکردجه »

جانلی بر ییلدیرم بو ییرتیجی قوش ،
کوکده یوقدر دیور اینشله یوقوش !
١٥ — بر بولوطدن اوچار اوبر تپه‌یه :
١٦/١٧ — مبتلادر علو مرتبه‌یه !
١٨ — طوغسه طوفان اولور اونك بشیکی ؛
أولسه بر طاغ باشنده‌در کمیکی !
باقیشندن ده بللی ییرتیجیلق ؛
وَ اونك وار سسنده بر آجیلق ،
نه‌یه بیلمم ؟ او همده قورقولودر .
قانلی برقوش ؛ بو قوش فقط اولودر !

« کوله‌رك »

بو دیمك قارتال اولمق ایسته‌یشم !
اونوتمامالی فقط یارینکی ایشم :

بو طوغان سوكی دیمز ایلكمدر ؛
سودیكم قیز فقط نه‌در ؟ كیمدر ؟
اوله‌جقدر اونك صویله صونی ؛
اوله یلدزده وار توفكه طونی .
دینه‌مز بر قلیجلی قاردشی یوق .
صكره او كوزده اولسه قیز ، أشی یوق !

« نجوغ – دوام – »

آشی یوق ، كورمه‌دم ، بولوندزده .
اوكا بكزر او وار بوكون بوراده :
ایشته بر كولكه ، بر كونش – كولكه – ؛
صاریشین ، كندیسیله أش كولكه ؛
باقیور ، سویلیورده هیچ سسی یوق ؛
او كوزل كوزلركه كورمه‌سی یوق .
كولكه ، او عقومده كوردیكم كوندوز :
او حاجق بر كوزل ، او چوق بر یوز .
او كوزلكده وار بر اولكونلك :
وبتون عمری صانكه بر كونلك ! — ١٩

« اچر و آغلار »
« و صكره كندینه كلدرك »

آغلایورسین حریف ! نه‌در سكا ایل ؟
آچیق ایسته‌مك دیمكدر ، ییل !

نەدن اولسون مزار او قیزدەکی أو ؟
قیزی سن سومك ایستیورسەن ، سو ؛
قیزی سن آلمق ایستیورسەن ، آل !
نە دیمك اولمق ایستەمك قارتال ؟
نە دیمك آغلامق ؟ صولانمش باش !
نە دیمك ایچکینك بو دوکدیکی یاش ؟
یاپمەدر هپسی ، بیل ، و کندیکه کل !

« صکرەجه »

بو ـ همان سو دیمك نەوارسه کوزل ـ .
سودیکم قیز بنم یارین کلەجك .
بونده چوقدر یالان چیقان کرچك !

« توقف ـ دوام ـ »

اوینا تان قیز بنم بو ایچ تلمی ،
نە ایچون آلماسون دیرم ألمی ؟
شمدی الدن کلن بو : یالوارمق !

« صاغ النه باقەرق »

بیلیرم اوصلودر بو بش پارمق ؛
همده طرناقلی‌در و ییرتیجی‌در !
بیلیرم بن که طوغرو سوز آجی‌در ،
[١] که بر آغو اولور المده بنم !

[١] که بر آغو اولور یرنده : واو بر سم اولور .

« سکردجه »

— آه صالقلام الده‌دن دونمم ؛

قورقو بوقدر ایچمده قورطلادن :

طوغمشم بن اوتکه بر آنادن :

« توقف — تبدیل وضع — »

سوکی دیرلر ، او بر یورك آجیسی .

اوله‌مام بن چوجوقلر اوینامجیسی :

بکا آجدیر میوزده اولسه آغیز ،

آجیرم ، نجه بر چوجوقدر او قیز .

او چوجوق بلکه بر اویونجقدر .

« سکردجه »

بوده یالمق دیبیرکه قیرمقدر .

بن اولك قیرمام اینجه بلکینی ؛

اویالار ، اوقشارم کوزللکنی .

کوزل اینسار بوتون بو یولده چیقار :

سرتلك ایلکن یاپارسه صوکره ییقار .

بویله قورمق کرك دیرم یابوبی :

بکا قیز ، بوقسه ، کوسترر قاپویی .

— اوله‌مارز بوزمه‌یلمه‌ین طالغیچ —

« سکردجه »

طاتلیلقدر بوکونکی باشلانغیچ ؛

اومارم بن که صوکده اویله بیتر .
قیز کولر یوزلو ؛ شمدیلك بو یتر .

بغتةً

بر قوقوشسه‌م سنکله باش باشه بن ،
بیل که باقمازدك ایردیکم یاشه سن ؛

« ینه بردن توقفله »

— سن — دیدم ؛ کیم بنم بو — سن — دیدیکم ؟
ایلك کورشدن طوغان بو سوکیلی کیم ؟
شمدی کوردم : بر انکلیز قیزیدر ؛
شمدیلك کوردوکمسه بالدیزیدر .
باقمق ایستر بر آزده ایچ یوزینه .

« بر غشی آنی ایله »

آه ! قارشیمده کوردیکم او ینه :
اوچیور ؛ صانکه بر قاناتلی بکز !
طالغیج اول ، قارتال اول ، بو کوك ، بو دکز ،
اك اوزاق کوك واك درین انکین !

« صکره‌دجه »

بلکه وار باتوب چیقان زنکین ؛
طالغه‌لر هپ چاموردن اولسه کرك ،
که ایچندن چیقیلمیور یوزه‌رك !

« نادماً »

بويله آز چوق دزن دوشونجه‌لری .
بوش بولوردم یا بن ده او گیجه‌لری :
آغلاردم يرده سويه‌ده‌م توز كبى .
بويله اولمازدى ، اولسه بر كوركو .

« سكرده‌ه »

اوبدر : اسکیدکجه گنج یاشلر ،
یکی بر چوق قوزوغولر باشلار :
بن که کیردم بو کون بو صولك چاغمه ،
یاز مه بلك اوزاقدی قیشلاقمه .
قوجامازمش گوکل ، نه طوغرو بو سوز
طوتوتومیور . آچ دیتك ایچمده‌کی گوز :
او هلر گوزله‌یوب هلر بکلر .

« سکره‌سه »

بر طاقم یاشلی باشلی ارککلر
که دینیر یرلری یرك دیبی‌در ،
صانیرم بن که هپ بنم کبی‌در .
بر قیز آردنده‌در طوقوز طوغورر ؛
و او قیز صکره‌ده بر طوقوز طوغورر :

« مزاح »

کیجه‌لر ، اویله دویمشز کبه‌در ؛
کوردیکم قیزسه بلکه بر أبه‌در .
اومارم بن یارم طوغار بر کون !
صوکی بیلمم اونك اولورمی دوکون ؛

« تفلسف »

هپ ـ یارینلر ـ بو کون قارا گلمقدر ؛
أولو طوغمقده وارکه پك صیقدر :
کورونور اونده دیشلرك آزیسی ؛
او کولوشدر آلنلرك یازیسی !

« صکره‌جه »

٢٠ — کوك دیرز ، ماوی بر دوماندر او ؛
نه‌اوجاقلر ییقار ، یاماندر او !
طوغه‌جق کونلر اونده‌در صاقلی ؛
هپسی کوز یاشلی ، هپسی طوپراقلی !
ایی کونلرله چوق او کونمه‌یه‌لم .
بونی آنجق یارین دوشونمیه‌لم :
او کولر یوزلی قیزجغزله یارین ،
یری یوق آغلامش لاقیردیلرك .

« صالحه »

او كولر یوق ، یالڭز بر آز اولكون .
اوده وار ئك آجیقلی بر دوزكون ؛
او كولر یوزده وار أولوم كولوشی ؛
بلكه بر چوق كورلكك أولونی !

« خول »

یارین ، ایواه ! بر سوینج كونی‌در ؛
قوجامشلرله كنج ودینج كونی‌در ؛
نه‌یه بن چیقمه‌یم یارین صاغلام ؛

« عامیانه »

حیقسون ، آغزمده قالسون باقلام !
نه ایچون شیمدی كلیور ـ شو یارین ـ ؟
او قیز اولسون دیرم كلنجه قادین !

« فوزان »

براق ، الله ایچون ! شو قیزجغزی .
نه دیور ، یوقلا ، یوردكك آغیزی :
هم دكزدن طویولدی هم قره‌دن ،
یوجه بر سس كه كلدی آنقره‌دن ؛
یری صارصارجه كورله‌ین بر سس !
بزده بیلمم نه‌لر دیور هر كس ؛

ينه‌رك اولمشز بو كون باريشيق ؛
نه‌دن اولسون دوشونجه‌لر قاريشيق ؟
بر اوغوردر بو هيچ سيلنميه‌جك ؛
بونده بيلمم نه‌وار بيلنميه‌جك ؟
كيتدی يونان بو كون اوغورلر اوله !
بيله‌مم انكليز كليرمی يوله ؟
اونی كوچدر بر آز بكنديرمك ؛
بزی چوق ايسته‌مشدی ينديرمك .
قورقولق اولماسه‌يدی هندستان ،
ارمنستان اولوردی ، كردستان !
بزده سونكويله كسمه‌سه‌ك ديلنی ،
تاتارستان ايدردی ترك ايلنی !
تركی قورتاردی ترك اولان باشلر ؛
دينی قورتارمش اولدی ديناداشلر .
كوجی يتمزلرك يتيشدی كوجی !

« توقف ـ تفكر ـ »

بشقه سسلرده وار دوشوندوروجی :
كويلو ترك آكلاماز او سسلردن ؛
كليور دير يبانجی بر يردن .
اوكا سس كوك يوزندن اينمه‌ليدر ؛

— دکیرمندن کلیرم — دیمه‌لیدر .
بوقسه شو چفتجیلر قیرار صابانی ؛
طوپلامان اوروده قالدیرر طابانی .
صاقلاسون تکری ! اویله بر صالغین ،
بزی طویدن ایدردی دارما داغین !
اوده اولمق دکلسه دونکی شیء ،
کوچوک اولمق دکلسه بر کوچه ،
بوزه چیقسون : چاتلمه‌دن وشلر ؛
بونی آکلاتسون ایسترم باشلر !
کویلو آکلار افندیلك ، پاشالق ؛
کویلو بیلمز نه‌در بو قارغشه‌لق !
بر تملی وارمی یوقمی بللی دکل .

« تبدیل وضع ایله تجرع »
« و خیال »

سوین ای قیزکه ایش تمللی دکل ،
ای اوزون صاچلی آرناوود کوزلی !

« صکره‌حه »

نیجه کون وار سنکله بن کزدلی ؛
سن او طاغلرده بن بایرلرده ؛
بولوشوردق کلوب چایرلرده .
او قورولتای‌ده شمدی بللی دکل !

دیه‌مزسین که پوللی ، تللی دکل .
نرده ، ایواه ! او تللی پوللی اوجاق ؟
او کلین نرده ؟ کیم کووك اوله‌جق ؟

« مخیله‌سنده »

یره ایتمش قاناتلرك اوروولو !
نه کوزللك بو سنده قاچ تورلو ؛
سنی ، بیلمم نه یوزدن اولسه کرك ،
آکدیغم کونلر اولدی پك سیرك !
انکلیز کیتدی ؛ شیمدی کلدك سن .
بوسبوتون آیری بر کوزلدك سن !
کوزلرك قانلی ، صاچلرك قینالی ؛ [۱]
بر باقش واردی سنده فورطنالی !
نسه طاورانمق ایسته‌دمدی یاواش ؛
سنی سومك اولوردی چونکه صاواش !

« توقف ، دوام »

او صاواش صکره اولدی کرچکدن :
بشقه قیزلر ، دوکونله درنکدن ،
بیقوب ، آیرلمق ایسته‌مزلر ایکن ،
ترکی سومکله ، آرناوود قیزی سن ،

[۱] آرتق « حنا » دیه‌مز .

سن ای وطنه کلدیکی طفلجغه بر چوجوقه :
و اولوب کیتمك ایسته‌دك اوته‌یه !
آرناوودلقده کوردیکم بو کیمسه .
بیله‌سین آه ! او قیز ، بوکون بزده دیش :

« صکره‌ده »

شیمدی کولکه‌ك یاتمده لوندزدده :
سویله ، ای قیز ، نه‌در ایشلك بوراده ؛
بکا سن اویله دیکمه یك کوزوکی .
آله‌مام آرناوودلغك اوجنی .
اونی سن صوزمه روماه بلغاردن ،
اونی سن آل — بو کوزیکی الغاردن — :
باق ، قورتولتای کسیلمه‌سین نسبوط ،
یکیدن ، باق ، قیرمسون بر بوط !
ینه قربانلق اولماسون بو قویون :
ترکی آلداتماسون بو کوزیکی ویون :
سن اوزون صاچلرکله کیر آردیه :
کیمسه باق اوتورماسون قارشیه !

« کیندکه هدایای آرزورق »

بوزبوز شیمدی قانلی بر دردده :
کورمیورلرمی طوغرو یول بر ده‌ده

ای اوزون صاچلی آرناوود قیزی ، کل :
باریشیقلقده قالماسون انکل ؛
بلکه کوچ واز کچر آلیشقانلر ؛
یکیدن ، سویله ، آتماسون قانلر !
بن ییدم ، سن ییدك ، یتر بو دایاق ؛
سز ، قادینلر ، اولوك ، دیرم اوك آیاق !
اوکجه سن ، الویرر ، دوکوشمش ایدك ؛
بر یکیت بورجیدر او ، سن اوده‌دك .
باریشیقلقده اول بو کونده یکیت :
آیاصوفیه‌یله سلطان احمده کیت ؛
حایقیروب طوپلا بر قادین آلایی :

« کوله‌رك »

بولنور صکره هر ایشك قولایی .
بر آلایدر او یك یاوز ویوباز .
وقادینلق بو کون یساق طانیماز .
بو آلای ، باشده سن ، ایدنجه سوکون ،
بیله‌مم طوودیران اؤلورمی بوکون ؛
اوردونك کیم قیارمش اویله‌سنه ؟
هپ قوشاردق قادینلغك سسنه !

« صکره‌جه »

سن قولاق ویر شو ویردیکم اوکوده ؛

صوكمز دوشمك اولماسون سكوده !

« نجوه »

صاتیره نك كیدیور انكلیز كله‌جك .

آرناوود كیتدی ؛ انكلیز كله‌جك .

« عامیانه »

قاچه بیلمم بو قیزلرك چكیسی :

طارتیلوز بلكه صكره هر ایكیسی !

بونلر اویمازسه بر اوچنجی كلیر ؛

اوده دیكلك ایدرسه كندی بیلیر .

هله دون كوردیكم توتونجی قیزی ،

هیچ آراتماز بوكون اوچنجی قیزی .

« تبدل »

كیمی بر كولكه‌یه بوزلر كیمی غبار ،

دلیلك وار دیمك كه سنده بر آز .

طانیرم آق ، قیزل ، قوولا ویاغز ،

یولم اوستنده بویله بر سورو قیز ؛

دویغوسزلقمی‌در ، نه‌در بو سورو

وجیوز بندن انجكیدن اوتورو .

« انجو »

بیلمیورلركه سوكیدر انجكی !

دونكی یاخود بوكونكی ، یارینكی

ایچشم اونلرك یوزندندر !

« صکره‌جه »

نجه سومك نه کچ نه ارکندر ؛
کیجه کوندوز دنیامه‌یوب سویلیر .
سوکینك آرقه‌سندن ایچکی کلیر .
ایچرم ، ایسترم قادین سومك ؛
کیجه کوندوز ، بو کون ، یارین سومك ؛
اویورکن‌ده آه ! بن سورم .
اونی بن بلکه کورمه‌دن سورم .
دوشونوب بر کوزل ، سور ، ایچرم ؛
او کوزلدنسه صکره واز کچرم ؛
چونکه اوندن کوزل کلیر بریسی !

« تحزن »

بونلرك أولمشیله بر دیریسی :
هپسی بردن ایچمه‌ده‌در کومولو !
کولکه‌لردر ، بتون کولر یوزلو ،
که دوشرلر اونك درینلکنه !

« متعاقباً تنشط »

باقالم قیز یارین قاچارمی ینه ؟

« ایچر »

بن نیچون ایچمه‌یم برآز ویسکی ؛

نەدن اولسون یساق دیرم ایچکی .
نه بوندن نصل کلیر که اوصانج
ایکی ایستکدر او ؛ سوینج وَ قازانج !
کلیر اونلر کیدنجه بر بوشلق .
۲۱ — یساق اولسون اولورسه سرخوشلق .
بو یساق بر اویون بوزانلقدر .
طوتولان یول ، دیرم ، قارا کلقدر ؛
او قارا کلق فقط بر آز آلاجه !
صانماسونلر کوروتمیور بوراجه
بزده هر کون اولوب بیتن ایشلر .
ایسبدلر بدل ایستمشلر ،
بلەمشلر و صاقلامشلردر .
بویله هپ صاقلی آکلایشلردر
بزی اینسەر و آقچەسز براون ؛
دینەمز طوغری کوزمز ایکری بقان :
ایکری در هپ باقیشلر اوروپاده .
کوسترش بوسبتون دکل باباده ؛
طوتمز صوچلیز بو کون طوتمز !
نه قودوزلرله بر اویوشمدك اومور :
کیرلیلك هپسی ؛ ایچەده طیشده کوتو ؛
ازن اوستنده قانلی بر اورتو !

عبدالحق حامد

بیانجی دوستلر

(ایکنجی قسم)

صاحب وناشری
خلق کتابخانه‌سی صاحبی
عبدالعزیز

اورخانیه مطبعه‌سی

۱۳۴۳ ــ ۱۹۲٤

(طبع حقی محفوظدر)

« قیز أنی ویردکدن صوکره قاچار »

ارکك - یالکز -

بوکا کیم دیردی که خنثی چیقه‌جق ؟

صاری قیزدن قره سودا چیقه‌جق ؟

« کنزیندکدن صوکره »

أشی یوق ترکك ، اوت ، أرلکده ؛

أشی یوق همده امربرلکده .

یالکز باشده ایکن چوق دکیشیر ؛

وصانیر باشده بولنمق یتیشیر .

« کولر . دوام . »

آرسلانز ، اولمایز ، البت ، تیلکی .

خوش فقط تیلکیده چوقدر بیلکی .

بز فرنکلر کبی سرعتلی آدیم

آتسه‌ق ، اونلردن اولورمی یاردیم ؟

کرچه برچاپده یاراتمش مولا ؛

ایچمز بشقه‌در اوتمام اصلا !

شوقیزك بشقه دیمك ، یعنی ایچی ؛
اونی بن صایمالی‌یم برکیجی .
بندن ایسترسه‌ده آیلق یالمق ؛
بوقیز البته دکل بر شپلاق .

« قیز اوطانه‌رق عودت ایدر »

ارکك - دوام ایله -

بن‌ده قالدم بوقیصیر طوغمه‌ده سردن آشاغی .
ذاتی هر کس کبی اولمك اولور بك بیاغی .
صورالم شمدی کیمز ، آکلایه‌لم کندیمزی ؛

قیز

نه آنام وار نه‌بابام وار !

ارکك

آدکز یوقمی ؟

قیز

لیزی !

ارکك

یاشکز :

قیز

یکرمی سکزمش .

ارکك - کندیکندینه -

اوقدر وار کرجك .

« جهرآ »

ایشکز ؟

قیز

چوق !

ارکك

نه‌سکز شیمدی ؟

قیز

ـ موزیق هال ـ ده کوچك !

ارکك

پك کوزل . هانکی موزیق هال ؟ بیله‌یم .

قیز

الحمرا

ارکك ـ تغیرله ـ

اویله‌می ؟

قیز

شاشمه‌یکز ، بن سزی کوردم زیرا .
یالکز سویله‌یکز کیمدی اوپك سوسلی قادین ؟

ارکك ـ صیقلدیغنی صاقلایه‌رق ـ

اوت ، ایرلاندالی .. پك سوسلی ..

قیز

وآز چوق آیدین .

ارکك

اونی چوقدن طانیرم .

قیز

قورقمه‌یکز ، قیصقانمام .

بلکه ارککه‌شیرم بن اونی کورسه‌م !

ارکك

صانمام

که او بر ارککه دوشکون قدین اولسون اویله .

قیز

کیم بیلیر !

ارکك

بن بیلیورسه‌م بو دیمکدر بویله !

قیز

اویله اولسون دیه‌لم .

ارکك

اویله قدین اولماسه‌ده .

قیز

ــ سویه ــ ایتمك ده‌می اولمار ایکیکیز بر ماصه‌ده ؟

ارکك

اولسه بوندن نه چیقار ؟

قیز

قیصقانیورم صانمایکیز .

ــ سویه ــ دن صکره‌ده البت ...

ارکك

أوه کیتدم بلکیمز .

قیز

أوكز نرده ؟

اركك

اوزاق بوردن ، اوبر ترك اوجاغی.

قیز

بولدیکزمیدی قولایلقله دیرم چینغراغی ؟
ایچکیدن صکره دون آقشام ؟.. باقکز ، شمدی بیله...

اركك

نه دون آقشام ، نه بوكون ، ایچمه‌دم . آه !

قیز

ایچکی ایله
بیلیرم بن یاشامام ، سزده بیلك ، برآراده .

اركك

هانی سربست اوله‌جقدق ؟

قیز

اوده بشقه .

اركك

بوآدا ،
دكز اوستنده بوكون صالالانیور ایچمکدن !
ایچکیسز بورده یمك یمز اولور .

قیز

بك چوق ایچن ،

بیلیرم ، آه نه قدر بر بیلیرم !.. هر نه ایسه .
سزده بر تركمیسكز ؟

اركك

بلكه .

قیز

ایناناماز كیمسه .

اركك

نه ایچون ؟

قیز

بز سزی زنجی صانیوردق چپلاق .

اركك

نه دیمك ؟ بزده بوكون حالا كه كیدك قاپاق .

قیز

هانیا نرده سزك قالباغكز ؟

اركك

آنقره ده !

قیز

او نصل یر ؟

اركك

كیجه كوندوز ، ایشی یوق ، یاغمورده !

قیز

نه دیمك ، آكلامادم . تركجه بیلمم بنده .
اوردهمی ؟ یوقسه ...

ارکك

بیوك بریری واردر کره‌ده !

قیز

بلکه جوغرافیادن آکلار دیدیکز برچنکی .

ارکك

زنکبار سزده ، نقط بز دکلز برزنکی !

قیز

آدی استانبول ، او بر اولکه ایمش پك مشهور .

وبوکونلرده ایشتدم که او اولمش جمهور !

ارکك

کوکه بیلمم که نصل کیزلی دعالر چیقدی .

پاشالر چیقدی وبرچوقده آغالر چیقدی .

یالکز سزمیسکز حاکم اولان دریایه ؟

قیز

دکز آلتنده‌ده بزلر بولورز سرمایه !

ارکك

نه دیم ؟ بلکه یوقوشدن ایی بولدق انیشی .

بوایش آندیرمه‌ده هر حالده بزم اوله‌نشی :

قوجه‌لق یوق، قاریلق یوق، طوغه‌جق یوق، صوکی یوق!

قیز

ایچکیدن واز کچیکز سز ، ایدك آنجق اونی یوق ؛

کیم بیلیر ، صکره اولور بلکه اویوقلر وارلق .

« صکره‌جه »

نفس آلمقدده وار در یا کنیشلك ، طارلق .

« بعده اوفب بددم »

انجکی کچمزسه بیلك ، سوکی کچر .

ارکك

شبسی کچر .

قیز

وندن آقشامکی قدرین ، بن بیلیرم ، چوجقه ایچر .

بر بازار ، صباح بیننده اوچ کشیلك بر ـ قوبه ـ یه .

کیده‌لم قیرلره ، آقشامده برابر ـ سوبه ـ یه .

ایچه‌لم ، اکلنه‌لم ؛ صکره قیرلسون شیشه‌لر !

بو صوك اولسون .

ارکك ـ کندی کندینه ـ

شیشه‌لر بالکده برچوق ـ کیشه‌لر ـ !

آقاجان قیز !

قیز

جاغیرلك بربازار اولسون وبو آی ،

چوق ایشم اولمیه‌جقدر ؛ جاغیرك سز ،

ارکك

های های !

قیز

واو کون اوله‌بیلیر بلکه ، بو کون اولمازسه .

ایچه‌یم بن ، نه‌اوتورمش اوقادین طیقنازسه ؟

ارکك ـ کندی کندینه ـ

هم قادین سومه‌ده هم ارکك ، عجائب خنثی !

بزه کوکدن ، دیلرم ، برنفس ایتسین عیسی !

قیز

بربیوك ایلچی‌می وار ؟ نرده سفارتخانه ؟

ارکك

بیوك اولسون ، نه‌مه‌لازم ؟ کوچوك اولسون بکا نه ؟

قیز

ایکیلشمش ایسه رسماً اوته کیله بریکی ،

ایلچیلك ، هر بر ایچون ، اولمالیدر سزده ایکی .

ارکك

ایلچی برتك آدام اولسون ، آدام اولسون ایلچی .

یوقسه برچوق بولنور ایلچیلك ایتمش بکجی .

قاریشیق ایشلره بن شمدی قارشمام ، کوزلم .

طاریلیرسه‌م هله برکره ، بارشمام ، کوزلم !

قیز

ـ کوزلم ـ لر بکا پك چوق کلیور !

ارکك

آه ! لیزی ،

بیلیرم بن که نصل سوملی برانکلیزی .

نه‌یه بیلمم سزی بن کورمه‌دم آقشام ـ سه‌نا ـ ده

قیز

قلبم بشقه ! یاشیشی وجودمه کلدی :

هر یرم صانکه بویانمشدی کورمدی بشقه :

سزی کوردم ، یینه سز ، سز ، ایدیکز ، بن بشقه .

« صکره‌جه »

ـ بشقه‌لق ـ واردی برازکه او مستثنادر .

« کولر »

ارکك ـ کندیکندینه ـ

بوده ارکك قادین ، سوزده بو بر حاشادر :

چیوز صکره چیچون تخنه‌ده ، قیز بریده !

جویدن بر دوواق آلتنده کوزلمکلرینه

اوقیزی کندیسی ایتمکده آیاقلق عمده !

نه ایچون ؟ آکلایه‌مام ، آکلامق ایسته‌مه‌مده .

قیز

نه دوشونمکده‌سکز ؟

ارکك

أولنه‌لم ، آکلایام !

قیز

نه پارام وار بنم ، ایواه ! نه کوشکم ، نه یالی‌م .

ارکك

بزی اسیر ، بزه پاره‌جی اولور ترك اوجاغی !

اوله‌مار ترك اوجاغندن قوغولان ترك اوشاغی !

قیز

دیمز بشقه ! یازیق ، بوش یره چوق سویلندك .

ارکك

بشقه بردین اوله‌ماز !

قیز ـ بغتةً ـ

فرض ایده‌لم أولندك !

صحنه‌دن آیریله‌م ؛ اونده‌کی قیزلر ، کنجلر ،

کوجه‌نیرلر . سورم هپسنی ؛ هپسیله کولر ،

اکله‌نیر ، اوینارم . البت بو آلیشقانلقدر .

ارکك ـ کوله‌رك ـ

دیه‌جك یوق . اوده برتورلو چالیشقانلقدر .

قیز

چیقارم ایرتسی کون ، پارقه کلیر ارکندن ،

اوقورم کوردیککز یرده . ـ صورلماز بندن ـ

نه‌یاپوب ایشله‌دیکم . ـ کیمسه قارشماز ایشمه . ـ

ایصیرلرسه کوکنمکده‌یم آز چوق دیشمه !

براوطه‌م وارکه یاقیندر دامه ...

ارکك

آه برکورسه‌ك !

قیز

سزه کلمز ؛ اوقدر چونکه دکلدر یوکسك .

ارکك

سمنکر !

قیز

— چلسی . —

ارکك

دیمك قومشو — باترسی پارق — ه .

صانکه کچدکجه بو پارقدن ، کیدرم بن شرقه :

قیز

بك اوزاق — می در — ه ، سمتم بوقتیرلر اوواسی !

ارکك

بیلیرم — می در — ی بن ، بیرنجی قوشلر یوواسی !

قیز

راست کلمز صانیرم اورده بم براشمه .

نهخف ، بوزدده سز دوشدیکز آنجق (بسمه) :

سزی کوردکجه ، اونکیچون دونیور بلکه باشم .

بشقه ارککلره صورسهق ، نه کوزم وار ، نه قشم .

بنی بر کره کورن برده باقمز بوزمه .

وبونکچونسه بم کوز یاشم آقماز یوزمه ،

« ایله قالکدی کوسترمك »

بورده چاغلارلر ، دیمر ایچیوزم آغلار یوندن !

« صکره جه »

وآییرد ایتمم اولر ککلری بن مایموندن !

دیمیورلر بو آغاج شویله ایمش ، بویله ایمش ؛
کیجه و کوندوز آرایورلر هپ او آغاجلرده یمش !
کوتو کوزلر هپ او کوزلکله باقارلر عشقه .
سز فقط اویله دکل ، بشقه‌سکز ، پك بشقه .
بیلدیکنز نه‌یسه صوجم ؛ ایتمدیکنز تیکسینلك ؛
دیه‌مم : چونکه بوشالتمش ایدیکنز بربیکلك .
ایچکی ، دوشکونلرینك کوستریورمش ایچنی .
وبوکون حضرت عیسایی ، او الله (....) ،
کوکده‌ده ، یرده‌ده شاهد طوتارم ، اویله بیلك ،
ـ نه‌دیورسه‌م بیلیرم ، اوسته‌سی‌یم بن بودیلك ـ
که بویوزدن سزی بردن‌بره سودم بوصباح !
« صکره‌جه »
وکناه ایشله‌مك اولمشسه بوکونلرده مباح ،
اومارم بن که اویول سزجه دکلدر ایشلك .
سزده اولماز دیورم آریجه برکیزلی دیلك .
ودیمك ایستیورم سز بنی آلداتمادیکنز .
بزه دیمز دیشی ، بزحالبوکه آز چوق قادینز ؛
آلداتاندن دها چوق آلدانان اولسون دیورز .
دیرکن ار ککلشه‌رك صانکه قادین ایستیورز .
ایکی‌یوزدن اولیور بزده بو بر یانغینلق ؛
اویله‌در نه‌یسه بوکون کورلر ایچون آیدینلق :

طوپولور ساده ، کوزلر ، اوورا ذاتق برآلو .
طوپولور برده او جیغلق که دیور : — سو ! ایسه‌سو ! —

ارکك

بن ده یاندم اویانق ، آه ! او دری جیغلقدن :
صانکه بر فورطنه چیقمازمی بو کون صیغلقدن ؛
چیقیور ، بن بیلیرم ، همده دکز اوصلو ایکن ؛
ودکز قیزلری دیرلرکه — آچلسون یلکن ! —
قی‌یلردن دها صاغلام کورونور انکینلر .
بو زمرك اونده کوزللك ، بوغولور جرکینلر !

قیز

هپسی برلکده بوغولمق دها صیق براولاماز .
اونده آنجق صانیرم مارطیلر اولماز یاباغان !

ارکك

نیله‌یم بن ، کوزلم ! کوپروك ایدم اوجنه .
کوردیکم قوشلرك آنجق باقارم صورغوجنه
اولماسون ، بن آرامام سزده نه صورغوج نه‌یلك ؛
بنده واردر یتر اوتمك ایچون بر کوملك .
بوواکز دامده ایمش ، چیقسه‌ق اولور هنگامه !
چیقه‌لم ، بن سزی البته دوشورم دامه .

قیز

اولاماز ، بیلمش اولك سز ، اوسزکچون ده طوراق .

اركك

شاشمه‌يك ، اولديغكز يربكا كلمزسه اوزاق .
دامكزدن يتشير عاجزه برقوش باقشى ؛
كيجه كوندوز اورادن سير ايده‌لم يازله قيشى .
بخش اولونسون بكا بر كره اويوكسك پايه !

قيز

بن فقط كيتملى‌يم هركيجه الحمرايه !

اركك

تپه‌دن طرناغه ، يوق يوق ، بنم اولمق لازم .
بو ، نياز ايتمكه دكمز ؛ كچر البت نازم .
تپه طاقلاق آتلورسه‌م اوبيوك مرتبه‌دن ،
سزه البت باقارم بن دها يوكسك تپه‌دن !

قيز

هرنه يابسه‌ق هانى بز اولميه‌جقدق قيصقانج ؟
بنسه هريرده بولونسه‌م كيدرم وارسه قازانج !

اركك

اوكجه ، خنثى ايله عنين ، قورالم برمجله !

قيز

يارين اركن كلكز ، شمدى ايشم‌وار عجله !

« قاچار كبى كيدر »

اركك يالكز ، متحير —

نه ديمك شمدى بوعودتله برابر دعوت !

نه چیغلر بوباله – حایر – دن ! نه دیمکدر بو – اوت – ؟
نی رؤیایه‌می سوق ایتمه‌ده بر قیز بیلمم .
هر دوشونجه‌مده نه‌وار بو خبرمز – بیلمم – !
او – اوت – دن چیقه‌جق خبر اولور ان شاء الله !
و بویله اولماسه بر عبر اولور ان شاء الله !
قرانلقدن اوریوردم ، بی کورمش ده بیلمك !
اوجوبکاك ایدیور ، ظاوزانیرم بن ده تمثیلك !
بونلرك ، بن بیلیرم ، یملکه بر کلمزی یوق .
ایکی ، اوچ ، التی ویردم بن ده یارینلدن تزی یوق :
بویله بر قیزدن ، اوت ، بکله نه‌مز مریملك .
عصر حاضرده ملکلر بیله ایستر یملك .
نه وقاق ظالملری ویرمش که او جنت یمکی ،
هب اونوتمش گیدرلر اونی یاد ایتمکی !

« صکره‌جه »

کوتنز شمدی یارینلرله گچوب گیتمکده :
– یارین ارکن تفکر – لرله اینم بیتمکده !
شمدی هر کس اینانیر ظن ایدرم بن یارایه .
یارین ارکن ، کوروشور کن ، یارا گیرسین آرایه .

« گیدر »

عینی منظر . ٣

قیز

کلدم ینه بن ایشته ، بوکون ، هم دها ارکن ؛
کلدم سزه ؛ دوندمسه‌ده قاچ کره کلیرکن !

ارکك

آلمق کری بر دعوتی اولمازدی اصابت ؛
کوکلم اوکا دوندن بری ایتمکده اجابت ؛
کوسمش کبی آیرلدیغکزدن بکا هر کون ،
کوردم سزی بن دوشده دون آقشام ینه کوسکون .
حسن اولمادی عشقمله فقط قابل تألیف ؛
بر بشقه ـ نشان ـ ویرمکی ایتدم سزه تکلیف :
الماسلی بر آلتون بله‌زیك .

قیز — انفعال ایله —

چوقمی بکنندم ؟

ارکك

بر تورلو قبول ایتمدیکز بن ده کوجندم .
باقدم ، اویانیرکن ، کیجه اولمشدی بودنیا !

قیز

البته دکل نجه او بر قورقولو رؤیا .
سز شمدی بنم لطفاً ایدك چهره‌مه دقت :

قورقاردم اگر اولسه او وصال حقیقت ؛
بن كیمسه‌دن آلام ، بیلكمز ، اوله هدایا !

ارتك

خائن كیجه ! بیهوده دیمك ایتمشم احیا .
صاندم دیمه‌یك كندمی بن بردلیقانلی ؛
ایتمش اوله‌جقدم سزی رؤیاده نشانلی .
آنجق نه‌دن اولسون دیورم سائق حدت ،
جاری اولیور چونكه بودنیاده بوعادت ؟

« صوكره كندیكندینه »

برچوق قیزه بن بوش یره وبرمشدم — آغیراق . —
اونلرسا هیچ ایتمز ایدیلر بویله قیصرلق !
بن بربونی كوردم پارادن آكلامایان قیز .
برا كشی یوز آنجق بكا هیچ كیمه‌دی طالمز !
یارب ! بوكورلمكده نه‌در صاقلی بوحكمت ؟
بیچاره بوقیز كورمه‌ده برنعمتی نقمت !
پابنده نیچون اولمایه برعشق فضائل ؟
شهوت دنیلن شیٔ اولیور لحظه‌ده زائل !
برلحظه ایچون عصری لایقمی اونوتمق ؟
بن ایستیورم بلكه بوكون خالق یوتمق ؟
برقیز طوریور شورده دوشونمكده مكدر ؛
برلوحه دیمكدر بومكدر ومقدر !

بیلمم که نیچون ایتمه‌یه‌یم بن اوکا صولت ؟
بن سومکی ایسترسه‌م اکر ، بنده‌می علت ؟
اخلاقه طوقونمقده ایمش سوزلرم ، ایواه !
جانی‌یم ، اوت ، بویله یاراتمش بنی الله !
برسوکیلی دوستم بکا ویرمشدی نصیحت .
فرق ایتمیورم بن‌سه نه‌در فضل وفضیحت !
خلقتجه طبیعت دینیلیر کور وصاغیردر .
قانون فضیلت‌ده فقط خیلی آغیردر .
یکدیکری بونلر ایدیور کوز کوره تهدید ؛
اعصار ایده‌جك اونلری تدریج ایله تحدید .
حیفا که حقیقت کوزی بدبینسه‌ده بینا !
مرأت تخیل اونی هیچ ایتمیور اغنا .
اولسه‌ق نه‌قدر بز علم افراز شریعت ،
احکامنی سورمکده قوانین طبیعت .
بن آکلادیغم شیٔ بوکه یارین‌ده بوکون‌ده ،
بوقدر طوراجق کیمسه اوسیلابك اوکنده .

« مخاطبه‌سنه »

ای قیز ! نه کوزلسین ؛ سنی سودم ، وصاپیتدم !
عشقکله سنك فلسفهٔ عقلی طاغیتدم .
بیلمم نه‌تجلی بوسنك حزن وسرورك ،

يعنى بوكورلكله برابر اوقصورك ؟
— قدرتله قدر ! — هانكيسيدر حاكم مطلق ؛
خالق او — طبيعت — سه ، اونك خالقيدر حق !
بز ، ظن ايدرم ، مشعلهٔ عالم غيبز !
برلكده طعام ايلمه‌مك اولمازمى بوكون بز ؟

فقير

الك حقلى اولان منطق فطرت بودر ايشته !

اركك

قدره سزا بنده‌كى — قدرت — بودر ايشته !

« عكرمه‌جه »

بز — يونج — اولور البته بوكون — زنجير — اوتلنده ؛

فقير

يوق . بن دكم اويله تمايش املنده ؛
زنكينلره مخصوص اومحافل بكا اويماز .

اركك — كنديسنى تخطر حالنده —

هب اورده يه‌ينلر ديمه‌يك آجلغى دويماز !
همسفره اولور بعضاً اوده يغوبله دوشونجه .

فقير

حالت اورده كوروشمكمى كركدر كوروشونجه ؟
البته اوجوز يرلرى واردر فقرانك .
ما نكارى بزدن اوزاق اولسون كرانك !

میال نمایشکز ، آز چوق ، صانیرم ، سز .
اویله‌یسه کیدك سز هپ او مشهورلره بنسز .
یاخود ایدك ایرلاندالی محبوبه‌نی دعوت !

ارکك

سزدن ، نه‌ده‌یم ؟ اوتماز ایدم بویله مروت !
ایرلاندالی محبوبه‌یی سز ایسته‌دیکزدی ؛
« کزسه‌ك وبرابر – سوبه – ایتسه‌ك » دیدیکزدی .
شمدیسه بواولدقجه ستم یوللو تمسخر !
« توقف . دوام . »
بن سزله ایدردم او مجالسده تفخر .
مائل دکلم کندمی کوسترمکه اصلا !
ایرلاندالی کلمز هله .

قیز

اویله‌یسه پك اعلا .

« طوروش ، باقینش‌دن صوکره »

« دوام »

لکن بوکون اولماز .

ارکك

ینه – یارین – می ؟ !

قیز

اوبر کون .

ارکف

آخیق بو مبارك کونه ـ یارین ـ دیدیکز دون ؛
بیلمم که نصلدر شو ـ اوزرکون ـ دهکی مابعد .
یا دست عنایته او کون ویردیککز وعد !

قیز

ویردم ! اونی سز ایلهدیککز صکره اعاده .
بز انکلیزز ، عادتمز خارق العاده :
بو کسك تپهلردن بزه البته باقلماز !
انکلتره دریاسی ییقلماز ویاقلماز !

ارکك ـ قلباً ـ

بو کسك تپهدن باقمق ایما اولهحق بو .
بونلر قابارییر حالبوکه کوردکجه تکابو .
بن اویله صانیردم ، بو دیلك اویله دکلمش .
لازمکه اودریا اوله غیابه چکلمش !

« جهراً »

سزلر اینکز بیلدیککز مرتبهلردن ؛
بزلر چیقارز کوردیککز مصطبهلردن .
سزدن اشاغی صایمهیکز ترکی خصوصا !
یکدیکری سومك که اودر مقصد اقصا ،
اولماز ، صانیرم بویله تفردله میسر .
همبا اولالم ایستر ایسهك اولمانی همسر .

مثمرلكی البت اولمماز جای تجاهل :
عنین ایله خنثی ایده قاردشجه تأهل !

« كولوشورلر »

قیز

یارین ، بوكون اولمازسه بو ، بر كون اولور البت .

اركك

نی ایله لكن ازیوماز طفل محبت :
باش دوندورویور ، آلویرر آرتق بوصالنجق !

قیز

بن وعدمی انجارد مهیا ایده ؛ آنجق
توحیش ایده‌جك مانعه‌لر ایتدی تحدث :
اك صكره‌كی حائل بنی تشهیره تشبث ؛
اولكی تخالف ایسه تكلیف هدایا !

اركك

بر كیمسه‌یی مسئول ایده‌مز كوردیكی رؤیا !

قیز

البته ایدر ؛ چونكه او بر مقصدی كیزلر !

اركك

مقصد نه‌ایمش ؟

قیز

آكلارز آنجق اونی بزلر !

اغفال ایدی مقصد !

ارکك

او قصد ایتدیکی اغفال .

آخر کیمی اغفال ایده‌جکده ، کیمی اغفال !

البته دنیلمز سزی ، بر آن دوشونورسه‌ك !

قیز

یاهر کسی اغفال او ، برابر کورونورسه‌ك !

اولدقجه کوزل بر قیزه مالك دیه‌جکلر !

ارکك

بیلمم که — موزایق هال — ده کوره‌جکمی کوجکلر ؟

قیز

آز چوق کوزو کورلرسه‌ده هپ بشقه قیلیقده .

چیقماز طانیانلر ، او بیوك قارغشه‌لقده ،

حتی بنی سز کوره‌مدیکڭز ، بیلمه‌دیکڭزدی .

بر طالعه ایدم سزجه ، او تخفیه‌یسه دکڭزدی .

ارکك

هیچ یوقمی تعجب اونده بو کون یورمه بیلنلر !

تعقیب ایدرك طالعه‌یی توصیل ایدیلنلر ؟

مغلوب وپریشان ، فقط عطشان ومظفر !

قیز

سیاح وسواری ، نه‌ده تمساح وغضنفر ،

تعقیب ایده‌من طالعه‌یی ، طالعه‌یسه‌م اکر بن !

اركك

راضی اولورم باتمه‌یه ، اولمامی مكر بن؟

[۱] سز ، مالكهٔ بحر ایله اولدقجه برابر !

بر شعلهٔ سودا كبی ، كرینده ومغبر ،

سونمكسه برابر !

قیز

ینه شاعر ! ینه اشعار !

« صكره‌جه »

افكار عمومیه ، عمومیت افكار ،

افعال ایله مشغول اولیور ؛ عصر تمدن !

اركك

اشعار ایله ایتمش اوتمدنسه تعین!

قیز

شاعر سوزی آنجق بوده شایان توقی !

اركك

شاعر سوزیدر نجه منادیٔ ترقی!

قیز

هم‌رو اوله‌ماز حالبوكه فعال ایله قوال !

اركك

شاعرلك آثاری بوعالمده‌كی احوال!

---

[۱] یاخود : بر آفت دریا ایله باتمقسه برابر ! وَدها برنده‌در .

شاعرلرك آثاری بو اعصار تجدد!
فعال اولور اونلر!

قمر ـ گوله‌رك ـ

پیاله‌م ؛ جای تردد .

ارکك

اونلرله رصين اولمه‌ده دیللر ایله دالر!
آلمانیایه قیمت ویرن الك جوق گوته ، شیللر :
بر شهر معظم یکی دنیاده واشینغتون ؛
حالا یاشایور یورده شکسپیر ایله میلتون ؛
بایرون کلیور خاطره یونان دینیلنجه !
« فوران ایله »
افلاك جیقار ، عمقنه شعرك اینیلنجه !

قمر

هپ قانلی قلملرله مرکبلی قلیجلر !

ارکك

کشتیٔ وقایعده‌کی باشلر ایله قیجلر ،
اونلردر ، اوت ؛ باشده فقط منظرهٔ کلك :
هر یرده او الهام دهائت کلیور ایلك.
حتی صانیرم بن که قلمسز علم اولماز.

قمر

ایواه که ! هر بر قلم آلتون قلم اولماز ؛
آلتون قلم اولماز ، دمیر اولمازسه طوتان أل !

ارکك

بوق : قوهٔ فعلیه‌یه هیچ باغلانه‌مز بل ؟
بن قوهٔ فکریه هواداری‌یم انجق !

قیز

برچوکی ایچون هپسی اویون ، یاخود اویونجاق .
تبدیل ایده‌لم مبحثی . برشیٔ صوراجقدم .
بیلمم نه‌یه دائر . — سزی حتی یوراجقدم ..
« دوشونه‌رك »
بولدم !

ارکك

نه ایمش ؟

قیز

سزده قادینلرده‌کی قاچمق ،
نردن کلیور یعنی اوچارشافله اویاشمق ؟

ارکك

سزدن کلیور !

قیز

آ کلامادم . نزده نسـتر ؟

ارکك

تاریخه باقك .

قیز

نجه اوبر اسکی تواتر !
لایق بو سوزم اولسه اوتاریخه هدیه‌م !

اركك

عریان ایدی حوّا ، و مخدّر ایدی مریم .
وقتده اولور یعنی تلبّسله تعرّی .
حوّا کبی کزمکدن ، اوت ، سز متبرّی ،
بزلرسه صوبوبدق دیمم ، آنجق بوله یاندق .
چارشاف طوریبور بلکه ، فقط یاشمقی آلدق !
وار بلکه‌ده چارشافلر ایچون شمدی کورونتو .
چیر کینلره غایت یاقیشیر حالبوکه اورتو !
یاشمقسه کوزل یوزلری ایتمز ایدی اخفا :
کویا اولیوزلردی برر شعر مقفّی .
کافیمی دکل کندیمز اولمق بزه بیلمم !
قیز ـ ساعته باقه‌رق ـ
لازم کلیور ظن ایدرم شمدی چکیلمه‌م .
اركك ـ عاشقانه ـ
(ظن ایتمه‌یکز) ! ساعته امنیت ایدلمز .
تأمین ایدرم بن که بوساعتده کیدلمز !
قیز
یوق کیتملی‌یم .

اركك

لطف ایدیکز .
قیز ـ کیدرکن ـ
ایسته‌مم اصرار !

ارکك ـ آرقه‌سندن ـ

یارین‌می ؟

قیز ـ غائبدن ـ

اوبرکون !

ارکك ـ یالکز

بونه ، یارب ! بونه اسرار ؟

یارب ! بونصل قیز ؟ بونه اعجوبهٔ خلقت ؟
حیرتله برابر کلیور حدت ورقت !
برقیزده‌می کوسترمه‌ده‌سین ، اقرب واغرب ،
[١] قارشومده بنم کندی خیالمی بویارب ؟!
برداهیه‌در نجه بوعصیان جبلّی !
ای عشق وطن ! نرده‌سین ! ای نشئهٔ ملی !
امداد ایدیکز بزبکا ! یوق ، ایسته‌مم امداد !
برحسن الـٰهی دیمه‌در عشق خداداد !
یاردیم اومان اومسون چته‌لردن أفه‌لردن ؛
بن آکلایه‌مام برده کزن فلسفه‌لردن !

« آنی بر دوشونوشدن صکره »

طور ! آلچاق آدام ، طور ! اوقدر اولمه که مغرور ،
هرکس کبی سین سن‌ده بوکون غملی ومسرور ،

---

[١] ـ کندی خیالم ـ اصلنده ـ بکر خیالم ـ ایدی .

هر كس كبی وار سنده‌ده اذواق تمایل ؛
بیلمه‌م نه دیمكدر ، بو تعشق ، بو تخیل ؛
یاخود بو تجرد ایله تفرد نه دیمكدر ؛
دنیاده وظیفه‌ك سنك ایچمكله یمكدر !
هر كس كبی سین . ایچ وَیه ، حمد ایله خدایه .

« سكره‌جه »

چوق كره مخاطب اولورم بن بو صدایه ،
یاخود ایدرم كندیمی سامع وَمخاطب.
حتی او زمان بن اولورم نفسمه صاحب.
حیفا كه بو چوق سورمیه‌رك باشلار او علت:
غفلت دینیلن درد دوا ساز جبلت!
— حیفا! — نه دیمك حمد ایله ایجاب ایدیوركن ؛
غفلتده بولوندم صانیرم اویله دیوركن ؛
علت نه‌دن اولسون او دوا ساز ایسه یاخود ؛
قاچ كره دوشونمش بی اتمندی او بخود ،
قاچ كره‌ده قورتاردی. بو بر جذبهٔ غفلت.
اوندن كلیور عمرده بو فرقتله بو وصلت !
[١] بر خلقت علیا اولمه‌ماز عاشق مخلوق.
[٢] كوكلرده اولور بلكه او بر خالق معشوق!

---

[١] بر خلقت علیا بربره برراس معلا ، بر عقل مكمل.
یاخود :
[٢] خلاق آثار ، اونده اولور خالق معشوق !

« صکره‌جه »

اعجوبهٔ فطرت دیه ایتدمسه‌ده تلقیب ،
بیلمم نه‌ایچون ایتمیورم بن قیزی تعقیب؟
بی‌قدرت اولوب قالمه‌ده‌یم خاسر وخائب ،
کویا بنی توقیف ایدیور بر ید غائب !

« مزاح ایله »

محبوبه‌لرك فائده یوق انکلیزندن؛
آیرلمایم ایرلاندالینك باری ازندن .
بن حالبوکه اصلا اوله‌مام صدق ایله عاشق .
بر روس قیزی بولسه‌م ، اوکا اولسه‌م متعاشق!

« جدیت متدارجه ایله »

توأم یاشایور بنده دیمك اکره وانفس:
بر عشق ملوث ایله بر عشق مقدس !
آز چوق متحسس ، ینه جاهل ، ینه ناقص .
بز علم جهالتده‌یز آنجق متخصص !

« صکره‌جه »

تقلید طبیعتمی بوطبعمده‌کی حالت؟

« فوران ایله»

ای عارضهٔ معرفت ! ای داء جهالت!
سزدن کلیور هپ بکا شکران ایله کفران ،
غفلت ایله عصیان وَمحبت ایله هجران !

بن شاعر حسم و هوادار شعرم :
یارب ! بنی عفو ایت ؛ سنك اولسون حسنانم !

« صکره مزاح ایله »

« واینچه‌رلك »

ناخوش کلیور بورده‌کی حوریلره اکثر؛
جنته‌کی قیزلرسه اند زنده‌ٔ کوثر.
بیکلرجه بوتم وار طابه‌جق ، هپسی‌ده زنده :
هندومی کسیلدم سفر ایتدم ایسه هنده؛
اینجدکجه بن اونلر اولیورکن دها ـ معبود؛
اینجدکجه بن اونلر بنی عبد ایتمه‌ده یاهود!
دیکرمده کچید یاپمه‌ده بر جیش مؤنث.
اوندن اوله‌جق بن اکر اولدمسه مخنث.
ارکنکلری نامرد ایدیور صانکه ودیعه!

« صکرمه »

واردر ینه هیچ بیلمه‌ین انسان که قدینلر
بر چوقده اعاظمله نوادر یاراتیرلر؛
بك چوق متبحرلری بك آز آراتیرلر؛
داهیلره خشنده‌ٔ ذریت اولورلر؛
ملتلره مشعل کش حریت اولورلر؛
بر قسمی جمالنده کمالیله سرفراز،
بر قسمی کمالنده جمال ایتمه‌ده ابراز!

یادمده‌کی الواح محاسن بتون اونلر !
متبوعه یامبعوث اولیورلر ، بوکون اونلر
ملیته بزدن دها مربوطه ؛ بوملت
اونلرله اولور دولت مشروطه : نه‌دولت !
حورومل‌کك یرده‌کی امثالی قادینلدر ؛
مادر وطنك کوکده‌کی تمثالی قادینلدر ؛
تاریخده‌ده عاکس اوتجلیده بوسایه .
بن زهره‌پرستم : طاپارم شمس نسایه !
« صوکره‌جه »
اوندن طوغیور حالبوکه برلیلهٔ حسرت ،
مظلم وَمکوکب ؛ کدر آلود مسرت
برعالم اندیشه وَبردورهٔ الهام !
« تفکردن صوکره »
بن آکلایه‌مم ، هیچ‌ده ایدن یوق شونی افهام :
داهی‌یه ، دواهی‌یه ، اوت ، راهبر اولمق ؛
بعضاً بزه برصاعقه ، بعضاً سپر اولمق :
خاتون دینیلن خالقهٔ شهوت وحسرت ،
بعضاً نه‌یه جادو اولیور جالب نفرت ؟
وارجای سؤال اولمه‌ده برمسألهٔ حسن :
برناشر ظلمت اولیور مشعلهٔ حسن !
ظلمتمی قباحتلی ؟ اومشعله‌ده‌می نقصان ؟

ارککه و قادین ، هانکیسی بیلمم دها الیسان ؛
یوق شبهه‌که یکدیکری اتمام ایدر اونلر ؛
یکدیکری آنجق ینه اتهام ایدر اونلر .
اونلر بو تمامیته ایتمکده تعرض !

« کولدکدن صوکره »

یوق ، یوق ، بوکا دیمز صانیرم بلکه ده تعرض ؛
برعارضه‌در ؛ عارضهٔ مهر و محبت .
حتی او ـ خصومت ـ ده وفادن کلیر البت .

« استطراداً »

ساعت ، صانیرم ، شمدی طوقوز بوقسه سکزدر .

« اعجز و صوکره دوام »

ارککه قادین ؛ برآنادن طوغمه اکیزدر .
لکن ـ آنا ـ برروح !

« صوکره جه »

اونه ارکك نه قادین ؛ روح .
محبوسه اولان انکیز آفت کبی مجروح !
طوپراق اوکا بر واسطهٔ نشو و نمادر .
البته بو برمسألهٔ ارض و سمادر .
بن روحم ، ارت ، بلکم اولماز دیورم خاك :
خاك اولسه‌ده ایتمم صانیرم بن اونی ناپاك .
اوندن کیریبور صحن تماشایه جیججکلر ؛

اوندن چیقیور باکه‌ده قوشلر ، کلبکلر .
اوندن طوغیور صوکره ییلانلرله چیانلر !

« صوکره‌جه »

أولسه‌م بکا کیملر اوله‌جقدر آجیانلر ؟
البت اوله‌جق آغلایه‌جقلر ، کوله‌جکلر .
اونلر دخی ، بر کون کله‌جکدر ، أوله‌جکلر !
جسمم اوچیچکلرله ، بوجکلرله برابر ؛
[۱] روحم ایسه کوکلرده ملکلرله برابر !
انسان دوشونوب بولسه کرك بویله تسلی ؛
حیوانده نیچون اولمیه براویله تجلی ؟
یوق اونده بو ؛ اویله‌یسه بونك یوق دیمك اصلی !
جائزمی عجب مسأله‌نك بویله‌جه فصلی ؟
بیلمم . شوقدروار که بوخلقتده اوحیوان ،
حسینه اوقور خیلی تفکرلره میدان !
اهلیسی‌ده وحشیسی‌ده مجذوب معیشت .
هپسنده عیان تهلکه‌دن خوف ایله وحشت .
انسان کبی حیوان سوییور حال حیاتی ؛
حس ایله‌میور حالبوکه فردای مماتی .

---

[۱] یاخود : روحمسه فلکلرله ، ملکلرله برابر !

آنجق بر ده‌دن کلدیکی مشکوك اولان السن ،
ایجاد ایله فردانی ایدر کندینه احسان !

« مزاح ایله »

وارشمه‌دی خیالمده نه برصاری سودا :
یارین یوق . ـ اوت کول ـ کله‌جك دکمه او ـ فردا ـ !
بن برصاری سودا دیورم یعنی لیزی .
محبوبه‌لرك اویله اولور انکلیزی .
بعضاً قره سودا کورونلرده اولور یا.

« کزیجیلرك دوشونه‌رکن »

برزهرهٔ اسمر ایله برلیله‌نی احیا ،
نادرسه‌ده بعضاً اولور البته میسر .
نادر دکل ، ایواه ! اواندر اولور اکثر !
ـ ریچمونذ ـ ده کیدرکن ، یا ـ هاید پارق ـ ی کچرکن ،
یاخود ایکیمز باش باشه شامپانیا ایچرکن
ـ مارکت ـ ده ـ برایتون ـ ددو ـ اسقوت ـ یاریشنده !
اونلر فقط اسمرده اولورلر صاریشین‌ده !
ناخوشدر ، اوت ، لوندره‌نك آب وهواسی ،
عیب اورده فقط بنده‌کی دردلرده دواسی :
هر نورلو کوزللك بری ؛ هم هر بری انسز ؛
برکاهکشان عالمی دونمکده کونشسز !

منظومهٔ شمسیه‌سی برارض کثیفك ؛
قیزلر دینیلیر الطفیدر جنس لطیفك .
بریرده کورلمز اوقدر حسن و ملاحت ؛
هر کون ایدیلیر برده ملکلرله سیاحت !
هیچ برقیزه لکن اوله‌ماز حصر تعشق ؛
بردیکری زیرا ایدر البته تفوق .
ایتمکده بوبر ـ شاعر حسن ـ اولمایی انتاج ؛
عاشق دکلم بن ، نه‌ده معشوقه‌یه محتاج .
شهوت ؟ اوفقط بشقه‌جه برعشق طبیعی ؛
هرموسمه مخصوص ! خریفی وربیعی ،
لیلی ونهاری‌ده اولور ؛ سوز یوق اوعشقه .
اللهه اولان عشق ایله طاعت ، اوده بشقه .
بونلردن ، الهی وطبیعی ، ایکی حسدن
فارغ دکلم ؛ بلکه‌ده بالغ یاشارم بن !
بر قیز نه‌قدر اولسه فقط سومکه لایق ،
اولمام اوکا برعشق حقیقی ایله عاشق.
اوچ نوع محبت ، او محاریب ثلاثه ،
قارشومده ، پرستش ایدرم رب اناثه :
بر حسن الاهی دیمه‌در الههٔ حسن!
همعشق خدا آلههٔ والههٔ حسن!

« ایچه‌رك »

طالدمی نه‌در : کیرمه‌دیم بلکه گناهه.

« صالانه‌رق »

بن بویله‌جه بر سجده‌می ایتسه‌م اوپناهه ؟

« مکرّرجه »

ای آلهه ، ای ملهمهٔ عشق الهی !

حسنکله سنك بن اوله‌مام حایز که لاهی .

عفو ایت بنی ، ای خالقهٔ شهوت وسودا !

فردای – بو کون – سن که ایتسه‌ك دیرم اهدا .

« مکررجه »

شهوتی دیدم ! نجه اودر عشق جلی !

سائرلری هپ عارضه‌در ضمنی ، ظلی .

شهوت ! سبب نشأتی عالمده حیاتك ؛

اك باشده طورور ، افسریدر مشتهیاتك !

دوشمز ابدیتدر اونك طوتدیغی سنجاق ؛

باقی کورونن عشق حقیقی اودر آنجق !

دیکرلری زائل اولیور ، عشق موقت ،

هپ جان طاشیانلرده عیاندر بو حقیقت .

حتی بو نباتات وجماداته‌ده شامل .

« مزاحه طوغرو »

حقنده‌ده ایمان ایدرم اولسه او عمل !

اونسز نەدن اولسون دیورم دور ایله غلمان؟
آدام ایله حوا اولەماز بوش یره مهمان!
ذریتی ایجاده مؤکل ایکی سوز کون!

« کولدکدن صکره »

بیلمم که نەلر کوسترەجکدر سنو ـ او بر کون ـ؟
معلومیا، بو کون جمعه؛ او بر کونده پازاردر:
واقع اولەجق شیٔ یا پازارلق یا آزاردر!
اویمازسه پازارلق، اولورم بن هاله مغبر.
بر کزمەمی تکلیف ایدەجك یوقسه برابر؟
سوز کچدی کچن کون، اومی واقع اولەجق حال؟
معذور اولور اولمه خصوصندەکی امهال؛
تعجیل ایله آیرلمەلرك عذری نەدریا؟

« تجرعدن صکره »

دمدن کچەبیلەم، سوەجکمش بنی کویا!
هیچ سومکه یوق نیتی یاخود، بووسیله.
مطلق بوقیزك کچەشی واردر بریسیله؛
ـ کچمش ـ دەدکل، بلکه دوام ایتمەده حالا.
بر سودیکی اولمق کرك. اویلەیسه پك اعلا؛
بن راضی‌یم. اویلەیسه نیچون سویلەمیور؟ آه!
اویلەیسه نیچون ـ آه ـ؟ او ـ آه ـ معرفةالله!

[١] ⎧ مفهومنی الله بیلیر آنجق اوادانك.
[١] ⎩ قیز بحثی اولورکن یری یوق معتقدانك .

جاجقینالغه دائر ایدهیم نفسمی اِطلاق :
خنثایه ظفریاب اولهرق قورمالی بر طاق ؛
بر طاق ظفر . اولهیا : هیچ قالدی طاقت .
تمدید نقاهتله کلیر شك افاقت .
آقشامکی تفرج بوکون اتمز بی تهییج .
کچمش کیدیور. شمدی او بر خاطره . بر هیچ!
کچمشده کی اکلنجه‌لرك هپسی یالاندر .
هر حادثه‌نك طوغروسی آینده اولاندر .
زیرا او محقق کله‌جکدر. کوتو یاخود ایی البت .
آتیده دیرم قورمالی بر بزم محبت .
بن شمدی آچم . یوق دیمك اقشامکی طوق اولمق .

« تجربه . دوام »

صاغلقده أولوم قورقوسی ، أولمکده یوق اولمق .
خالق ! بومی مخلوقکه سندن کلن انعام؟

« ألنده شیشه »

بن بلکه صاپیقدم نیه ، انی حلم سیه نام :

---

[١] یاخود : او اداتك یرینه ـ او صنذانك ـ او ندانك .ـ
ویری یوق معتقدانك یرینه : یری یوق علمه خدانك .

« صکره‌جه »

ای آلههٔ حسن ! بوسندن کلیور هپ !
عشاق بو کافرلکی سندن بیلیور هپ؛
سندن دیله‌یورلر بومناجاته ترحم !
بر سوء تفهم‌می نه‌در؟ بلکه توهم.
هرنك حجاب اولمه‌ده وجهکده‌کی دوزکون .

« صکره‌جه »

مکشوف اولور البته بوحکمت‌ده اوبرکون !
وقتیله براز حمرته مائلدی حواسم .
اولمشدی بنم قیرمزی صاچلرله تماسم:
اونلرده کوزللك اولیور شعله‌لی بررنك؛
بررنك معطر، فقط الودهٔ نیرنك!
اسمرلکی ، ازهرلکی تحریفه مؤکل ،
بر طائفه‌در ؛ هربری موهوم ومشکل !
آنجق صاری صاچلر ایدیور منظری احیا ،
بر فجر شمالی اولیور لیلهٔ خولیا !

« صکره‌جه »

هرتورلو کوزللك اولیور بورده معمر:
بر قیز طانیمشدم ، یوزی قومرال ، صاچی اسمر ؛
ــ بن اویله دیمشدم ــ اوده کولمشدی. ــ کیدرکن ،
بیلمم که نه‌یاپدم ، براز اولمشدی چکینکن .

اوّل صاری بر قیز ، نه‌یه کیرمشدی بو حاله؛
بر صحنه‌ده کیرمشدی : جوابم بو سوأله
چوق انکلیزك آقشاقی کولرکن بوزنی کوللر .
قیزلرسه کولر ؛ حالبوکه سومزسه کورولمز .
اسرارینی دوکمز سزه ، امیتی یوقسه ؛
رام اولماز . اوت ، بنجه‌ بر نیتی یوقسه .
— نیت — دیورم ؛ آ کلاشیلیر بونده‌کی معنی :
آنجق او زمان قابل اولور اونلری اغنا .

« صکره‌جه »

خنثی لیزینك حالی نه‌در ؟ مبهم و مستور .
امیدا ایتمکده دینیر هر کسی مغرور !
— هر کس — دیدیکم کندیم : اوت — کیمدر او — کندیم —:

« فوران »

یارب ! اونی چوق کره بکندمی ؛ بکندم !
انسان ایدییور بیلمیه‌رك کندینی خودبین ؛
هر کون بشریت ویریور عیله قرابین !
حتی آجیمق نفسه‌در خلقی آجیتمق .
ای قیز ، سنی بن نفسم ایچون سومه‌دم آنجق :
سودم سنی ، زیرا سنی بولدم سقط ، ای قیز !
چوق نازه تحمل ایده‌مم بن فقط ای قیز .

یارب ! نه‌دیمکدر بوتکبر ، بوتکاپو ؟
بی‌چاره‌لرك بیلدیکی بر چاره دکل بو !
لاحول ولاقوة ! ای حضرت خالق !
عالمده بوکون وار دینیلیر بر متخالق !
عصری بشریت اولیور خلقته عاصی .
حیوانده کورلمز بومناهی ومعاصی !
اونلرده یوق احسان ایله عنوانه طاپانلر .
چوق حقلی ، دوشونسه‌ڭ بونی ، حیوانه طاپانلر !
« مزاح »
اولمازدی ، خصوصا ، لیزی دامن کش وحدت ،
قابل اولابیلسه‌یدی بهیمیته عودت !
البته ـ اوبرکون ـ طوتارم بن اوطریقی .
« فوراً »
طوفان ایله سوندورمه‌لی یاخود بوحریقی !
« سکون »
بن خیلی قادین قلبی ییقوب یاقدم ، امینم ؛
هیچ بوقدی فقط اونلره بر غیظ ایله کینم .
سودم وَبکندم ؛ وییقوب صکره براقدم !
زیرا آلیقویسه‌م دها مجرم اوله‌جقدم ؛
هم کندیمی هم اونلری بدبخت ایده‌جکدم !
هر نه‌یسه بوکون هیچ بری یوق ، کندیمی چکه م ؛

بن بلكه چكلمك صانيوردم بونى ، هيهات !
حالا بوقادين عشقى وار حرص فتوحات !

« سكرده‌جه »

علت بو تحوللره هپ علت عشرت :

« جبندن شيشه‌يى چيقارارق »

بوندنسه اكر سويله‌ديكم حسرت و نفرت ؛
بوقدر صانيرم هيچ بر ينك اصل واساسى :
« بيلمم كه نه‌ديرلر بوكا عصرك حكماسى ؟ »
اويله‌يسه نه عشرتده قباحت نه‌ده بنده ؛
حتى نه‌ده عياشى قباحتلى كورنده :
صحت نظرندن او مضردر ، بوكا شك يوق ،
خفتده فقط كيفنه هيچ بر ديه‌جك يوق .
بن نه سويله‌ديكم بولده برسته‌ٔ خورشيد ،
آيين جمك مرشدى‌يم ، پيرو جمشيد :

« توقف »

لكن بونه مستانه ورندانه بر اسلوب !
خابيده لغتلر نه‌دن انتسين بى مطلوب :
معروض اولوردم بلكه‌ده تنقيد شديده .
بر ترضيه ويرسه‌مى عجب نسل جديده ؟
شايان ادب مسلكه ويرسين يكى برشان .
برشاعر پيرك اولور اسلوبى‌ده ذيشان .

شیخوخت اسلوب ایله جائزسه تمسخر ،
بعضاً یکیلیکلرده ایدر ـ اونده ـ تظاهر :
کونلر ، کیجه‌لر سیر اولنور پنبه وَمائی ؛
چیقمش کورونور مقبره‌دن روح سمائی !
هپ سوکیلیلر کیرمه‌ده برشکل مخوفه ؛
اشکال دهاء منقلب اولمقده طیوفه !
بن بیلمیورم کیم بو سماویٔ زمین کوب ؟
هرکون دها کنج اولمه‌ده برشاعر منکوب !

« قهقهه »

وار بلکه ایدنلر بکا اسناد ـ تفخر ـ ؛
بن ایتمه‌دیم حالبوکه نفسمله تمسخر !
نفسمله وَ اونلرله وبتون تابع و متبوع ،
هرکسله تمسخر ! بوبم شعرمه مودوع
بر فلسفهٔ مبهمه‌در ؛ باطل ومجروح
حقارله حقیقتلره برقهقههٔ روح !
فرسوده لغتلرله او پژمرده خیالات ،
اسلوب کهن سال ایله رندانه مقالات ،
اکلنجه دیکلدر ؛ بونی آنجق یازان آکلار .
بن اکله‌نیرم ؛ آکلاماز البت اوقویانلر ؛

« بكرجه »

صوص غيرى ! بو سوبلمه يڭز كندمه باقر .

البته ـ اوبر كون ـ جيقار اڭ كيزلى سرانو !

منظر . ٤

« بنه اوعل وَاونلر »

« اركك بكلرايكن قيز كولهرك كلير »

قيز

برجوق دوشونهلك صوكى سومك . نهدرسكز !

اركك

بر آنده سومهدتى تحاشى ايدرسكز ؟

قيز

بيلمش اولولكه بن دوشونوب سومشم سزى !

اركك

بيلمم نهدر بويولده براز كورن بزى !

قيز

وبردم قرارى : أولنهلم يعنى (دوغمش .)

اركك

البته فعله جيقمالى برفكر مستحب .

قيز

كيمسهيله ايتمدم ، بيلكز استشاره بن .

اركك

رؤيالرمده ايتمش ايدم استخاره بن .

قیز

آ كاه ایكن قصورمه سز سودیكز بنی .

اركك

سربسته ایتدی یاخود اوبا بندیكز بنی !

قیز

سودم بونك ایچون سزی ، بوندن امین اولوك .

اركك

مأمن صوكنده نجه اودر كیتدیكم بولك .

قیز

اویله‌یسه واصل اولمالی‌یز بویله راجلاً .

اركك

دارالمقاولاته دخالتله عاجلاً .

قیز

انجق بوكون پازاردر ، آچلماز اودائره .

اركك

البته بكزه‌مز اوكا ایّام سائره .

قیز

ـ چورچ ـ لر آچیق بوكون ، ینه ـ آنجق بوكون پازار ـ :

اركك

ضمناً دیورسكزكه پاپازلر بوكون آزار .

قیز

دین فرقی وارسه اورته‌ده اونلر بوزار ایشی .

ارکك

بی دین اولورمی عابد معبود اولان کشی ؟

قیز

سومکسه دینکز ، دیه‌م بن ـ فدا ایدك ـ .

ارکك

هیچ سومه‌مکسه سزده‌کی دین ، اهدا ایدك .

قیز

برمسلم اول دینکمی بو تکلیف بی امان ؟

ارکك

زیرا اودینده خیلی مساعد زمین ، زمان .

قیز

ایضاح ایدك ، ویا براقت اشقه برکونه .

ارکك

اولمه مقصدیله بوکون سز دوشوك اوکه ؛
تعقیب ایدر ایسه‌م سزی مقصد بولور حصول .

قیز

دینامی بویله ؟

ارکك

شبهه یوق ؛ الك سودیکم اصول !

« قیز کولمسه‌یه‌رك وحالی چوزوبه‌رك کیدر . »
« ارکك‌ده ، پرسرور ، تعقیب ایدر »

منظر. ٥

« ینه اوپارق ، قیزله ارکك ینه اورایه کلیرلر »

قیز

نصلسه أوله‌نیویردك ، اوت، دون آقشام بز .
نه اولدی آ کلامادم بن ؛ نه دیرسکز بوکا سز ؟

ارکك

بیلیرسکز که بواولمشدی اوکجه‌دن بللی .
کوزمده هر کیجه سز برکلینسکز تللی .
وَ بردوواقلی کوزللك قالیرسکز ، دیرلرم .
اویوزدن ایسترم اولسون بتون دوشونجه‌لرم !

قیز

اوزولمه‌یك ؛ بوکون آنجق أولوم چوزر بوباغی .
اوبر کلین که آچلماز تمللی‌در دوواغی !

ارکك

بنم بوایستدیکم ، دوشده کوردیکم برلك !

قیز

نصل کچینمه‌لی ؟ ـ بر انکلیز زرار دیرلك . ـ
بوکون اودون یارامام بن بو اینجه پارمقله .

ارکك

سز اوینامقله ـ موزیق هال ـ ده ، بن‌ده یازمقله،
بوایش اولور بیتر البت ؛ دوشونمه‌یك ، کوزلم .

قیز

بر آز دوشونه‌یم .

ارکك

شمدیلك بر آز کزه‌لم .

بو – بارق – که اویناییور تن توزیله طوپراغی ،
که بوزده کوردم اوغورسزلغك یانار طاغنی !
قسوبدی کیتدی آلهودن اولان بتون چیغلر :
دومانلی طالغه‌لر ، انکینه‌شوب طوزان صیغلر .
یاتشمق اوزره بتون ه ای – یارمی بارق – وار اول ؟
سنك ایچکده بوکون عمرده جنکی وار برقول !
شوانده چالغیجیدر اونده صانکه غرب ایله شرق .
نه ، سنك قوجاغکدر – موزیق‌حال – ه او بارق !
ملکلر اولکه‌سی بیلمم صامیدر قوجاغك ؟
دینیر که زهره‌لرك نور عشقیدر اوجاغك !
اوت ، او نور ایله یانقده براوجاق بوراسی .
(۱) بم بوسوکیلی مکوجه‌مك کلین اوطه‌سی !
بومهر غارب ، اوت ، بخه حسن طالعدر .

---

[۱] اوطه‌سی – اوداسی – کی یازلسه بیله اویله اوقونور .
یاخود : بنم کوزل کلینم حسن طالعك یوواسی .

« قیزه توجهله »

دوشونجه‌سز کچن اوقات ، وقت ضایعدر

سزکله کچمه‌لی ساعت ویا دوشونجه ایله .

قیز – کوله‌رك –

وَسز دوشونمکه طالمشدیکز بمنه بیله !

تفکراتنه چوقشیٔ فدا ایدر شاعر .

ارکك – برآز صیقلمش کبی –

نه سویله‌یم ؟ سزی کورمك ویا دوشونمك بر .

دوشوندیکمسه بنم سزدیکز ؛ بوکورمکدر !

قوجاقلایوب سزی تا عرشه‌دك کوتورمکدر !

قیز

بوبر کوتورمك اولور بلکه عرشدن عرشه !

فقط بواولکه‌یه کوکلر دیرم نیچون قاریشه ؟

بوانکلیز ایلی‌در ، برده عرش باریدر !

ارکك

بوامر کزده سزك امر اعتباریدر ؛

نه سویله‌یم ، کوزلم ؟ منظر حیات اویله ؛

مناطق حسنات اویله ، سیئات اویله .

وُ برحقیقته بکزر شو وارکه بزده اویوق !

قیز

اکر اویوقسه دوشونمکده ایسته‌مم اونی چوق .

اکر اویوقسه تعشقده اولمامق لازم .

سزك چاره‌كرلك عيبيدر نه يازق .

ديمك كه هپيسى عبث ، هپ عبثدر مشغول .

اركك

فقط سزك كبى بن، طوغمامش ايدم، وقسول :(باخود ـ معلول)

[١] نصل ديم؛ سزى كورده‌ده اوبله طوغدم‌بن.

قيز ـ متحيراً ـ

فقط بوبك يكى بر ابتلا ! ـ ديمك سندن ـ

سرايت ايتمش او.

اركك

نه‌نك ، بو بر حقيقتدر .

قيز

بو خسته‌خانه‌ده داء ودوا موقتدر ؛

او خسته‌لقده نجير .

اركك

نجمه‌سى

قيز

نه‌دن ؟

اركك

چونكه ...

---

[١] بويله اولدم. اويله اولدم. يرنده اويله طوغدم ديمك
دها مستور بر افادهٔ حالدر.

سز، اه! سز...

قیز ـ سوزی دکیشدیرمك ایستر کبی ـ

باقیکز ایشته بر اوزون کون که

مؤبداً قالەجق ظن ایدرسکز ، لکن

[١] او مطلقا کچەجك ! کاه شدید، کاه ساکن ،

مؤبداً کچەجك!

« حدتله کندی کندینه »

هم بتون بو کیجه !

« وصکره یورولمش برحالده جهراً »

وشمدی بر سیغارت!

« ارکك سیغاره قوطوسنی آچوب کوسترمکله »

ترك دیمك؟

ارکك

اوت، یکیجه.

قیز

« آلدیغی سیغارتی ارککك ویردیکی »

« کبریتله یاقدقدن صکره »

« ایچەرك »

[٢] اوت، ـ بو کون ـ اوچەجق بر سیاه کفن کیەرك!

---

[١] که ـ دیەمك ایچون کاه .

[٢] سیه ـ دیەمك ایچون ـ سیاه ـ .

ارکك

یارین طوغار.

ارکك

واوطوغمقده قانلی اولسه کرك!

نفق نه‌در؛ بو کونك دوکدیکی دونك قانی‌در.

- یارین - فقط، بو مخاربلرك کیلانی‌در؛ (یاخود - قوماندانی‌در.)

اوکله‌نجه طورر. اونلرك مقاتله‌سی؛

ارکك

اوت، حیات ومماتك طورر مجادله‌سی.

« متفکره »

فقط دوشونمه‌لم بز او کله‌جك یارینی؛

و بر [illegible] خفی: سوا دیور - [illegible] کون وریکی.

بوبلکه هاتف غیبك خطابی‌در.

قیز - کوله‌رك -

یاخود

سزك سؤالکزه بر جوابی‌در، موعود.

ارکك

وسزده وعد ایدیکنز باری؛

قیز

بت کوزل ... - بو کیجه...

تیاترو یوق. کیده‌لم بر - تردن - له - کمتریخ - ده.

نه‌دیرسکز؛ او بنم چونکه طوغدیغم یردر.

ارکك

آمان! همان کیدەلم ! کمبریج منوردر.

قیز

اوت، او دار فنوندندی نشأتم همده.

ارکك

تعجب ایتمدم ، آنجق ؛ تعجب ایتسەمده ،
کورورسکز بنی معذور .

قیز

اوت، ـ موزیق هال ـ وار.

ارکك

تعجب ایتمیورم چونکه سزده بر حال وار ،
که مطلقا اولەماز رونما بلا تحصیل.
فقط او نشأنی اوکرنمدکجه بر تفصیل،
نەدر ـ موزیق هالـده کیرمك ؟ سوألی واردر .
و بر ایکنجی مراقمده وارکه باردر :
او ـ کمبریجـده کوچکلکمی ایتدیلر تعلیم ؟

قیز

اوت ـ موزیق هال ـ ده کیرمك ، او بر لزوم الیم .
بنم مخیلەم اولدقجه غیرناقصدر .
فقط مفکرەم آز چوق دینیرکه راقصدر .
وبرده بللەدیکم علمه کورمەدم رغبت .
یتیم ایدم ؛ وتعیشدی حاجتم البت .

عقیم ایدم ؛ اوله‌جق شیء دکلدی اوجمق .
نه‌چاره ؟ ایسته‌مدم باشقه یولده اکلمك .
و چونکه بجه کوچکلك دکلدی بر بدعت ؛
کورولدی طبعمه اویمون او نحوه صنعت .
بودر — موزیق‌هال — ده کیرمك ؛ و بو نه‌اولدی بوالیش ،
هم اکلنش دیدم اولسون بو هه ده برچیلش .
بیلیرسکنز که تفرجده بر نعیمشدر .
و یکنسق یاشایش بوتما توحشدر .

« صیقیله‌رق بر جسارتله »

دمین فقط بکا بحث ایتدیکنز عقامتدن ؛
و بن ده اولمش ایدم مشتکی سقامتدن .
دیمشدیکنز : — سزی کوردمده اویله طوغدم بن . —

ارکك

بلی ؛

قیز — بی‌تاب حجاب —

فقط ، سزی کوردم ، بلی ؛ نه‌آنده نه‌دن
بن اویله طوغمیورم !؟

ارکك

آه ! آه !

قیز

نه‌دیرسکنز !

ارکك

آه :

قیز

اینانمامق می دیمکدر بو آه واه ؟

ارکك

— الله —

بیوك دیمك ! بیلیرم بن ، بو ایش اونك ایشی‌در !
او باقیور ، کورر آنجق ؛ او بوردا یوق ، ایشیدیر .
بو آهك آنجق او آ کلار مآل حکمتنی .

قیز

او حکمتك بیلیرم بلکه بن‌ده قیمتنی .
دکلسه بنده سویش ، سزده بر—ویم واردر .
وَ کمبریجده ، کلك ، بر کوزل أوم واردر ؛
کوررسکز ؛ آدی اوستنده‌در اونك : أولکون .
خطیره‌سنده قالیردق سزکله برقاچ کون .
کرایه ویرمدم ، اولمق‌ده ایسته‌مم بکجی .
و دائما اولورم بن او أوده برکچیجی .
اوشاقلرم ، شکر اللهه ، پك امیندرلر .

« کوله‌رك »

وبلکه خادمه قیزلرله خوشنشیندرلر ؛
نه‌دیرسکز بوکا ؟ مخفی کرك بو افشاآت .

ارکك

اسلام اولمه‌ده عقل ، شعورم اولمه‌ده مات

قیز

تعیش ایتمه‌ده‌لر هپسی وارداتمله ؛

« مرحبا »

اوت ، موزیق حاله عائد او عائداتمله .

ویرلده بر سعادت ، هپسی بر نغار اولسون !

« ارکك طرفندن ویرلن سیغاره‌یی ... ارککك کز میله »

« یاقه‌رق دوام ایله »

و بن او وارلغه یوقلق دیدم مدار اولسون .

دیدم که کورمه‌دیکز سز بوتورلو مسهلك !

ارکك

دیرم که کورمه‌دیم هر دقیقه بریکیلك !

بوکون اکر مقشفسه‌کز ، یارین زنکین ؛

دمین فقیر ایدیکز ، شمدی اولایکز زنکین .

و سزده وارسه بوکون برغنای مستثنا ؛

دیره که تحفه‌دن انجاب ایدرز استغنا .

قیز

بو بر مراق ! اونی تسکینه بر ضرورتدر .

بو تورلو سیرته اویمون ... ضرورتدر .

اوبولده طاتادیم بن سفاتك طادینی .

ایشیتمه‌دیم دیورم بختیارلغك آدینی .

اومأ کل اوردا بولونسون بن اولمایم آکل .

ارکك

شکمله حل ایدیلیر شبهه یوق که چوق مشکل ؛

[۱] وَاحتیاج ایله تأمین رزق ایدر اکله .

اونکله چیقمه‌ده میدانه برطاقم خذله ؛

او در مولدی الهامك ، اختراعاتك ،

تجددك وَ ترقینك ، ارتجاعاتك .

« کوله‌رك »

بتون جهانده بوکون سویله‌نن اسان شکم !

« لطیفه طرزنده »

دینیرکه سزده بوکون قالمامشکز ابکم ؛

دلیل ناطق : حیرت وبرن طلاقتکز .

سزك او ـ حمیه ـ دن اولمق کرك حذاقتکز .

فقط یتر ؛ اولالم جانشین یکدیکر :

اوت ، رجا ایدرم ، اذنکز اولورسه اکر ،

برازده بن قالهیم آچ ، سز ایتمه‌یك پرهیز !

قیز

امین اولوك ، بزی مهتابمز ایدر شبخیز ؛

وَبن اشعه پرنز اولمق ایسته‌مم بوکیجه .

[۱] چیقمه‌ده میدانه ـ یرینه میدانه چیقمقده ـ دینك اولور.

(بر حركتدن صوكره)

بو كوزلكى سوكمى سز بولسه كيزده شبهه بيجه ،

بز كه سوديكم انسانه طبيعتم ايصينه ؟

سوز ايسهم سوردم بلكه جيلديروجهسنه !

(اركك تهييج ايدر)

قيز ـ ساعت [illegible] سوكره ـ

ـ تزدن ـ زمانى ، فقط ، كچدى . بزده صبر ايدرز .

اركك

حاير ، او ـ عالم بالا ـ يه طائراً كيدرز .

ـ تزدن ـ قاچار ايسه اوچماز دكل يا طيوره ؟

براويله مرحله لازم بو عشق سيلره .

قيز

نصلسه يول بولور انسان وبرنجه سيره قرار .

اركك

زمان مرور ايدر آنجق بز ايتمهسهك اصرار .

قيز

يارين كيدلسه ديرم بن ، اوروپه ده كيز [illegible] .

اركك

يارين كليرمى بيلنمز بو كون كيدن فرصت .

قيز

دنك كه ـ چلمى ازرى ـ مسكنم بو مسكن .

اركك

نه سويلهدم سزه بيلمم مقابل تمكين !

قیز

سورسه کز بنی سومك کرك فقیرانه .

ارکك

فقط پریلره لایق دکل اوویرانه .

قیز

سورسه کز بنی اولمق کرك تواضعکار .

ارکك

حضورکزده سزك دائما تضرعکار .

قیز

بتون کوزللره عاشقسکز دیور عالم .

ارکك

بوحق وباطله ، وار برعلیم ، اودر اعلم .

قیز

غنی دیمك رقبامز بوممکتده بزم .

ارکك

نه لازم اویله توهم ؟ بوکون که زوجکزم .

قیز

دیمك که یر بولهماز دامزده اویله مراق !

ارکك

سزکله کوکلم ده موصول اولور او — چلسی باراق — !

« مسرور ومباهی ، قول قوله کیدرلر »

ختام

سطر	صحيفه	ياكلش	دوغريسى [١]
١١	٥	كورلمكسدن	كورنمكدن
١٧	٨	بكا سن بالقايك ويله..	بكا سن ويله بقايك..
١٠	٢١	بالديرى	يالديزى
٠٨	٢١	بلكه وار ...	بلكه چوق وار ...
١٢	٢٢	طوغوميور	طوغيور .
١٧	٣٨	اوصوبوبار	اوصوبولمازسه
١٠	٤٣	برقيز بغتةً	قيز بغتةً

[١] برنجى قسمه عائددر .

طبع اولنان آثارم :

ماجرای عشق

صبر و ثبات

انجلی تیز

دختر هندو

نظیفه — منظوم

استرن — مقفا

در دست اولان آثارم

طارق

ابن الموسی

تزر — منظوم

ساردانا پال — منظوم

صحرا — منظوم

اشبر — منظوم

قحبه ایله ضرام — ایکی اثر مقفا

ایبرته — مقفا

زینب یاخود تجربهٔ قدم — مقفا

و بعض آثار منظومه‌م .

Tarhan, Abdülhak Hamid

عبدالحق حامد

Nesteren

نسترن

مقفا بر فاجعه

PL
248
T398S3
1878

اخطار

ستره نك صورت تحريره سى نظم عربى يولنده ايسه ده حد اصاننده بزم اوز بر حسابنه توفيقاً يابيلان و اوزان عرب و عربه اصلا توافق وتعلق اوليان صرف تركجه شعردر . انجق مختلف قافيه لرده اولان بيتدن بيته نقل مراد بيتك برنجى مصراعنده كى سوزك مابعدينى بعض كره آلت طرفندن اولان و ديكر قافيه ده بولنان بيتك مصراع اولنده ايراد ايتمك وزوائد يازمقدن ايسه لزومى تقديرنده مصارعى تقسيم ايتمك يعنى بر مصراع و ياخود بر بيتى اشخاص متعدده يه سويلاتمك جهتلرنجه اوروپا اشعارينى تقليد ايدلمش اوليور .

نسترن پارسده يازلدى موضوعى تجاهد نفس و وجدانى تصويردر ؛ — ايكنجى درجه ده — قورتى — نام فرانسز

شاعر معروفنك ـ لوسيد ـ عنوانيله اوروپاده اشتهار ايدن منظومه‌سنی تنظيردر؛ تعبير ديكرله ـ نسترن ـ لوسيده نظيره اوله بيلير ، فقط ـ لوسيد ـ نسترنك عينی دكلدر . بينلرنده اولان فرق كلی ايكيسنی ده مطالعه ايدنلره معلوم اولور .

فی ۲۰ ذی القعده سنه ۱۲۹۳ ع . حامد

نسترن

نسترن نام كريمهٔ حكمدارينك شهزاده خسروله تزوجی حقنده كاه مأيوسيت كوستروب كاه موفقيت مأمول ايتمسی و يأس و امله مشاورلرندن آلديغی تأميناتی كاه رد وكاه قبول ايلمسی مخصوصات محسوساتندن اوله‌رق دقت بيوريلور ايسه هر برحالده اوطبيعتك مقتضاسنه تبعيت ايتديكی كوريلير .

[illegible]

حضـار

غضنفر . . . كابل ملكى
بهرام . . . شهزاده صكره جلوس ايدر
خسرو . . . بهرامك اوغلى
نسترن . . . غضنفرك قيزى
نسرين . . . ملكه ونسترنك اوكى والده سى
هرمز . . . نسترنك مرضعه سى
بندر . . . شجعاندن براصيل
اركان دولت ، امراى عساكر ، اهالى .
وسائر توابع وتابعات . همـا . «

وقعه كابل شهرنده جريان ايدر

برنجی فصل

« گیجه . سرای حکمداری بفجه سنده »

برنجی تماشا

« نسترن ـ هرمز »

هرمز

همشیره کالدم ، ارآق لسلی بول :
مختیار خسرو پدرنجه مقبول .
سنده اولان عاشقانه محبت ؛
بابا کده کوردیکم پدرجه رغبت .
دیمش که مطلوبه طالی لایق :
نسلا یکدیکرینه غیر فایق ؛
ایکی کوز کبی بربرینه شبیه :
نسترن حسنا ایسه خسرو نبیه .
بو سوز بیلدیرورکه خسروه مائل ؛

ملکه‌مله ازدواجنه قائل .
سنك کبی حسناء مشهور دیار
برسلطانی آلان نه‌ده بختیار ،
حاصلی کالای املك رایج .

نستزن ـ « تأثرله »

سویله‌یش ساکنانه ، سوز مهیج !
دیمك مرادك بکا امید ویرمك ؟

هرمز

خبر ویریبورم .

نستزن

نه‌ده بوش املك !

هرمز

نیچون ؟

نستزن

سوزك حقه موافق دکل .

هرمز

هرمز یالان بیلمز ، منافق دکل
بعده افترا ایتمك عادتی وار .
وار ایسه لطائفك حدتی وار ؛
الدانان سوزه اینانمیانلر .
چونکه مقصدم صحتی بیاندر

نسترز :

خبرك یالان ؛ بونکله برابر
یالانك ایستدیکم قدر دلبر .
دلبرلکی شوکه خسروه دائر .
قلبه موافقده عقله مغایر ؛
ایشتمك تسلی ، اینانمق غفلت ،
اینانمامق ایسه موجب نقمت ؛
نه قدر کوزلسه او قدر یالان .
فقط مقدم جهت یالان اولان .
نه مایه ندیمه‌مك لافه
اینانمایشم کوکلم خلافنه .

یالان اوله یغیچون قانمه‌یم بویله ؛
کوزل اولدیغیچون سن بنه سویله .
یالانك الك لطیفی ده فنادر ؛
اوبد خلقی اندیررکه حسنادر .
حالبوکه برقزك عرض وعفتی ،
اخلاقی ، صورت انس والفتی
جمالندن اول ارانمه کرك ؛
چونکه تزوج ایدوب کون کچه‌رك
حسنه اولان محبت اونودولور ،
عفتله اخلاقه منعطف اولور .

هرمز

تشبیهکی تقدیر ایدرم ، لکن
بن یالان سویله‌مدم .

نسترن

اوده ممکن .

طوغری سویلیورسه‌زده بیلکه قدر

یقین زمانده سنی تکذیب ایدر .
سن الدانیورسه‌ڭ ، خصم زماندر .
دیمك كه الداتان وبی اماندر .
اكثریا كوزل اولان خبرلر
حقیقته كوجه توافق ایلر .
حالبوكه برخبر حزین والم
صحته مقارن اولمق مسلم .
هرمز
نكاحی تبشیر ایتمشده نیت ،
ایسترتردد ایت ، ایستر امنیت .
نسترن - دیاسنه ؛
هانی ملكه كده اوبخت سعید ؟
توجیهك بكا بعید اندر بعید !
اوسعادتك دخولنه انجق
سرایمك سوری حائل اوله حق !
بنجه صاحب اولدیغمز شو ثروت

ضرورت قدر مانع مسرت .
اقتدارم عجز يأس افزا !
كنديمه ينه كندى حالم جزا !
بن كچوك ده اميدم بيوك دكل !
بن بيوك اميدم كچوك ، او مشكل
مكافاتنى اميد ايتديكم ذات
خلقك نزدنده شايان مجازات ؟
عمومده كورديكم بعض وملامت
نامراد اوله جغمه علامت !

هرمز

بوتوهم نه دن كليور ؟ نه ك وار ؟

نسترن

بر اضطرابم واركه دفعى دشوار !

هرمز

دردك نه در ؟

نسترن

حیات .

هرمز

او بر نعمتدر .

استرن

كه بنم نظرمده بی قیمتدر .

حیاتم بر انتظاردن عبارت ؛
او انتظارك محصولی كدرودر !
اكدیكم املسه بجدیكم حرمان .
هر تدبیرمك نتیجه‌سی یمان ! —
عالمده كدر ، وطنده اضطراب ،
یار حلت ایچلیده . یا اغتراب ؛
اولنجه سرگیدر ، سوداده بیتر ،
عمر نومیدانه اولومدن بتر .

هرمز

بر ملوكانه خلق اولنمش انسان
كه كمال صحت ایله تن آسان .

اكا حسن عافيت بر احساندر .

نسترن

اوده عاجز قالير ، چونكه انساندر .

هرمز

آنى دن متهمسه‌ن احتراز ايت .
معصوم ايسه‌ن جسارتلر ابراز ايت
هر مظهر اولديغك لطف وعطادر .
الله واركن يأسه دوشمه‌ك خطادر .

نسترن — « بعتة »

مأيوسم ديدم :

هرمز

سبب ؟

نسترن

بر سر

هرمز

نصل ؟

نسترن

سویلیه‌یم !

هرمز

کتم ایتمکدن نه حاصل .

نسترن

واز کچ !

هرمز

نه‌دن واز کچه‌یم ؟

نسترن

اصراردن .

هرمز

شیوعی نفرتی موجب اسراردن
سویلنمز سرك اولمق دها چرکین .
« تقربله تنبیهکارانه »
بر بشقه‌سی قدر نفسکدن چکین
وجدانکدن زیاده بکا کوکن ! ...

« آلندن طوتەرق »

چونکه انسانی ایچ یوزنده دوکن
حاکملر الك ظالی وجداندر .
مجرمك وجدانی ، آتشداندر ! —
مرد اولان قلندەکنی عرض ایلر ؛
چونکه اظهار ایدیلەمین شیلر
اضمار اولنمقدە معابدندر .

نستن

هرمز ! ملهمتم غایبدندر ؛
سرم ! .

هرمز

دیدمآ : قاله النمیان
قلبده یاراشماز .

نستن

بوسوزی بیان
بابامك قبایحنی اعلاندر !

هرمز

بلكه باباكزك وار . بلكه يالاكدر .
بنه سويله .

استرن

آه ! هرمز . حسرته
سبب اوله جق بيلديكك . حسرته
سبب اوله جق !

هرمز

بو سبب دن مرام !

استرن

بدرلريمز عضنفرله بهرام ! —
هرمز . اولادلرنده محبت وار .
فقط كنديلرنده رقابت وار .

هرمز

رقابتي دفعه كافي وسائل
خسروك مالك اولديغي فضائل
دوكون باباكك اك بيوك اميدي .

امیدی اولماسه وعد ایدرمیدی ؟

نسترن

اکثریا بویله کوزل مواعد

انجازینه زمان غیر مساعد .

هرمز

خسروك اصلی مجرب عالم ،

هر جهتله کفایتی مسلم ،

انی اختیار ایتمبوب ده پدر

سنی کیمه ویرمکی تنسیب ایدر ؟

نسترن -- « قلبی »

نی تحمیق ایدر ؛ کندی ده احمق .

عنودله سوز اولمز ، اولاسی صوصمق -

« جهری »

آتی یی نه بز بیلوزم نه ده سن ؛

تقدیره انتظار تدبیر احسن .

هرمز

مادام که تدبیر امر محتملدر .
تقدیره انتظار بوش بر املدر .
وقتیله بر ادیب صاحب کمال
بنده کوزدیکم شویله بر اجمال :
هر شیئی همان قدر دن بکلهمك
اللهی کنديسنه خادم بللهمك

نسترن

بعضاسی انتاج ملالت ایدر .

هرمز

بوسی بی خیره دلالت ایدر . — ،
بوقسه حسن تدبیر وحسن نیت
دائما منتج موفقیت . . .

نسترن — « تلاش ایله »
هرمز ! کوریپورمیسین ؟ شوکلن کیم ؟

هرمز « نظرله کوله‌رك »
تیمه والده .

نسترن

خسته‌یه حکیم

هرمز

یاخود مجروحه آب حیات بخشا •

نسترن

خسرو کلیور !

هرمز — « کیدرکن »

نه کوزل تماشا !

ایکنجی تماشا !

« نسترن — خسرو »

نسترن

سمادن برملك پیکر کلیور !

خسرو

خیر : سلطانه بر چاکر کلیور !

عالمده مجرد ، حاسدن بیزار . . .

خسرو

اعتراف جرم ایله زار و نزار . . .

نسترن

بر مائلی قزه رفاقت ایچون !

خسرو

نیاز عفو و خجلت رقت ایچون !

نسترن

بو موسیقی کاشانه عزمی گویا
بنی قبر عذاب ایچنده احیا !

خسرو ـ ه تقدیس عاشقانه ایله :
سندن نیازم بر لطف تلطیف .
ای لطف مجسم ، ای جسم لطیف ! . .

(مدهوش نشاط)

اوت بر طره بر صورت التفات .

بر نورانی تبسمله مکافات ! . . .

نسترن — « تمایل ایله »

عاقبت کلدك ، بی مروت ، کلدك ،

بوزؤیا دکل ؛ واقع . . . اوت کلدك ،

کلدك ! همده یوزمه نور سربه‌رك .

آه . . . سن بنم معبودم اولسه‌ك کرك !

خسرو

نه قدر متنزل صاحب افسر

نسترن

دکا سنك آیاق قابك تاج سر !

خسرو

بر عالی فکرده نه عادی قیاس !

نسترن

بر بیکسم ، هجر کاه ما وف یاس !

خسرو

بر فقیره بو نه لطف شاهانه ؛

ظنم نی اولدیرمکه بهانه .

نسترن — « معصومانه »

نه ده یاقشمش شو بر یکا ماثل

سیاه اطلس اوسته آل حمائل !

خسرو « کریان »

برمأیوسه امید حیات ویرن

سبب حزن واقبالم نسترن !

نسترن — « سدا اشك ریزان »

براسیره نجات یولنده پیشرو

سلطان معامله سی ایدن خسرو

خسرو

بوکون سن نه دن بوقدر حزینسین ؟

نسترن

محزون ایسه‌م سن تسلیت کزینسین .

خسرو

آه ! حزنك قدرده لطافتك وار ؛

صانکی بر طوتلمش ماه پرانوار ؟
حالك سحر کونشیله منور
برمزار قدر لطیف وحزن آور ! —
اسبابنی اکلاتمق امر مشکل :
کدرلرم قابل تصویر دکل .

خسرو

نسترن

حالبوکه بنجه بوکون پك مسعوددر ،
چونکه برلشمه‌مز بوکون موعوددر .

نسترن

طالعم بکا نه ده مانع دکل ؟ . ؟
آه ، . — کوکلم او وعد ایله قانع دکل ؟
بزه دوشن اسکی قراره رجعت :
یعنی بوبلده‌دن فراره سرعت .
یشامق برشرف اولمق برطرف
بکا سنکله اولمك ده برشرف !

چونكه عالمده اطوارڭز ديوار ،
سڭا رفيق مزار اولسەم نه وار ؟
سنڭكله هم قبر اولمق اوزره خدا
تقدير موت ايدرسه جانم فدا :
وجودم بر يه زنده نعش اولوردى !
نعشم بر الثنده حيات بولوردى : ...

خسرو

اما عشقنه اولسون ، بو سوزى كس !

نسترن — دوام ايله ،

حقيقتده سلطان ، ظاهرده بيكس ،
بو بر ذره موجود خالقه عديم ؛
بن سڭا رفيقه ، سن بڭا نديم .
عمرڭ مشقتلرندن بى خبر .
دائما بر ، مؤبداً برابر !.
اوراسى معموردر ، بوراسى خراب ؛
راحت انده در ، بونده كى اضطراب .

اوله‌لم ده بی اضطراب اوله‌لم !
سنکله بر آوج تراب اوله‌لم ! . . ،

خسرو ـ « قلبی »

ضعیف بر ذهن ایچون نه زور خیالات !
غریب بر مخلوقده نه اغرب حالات ! . . . —

« جهری »

روحم ، الله عشقنه حزنك کیتسون ،
کیتسونده کوکلم براز راحت ایتسون .

نسترن ـ « مصافحه‌یه میل ایله »

راحتك بولده روحم فدادر !

خسرو

احکام قدر اسرار خدادر .
اسرار خدایه کیم محرم اولمش ؟
آتیسنی کشفه کیم ظفر بولمش ؟

نسترن

فوق العاده یرادلمش اولانلر .

خسرو

انلرده کشف ایدمن .

استرن

براز آکلر .

خسرو

بو بر امیددر ؛ تسلیٔ بالدر .

استرن

اعاظمك تاریخی استقبالدر .
برعاقل بوکون موجود اولسون ، انجق ،
او بوکون یشامیور ، یشایه جق .
استقبالی کیم بیلیر دییورسین :
بومأیوس سوزی . خطا ایدییورسین .
یا ذهنمده اولان بو وحشت نه دن ؛
قلبمده حسیات دهشت نه دن ؛

خسرو

بو دلالت ایدر که وهمك غالب .

ویاخود کوکلك کدورته طالب .

نسترن

بن وهام اوله‌یم ، دشمنده غماز .
بیلیرسین ، وهام اده چوق الدانماز .

خسرو

شو ماهتابی سیر ایت ، نه روحانی :
صانکه رهبرمز نور سبحانی .
دیلر مهتابلی اولسون ، دیلر مظلم ،
سنکله عالم شب پك خوش عالم .
سما کبی یر یوزی غرق انوار .
صانکه بو صحرا جنتله هم جوار .
مطلق بو تاب و فرسندن منبعت .
مطلق بوکا سنك وجودك باعث .
شو جویباره باق ، نه ده دلربا ! . .

نسترن — « مبهوت سیران »

ای مزارستان قدسی ، مرحبا !

خسرو

زمینه حیران ، آسمانه حیران ،
الك صحیح عبادت یاریله سیران .

نسترن

هر اولوم فنادر ، شو وارکه آدم
یاریله اولمك هر اولیشدن اقدم !

خسرو

کرك سنکله کرك سندن بری ،
نره‌یه کیتسه‌م قورقو بندن بری .
یانکده وجودم سکا محافظ ،
تنهاده خیالك بکا محافظ .
عالمده نه وارسه قرین فنا ،
بز اوفنادن ظنمجه مستثنا .
بر سنکله بن وارم برده معبود ،
بوندن بشقه نه وارسه بنجه نابود !

نسترن — « دکلر کبی »

قوال سسی طاغه نه خوش منعکس

خسرو

ماهتاب ایر ماغه نه خوش منعکس .

نسترن

قمره عکس ایدن خورشید انور ؛
شو آقان نهرده قمر عکس آور . —
لیالی دخی کونش تنویر ایدر ؛
چونکه آیه ضیا کونشدن کیدر .
بکاده عکس ایدن سنك پرتوك ؛
بو کوزللك بنم دکل خسروك !

خسرو

شو اسحاق نه غریب اوتیور ؛
صانکه اوتدکجه حیاتی بتبور .

نسترن

فریاد سولمز ، نه دن ایجاب ایدر
که بلبلك فریادی خوشه کیدر ؟

سزدن بر سؤالم وار ، اوده شویله :
دنیاده اك كوزل شی نه‌در ؟ . . . سویله .

خسرو

اك كوزل شی ، جان ویرن معاشق ،
مهتابه چیقان معشوق ایله عاشق .
اك لطیف لسان انلرك محبتی ؛
اك كوزل حسن انلرك محبتی .
انلرك سیرانی اك كوزل سیران .
انلرك هجرانی اك یمان هجران ! —

نسترن

سیاحت مطالعه‌در : بالخصوص ،
او مطالعه ده اشعاره مخصوص
بو موزون اندام دلربا ایله ! . . .
« قلبكا هنه یغیلور »

« خسرو »

باق كوزم ، هبوب صبا ایله

شو اشجارك اهتزازی نه لطیف . —
انسانه قدرتك هر شیٔ تلطیف .

نسترن

یمین ایتمم ، شاهدم لسان حال ،
فرق نیك وبد بنجه سنسز محال ،
بو وسعتیله برابر شو صحرا
بکا سنسزلك اولور دیسه‌م احرا .
ظلمتده قالسه‌م عکسك کوزمده نور ،
هر نه غائب ایتسه‌م سنده بولنور .
هجر محالرده ، مأیوس وملیل ،
غائب اولسه‌م بکا خیالك دلیل .
غم وسروری حس ایتدیکم سندن ،
سنسز وجودم طپراقدن بربدن .
ایی‌یی بیلدیرن رفاقتکدر ؛
کوتویی فرق ایتدیرن فرقتکدر ،
ولی نعمتم صاحبم سنسین ؛

عالم معشوقم محبم سنسین .
بر فدانم ، سنك سایه‌کده ثابت ،
دنیاده اولدیغم سنکله ثابت .
نسلم مجهول ایسه اقربام سنسین ؛
یتیم ایسه‌م انام سنسین بابام سنسین ،
سندن امید وارم ؛ سن رحم ایت بکا ! —
جاریه‌ك دکلسه‌م اسیرم سکا ؛
اسیرك دکلسه‌م قولکم سنك ! —

« متهور »

بنی سندن ایره‌جق کیمسه‌نك
وای حالنه ! .. هانی آنده او قدرت ؟ ...
کیم عزم ایدرسه کندینه مضرت ؛
کندینك محوی ، کندینك غایتی ; . —

« غیابه خطاباً »

قزك سندن کله‌جك حریتی ،
خسروك اسیری دکل ، ای پدر ،

دوشكار اسيرى اولسه رد ايدر ! ‥ –

خسرو – « تقربله »

نه سويله يورسين ؟ كيمه بو خطابت ؟

نسترن – « بغتة »

بيلميورميسين ؟ ‥ ·

« ملايمتله »

آه ! ‥ بيلمسه ‥ اصابت ! ‥

« پنه شدتله »

نه انى بيل ، نه ذهنمدن اسنى ‥ –

چلديره جغم ! ‥ –

« زانوزن »

سويورم سنى ! ‥

« بر مدت باقشورلر »

نسترن

هر ملت بر شيئ تألهده مصر ؛

خوف واطاعتى اكا منحصر :

فاعل مکافات ، قادر جزا ،
عجمده نور ، عربده لات وعزا ،
چینده بودا ، هندستانده براهما ،
فرنکده عیسی حق بیلنمش اما
بنجه ، طاعت استعدادندن عاطل ،
او معبودلرك جمله‌سی ده باطل .
من که انلرك هپسندن احسنسین ،
بنم پرستیدمده اشته سنسین :
طاعتم سکا دائر اولان اذکار
اعضای جسمم سکا پرستشکار !
نه انسانك نه ملکك نه حورك ،
سنك دیوانه‌کم ، سنك مسحورك !
یالکز عبادتم ، از دل وجان ،
دوچار اولدیغم رعشه وخلجان .
یالکز عبادتم ، بالاعتیاد ،
اوطه‌مده ایتدیکم کریه وفریاد !

حاصلی نیازم سندن یکادر ؛
معبودمسین ، سجده‌لرم سکادر ! –

خسرو — « قابی »

الله . . .

نسترن

نه دیرسین بوکا ؟

خسرو

الله دیرم !

نسترن _ « لطیفه طرزنده »

طارله ؛ استرسن انکار ایدرم .

خسرو

کوزلرك سحاره ، سوزلرك معجز ،
مسحور اولمقده هر کوکل عاجز !

نسترن — « یورومك ایله »

کزه‌لم .

خسرو

دكلنديكدن صكره كزمه‌لم

نسترن

نره‌ده ؟

خسرو — « اوتوره‌رق »
تختگاهنده ، كوزمه‌لم . —
« اوتوررلر »
ملكه‌مين ، بورا‌سی سنك اوجاغك .

نسترن

ملكه‌م جنتم سنك قوجاغك .
« بر سكوت عاشقانه‌يی »
« متعاقب »
آه ! سنده بو نه قدر لطيف اطوار .

خسرو

يات . باشكی قلبمه قوی ، يری وار ،
چونكه قلبم سنك خوابگاهكدر !
كه تنوير ايدن نور نگاهكدر .

نسترن ـ « محظوظیت عشق »

نه روحانی منزل ، نه عاوی سفر !

هر بلادن بکا بوراسی مفر ...

خسرو

آه . کاکللرك نه‌ده رایحه‌دار ؛

بر قیلنه طوقونان بنجه غدار

بر جمعیت پریشان اتمش قدر

صاچیکی بوزان دنیایه غدر ایدر .

نسترن — « تحزن ایدرك »

بر باقشله احیا ، بر سوزله افنا

قدرتنه مالك ، جنسی مستثنا

خسرو ... نه قدرده مرحمت کارسین .

خسرو

نه‌لك وار ؟ ینه حزن ایله پر افکارسین

نسترن

وصالنده دلبر ، فرقتده دلفکار ، .

محو اتمك ايچون كيتمكه مهيا !
ديلر مأيوس اولسون ، ديلر محتضر .
اسيركه چاره همپ سنده حاضر .
ربمك حكيم اسمنه يك قسم ،
سن حكيمم اوله جغكى بيلسهم ،
هر آن بر خسته لق نياز ايدردم !
هر كون بر يكى دردم اولسون ديردم

خسرو

نسترن ، بنم روحانى حكيمم ؛
بر كره دوشنك : سن كيمسين بن كيمم .
سن نه سين ؟ بر سلطان عالى جناب ،
هيبتنده باباك شايان اجتناب .
بن نه يم ؟ بر فقير كم اقتدار ؛
باباسنه بندن زياده بى مدار .

نسترن

رجحان كمالى هر يرده مشهور

عالم معرفتده بر نو ظهور ،
ملت لسانه القله مفخر
علامه يازمش بر متبحر
نيچون بر شاهزاده قدر اولمسون ؟
نه‌دن اوقدر اعتبار بولسون ؟
ياخود حربده جلادتله نامدار
اختيار تدبيرنده بر گنج سردار
مملكتلر تسخير اتمكه قادر
اوچ شاهی اسير طوتان بر بهادر
نيچون بر شاه ايله سيان اولمسون ؟
نه‌دن بر سلطانه شايان اولمسون ؟
« آرامدن صكره »
پدرينك وراثة ادبارى
مسامه‌ده . فضلا اعتبارى
ملكدن ناقص دكل ، فضله دكل .
خسرو

شمدی حرمت جاهده‌در فضله دکل .

نستون

پدرك عاجز ایسه‌ده معتبردر ،
اصالتده باباملە برابردر .
شهزاده ذاتلری شاه پدرلری ،
مساوی اولیان شی قدرلری .
والده‌لری بو مملکه حکم ایدرمش ،
ایکیسی‌ده بر ملته پدرمش .
بابامه بر وسیلهٔ رقابت
پدرکده معلوم اولان نجابت ،
بری بختیار امش ، بری مظلوم ،
تفاوتك بونده اولدیغی معلوم .
بابامه اصابت ایدر حکومت
سنا اولان بیوکلکنه حرمت .
در اینجه رقیبندن اسنادر ،
یعنی باباك دها کار آشنادر .

انجق سبب امتیاز آدم
نه نسلا قدمدر نه جاهاً قدم .
نه کمال سن نه جمال ایله‌در ،
قدم حقیقی کمال ایله‌در
شو وارکه خلقمز بو بابده نادان ،
نه دانش آشنا نه آشناداں
هپ سنده‌کی قدمه رغبتی وار
انکچون بابامه محبتی وار
مع مافیه اهالی متفرق :
میرزا کروهی حقیقتی فارق .
بابامی سون فرقهٔ عساکر ،
اهل قلم بهرامدن متشکر .
خلق ایسته‌مسه‌ده مادام‌که جنود
هر برحال وحرکتندن خشنود .
مادام‌که سلطنتی طالبدر ،
ومادام‌که عسکر خلقه غالبدر ،

بو حال ، مخالف مقصد ملت
اولدیغی حالده بقاسنه علت

خسرو

اوله‌بیلیر . تکراره نه حاجت وار ؟
محرومیتمزه بیك حجت وار .

نسترن

آتیده نفاقه دلیل ظهور
شمدی کوریلان اختلاف جمهور
شهزاده‌لرده‌ده سرایت ایتمش :
چوجوکی اظهار درایت ایتمش
که او باباکدر ، مغلوب اولمش ، انجق
حکمدار ، یعنی پدرم اوله‌جق
بوکی سکا عرض کمال ایتمش ،
غالب کلمش . تحصیل آمال ایتمش .
سنك پدرك محروم حکومت ،
نه منت ایته‌جکی وار . نه خصومت .

بم پدرم نائل سلطنت ،
عزمی نه غرض ، نه شیطنت ،
مظهر اولدیغك عالی مشرب پدر
شاهه رقابتده ذل عد ایدر ،
مقصدم دفع شبهه ، رفع آلام ؛
تفصیله حاجت یوق . ـ حاصل کلام
بم پدرم بو کون شاهدر ، انجق ،
سنك باباکده یارین شاه اوله جق .

اوچنجی تماشا

« خسرو ، نسترن ، هرمز »
« صباح اولمش بولنور »

هرمز

باباك ! . . .

نسترن — « متلاشی »

نره ده ؟

هرمز

بر امله كليور .

نسترن — « قاپی »

آه كيم ، بيلور نه مرامله كليور .

خسرو — « قاپی »

ترقب ايدلميه‌جك رفاقت ؛

هرمز

كورلر يوزلری نه‌ده جای دقت

خسرو — « قاپی »

نه‌ده دقتسز انى كوللك صانان

« جهری »

او اغلانور بر كولشدر ، هرمز ، اينان .

نسترن — « هرمزه »

بابالك مقصدی بهرامی اغفال ؛

چهره‌سنی سز ايچون كولديرر !

هرمز

ذل !

نسترن

انك چهره‌سی ایچ یوزندن کوتو ؛
کوردیکك کواش یوزندن براورتو !
یوزی کولسون . مقصدی وجدانده‌در ،
بد خلقکسه وجدانی میدانده‌در !

هرمز

کلیورلر ! کورنیه‌لم .

نسترن – « هرمز »

— نه‌دن ؟

خسروله کورشدیکه حظ ایدن ،
بزی تزویج ایتمك ایستین پدر
برابر کوررسه غضبمی ایدر ؟ –
غافل هرمز ، چوجق الدانمقدن کچ ؛
وقتمز ارکن اتمه هنوز کچ !

فتوحاتم بو ملت ایچون مفخر ؛
او سایه ده کوکلرده مستخر .
بوندن اقدم ، بیوك محاصره ده ،
دشمن وطنی ازدیکی صره ده ،
پای تختی تسلیمه مترقب
سهر اله تدافعی متعاقب ،
قوی وقادر ، مالك بحر و بر
بر شاه اوغلی اولدیغمله برابر ،
تبعه‌یه انقیاداً کیتدیکم ،
ضبطیله اعلای شهرت ایتدیکم
او قدر عالمه وبلدان خلق ،
یعنی کابلیلرله کلدان خلقی
نظرمده نه ایدی ؟ عین اولاد .
او جهتله شمدی ده اهل بلاد
بنی پدر بیلمش ، رعایت ایدر ؛
سن ظلم ایدیورسین ، شکایت ایدر !

نه تشویقم ، نه‌ده اغرا آتمدر ،
قبوله سبب اجرا آتمدر .
کوکلم اوقبولدن شاه قدر مسرور !

غضنفر

او قبول ایله پك فخر ایتمه ، مغرور ،
سنی ملت طالبسه عسکر دکل !

بهرام

سلطنتی استرم ، منکر دکل ،
انجق مقتضای علو همم ،
انی جبراً المه‌یی قبول ایتمم !
استر حقسز طوتلسون استر حقلی ،
تخت سلطنتی بهرامه دقلی
حلول وقتندن اول واقعا
نه آرزو ایتدیرر نه ادعا ،
شو وارکه خلقه او عقل مجرد
بنی طلب ایتدیریور سنی رد !

خلقك كوكلنه صابلانوبده قالدك
آناكي آياقلر التنه الدك .
وطنى بازدكده چيقدك ..

غضنفر

يتر

بهرام

هادى كوره‌لم . انكار يوزن كوسترر .

غضنفر — « مكانتله »

دقلكك ايجاب ايتديكى استغنا
بكا خدمت ديمك اولاق مستثنا .
كالك سنجه حسن صيته آلت ؛
شخصكده بنم نكبتمه دالت .
سن حاضر اولدقجه فسادده حاضر ،
ديمك‌كه دولته وجودك مضر .
قيونك باشى كدر اما
حضورك‌ده موجب مقك دما .

خلقه الك پادشاهانه بخشایش
بو مملکتده تأمین آسایش ،
او جهتله نصیحتدن بکچه‌رك :
تخت‌گاهمدن چیقوب کیتسه‌ن کرك .

بهرام

تأمین آسایش ، خلقه مقابل ،
بورادن سنك کیتمه کده قابل .
سن کتمیوب بکا تکلیف سفر
نه‌دن ایجاب ایدیور ، شاه غضنفر ! ؟
چونکه شاه غضنفرده سلطنت وار ،
عاجز بهرامده ایسه مسکنت وار !
چونکه عاجزی قوغمق مشکل دکل .
سلطنتدن آیرلمق ایسه مشکل ! —
چونکه بدبختم ! چونکه بختیارسین !
چونکه بنی نفسکدن دون صایارسین !
اویله دکلمی ؟

فضنفر

نفسم سندن اقدم .

بهرام

عنوانك مالكسه ده جنك آدم . ـ
هركس انسانلقده هركسله يكسان ،
انسان حكمدارسه حكمدار انسان .
مرتبه جه فرقز اولور . لكن
حسياتجه تفاوت غير ممكن .
مرتبه‌ده سن مقتدر ، بن حقير .
فضيلة بن حكمدار ، سن فقير .
بن شهزاده بهرام ، سن شاه غضنفر .
سن سناً غالب ، بن فضلاً مظفر .
سن منغلب اولديغكدن مأجور ؛
بن بی‌قدرت اولديغم ايچون مجبور .
بكا قضا حكم ايتمش سكا قدر . .
اشته فرقز بوقدر مقدر !

غضنفر

متبوع كه هرشيده خلقه فائق در ،
جانى دها عزيز اولسه لايق در .

بهرام

سويلدم ، سوزمى تكرار ايستهمم .

غضنفر

بن ده بو درجه اصرار ايستهمم .
بيل كه سنى نفى ايتمك قدرتم وار !

بهرام

عالمك بر اسمى ده دهر دوار !

غضنفر

بنم ده سكونتم دور ايدجك !

بهرام

قادرسين ديمشدم ، همده دونجك .

غضنفر

رجامى رد ايدرسهك امر ايدرم !

بهرام

امر ایله کیتمم ، جبر ایله کیدرم !

غضنفر

تکلیف برامازسه زور ایجاب ایدر !
لطفله کیتمین قهرمله کیدر . —

بهرام

ملت قتلمی امر ایتسه‌م قائلم .
حالبوکه مقتضای فضائلم
سکا تابعیتی تجویز ایتمز !

غضنفر

کیتمزسه‌ك جانك کیدر !

بهرام

شانم کیتمز !

غضنفر

دیمك اوا اورکه اجبار وقتی کلدی !

بهرام

یاخود که سکا ادبار وقتی کلدی !

غضنفر

دوشون که مخاطبك حکمران در .

بهرام

طوغری سوزلر اکثریا کراندر .

غضنفر

حکمدارانی تصدیق ایجاب ایدر .

بهرام

عاقل بونی تصدیقدن حجاب ایدر .

غضنفر

برشاهه قارشی بونه تحف عناد ؟

بهرام

شاهلغکه بونه غریب استناد ؟

غضنفر

ملوکه بونه مرتبه جسارت !

بهرام

عجزه یه بو نه قدر حقارت !

غضنفر ـ « هضم و سکونتله »

مرامم سنی سورمك دكل ، یكیت ،
خاطرم ایچون اختیارکا کیت .
امرم طوبولسون ، عزم مصمم
طلبكاره اولمش بیلنسون .

بهرام

گیتمم !

غضنفر

ملایمت کار ایتمیور . . غالبا
شدت ایسترسین !

بهرام

بوادلده هبا :

چونکه ملته مقابل اوشدت
دها چوق مورث هیجان وحدت .
دها قوی بر وسیله فترت ،

دها بتر سنجه منبج نفرت ،
دها چوق بنجه موجب میل اولور ،
حاصلی مدهش بر نتیجه بولور .
ایستمکله کتمك مورث ملال ،
جبرکله کتمك باعث اختلال !
مادامکه مرام تأمین راحت ،
نه حکم نفی ایت نه عرض سیاحت ،
کرداب غمه بهرامی مستغرق
کورمك استرکن ایش برعکس اولەرق ،
بیل که او عزیمت نا بهنکام
انی کامیاب ایدر سنی ناکام !

غضنفر

سنجه دها مضر !

بهرام

نه ؟

غضنفر

اقامتك . —

مزارم سنك آزاد وسلامتك .

بهرام

رد ايدرم . نه لازم بحث وجدال ،
سنك الكله آزادمه بدل ،
خاك اسارتدن زار ومضمحل ،
دشمنلر النده كيرسه‌م محل !

غضنفر — « صارصه‌رق »

سنك سلامتك ديورم ، بهرام —
عالكنمدن چيق ! . . .

بهرام

بيهوده ابرام .
مقصد اصلى تأمين حكومت ،
ايتديكك دوستانه عرض خصومت .
مرامك ترفيهمدر . . مع مافيه
باطنا راحت دوشكنده ترفيه

راحت اغظنده، أل اضطراب؛
الماسلی قدحله تقدیم زهرآب!
ضیافت دیەرك منفایه دعوت.
سیاستگاهده تأمین مروت!
تطبیبا تأدیب، ترحماً تدفین،
خلعت اکسا ایدرجەسنه تکفین!
عادتا ــ بن یشایم سن اول ــ دیەك! ــ
فقط قائم ــ چکدیکك بوش برامك!
بوقدر محرومیتله برابر،
یشایه‌جغم!... سن تختکده کبر؛
شاه بهرام مصلاده دیریله‌جك!..

غضنفر ــ «تقربله»

بو بحثه شویله فیصل ویریله‌جك:

«برسله اورەرق»

آل! تأدیب بویله اولور، اویله دکل.

بهرام ــ «سل سلاح ایله»

یاتیغیکی چاك . یااوکدن چکل !

غضنفر ـ « کیدرکن »

یا تخته‌مه کل ؛ یوز صوبی نثار ایت ،

یا اوقلیجله صکره اخذ ثار ایت !

ایکنجی تماشا

« بهرام ، صکره خسرو »

بهرام ـ « یالکز »

نصل‌ده قاچیور ، یکیت حکمدار !..

« تنفسی متعاقب »

آه ! یره کچه‌سی عجز اقتدار

طوته‌مدم ، ارادم الدن کیتدی ..ـ

« باقه‌رق »

کندی !.. عسکرله تلاقی ایتدی .

« بهت ومدهش ایچنده »

یاربی ؟ ملتجه شایان توقیر

بهرامه بردیدن بونه تحقیر ؟ ـ

دون همت الندہ بر عالی همم

محو اولمغه تقدیر خدا دیمم ؛

سببیت محدود بر اراده یه

مالك اولان انسانلردہ در دہ ،

وظیفهم شو یر یوزنده اك کمراه

مخلوق اولان انسانلردن استکراه ! ـ

« سکوتله »

خفی انسانه شکوا نارو ادر ؛

طوغریسی انسانی حقه شکوادر .

« بغتة »

وقتیله محصور محن و آفات

شو ملکی قورتاردیغمه مکافات ،

فداکارانه سعیمه معادل ،

نه لر کوریيورم ، ای رب عادل ؛ ؟ ـ

« اغلادقدن صکره »

هانی او غدار پنجه سنده مقهور .

همتله خلاص ایتدیکم جمهور ؟
هانی او زندن نشئین رقیت ،
زنجیرلردن قورتاردیغم جمعیت ؟
هانی اوحال حاضردن نامراد ،
آتیسنی تأمین ایتدیکم افراد ؟
هانی اوسایه‌مده نائل دولت ،
نامی حرمتله یادایدن ملت ؟ —
بویله برکونده دمی خلجانسز ،
طاشمی کسلدیلر ؟ هپسیمی جانسز ؟
قیامت قوپیور ! اوطوریورلر !
بهرام سله بیورده طوریورلر ؟ —

« اغلار »

ایواه ! . . مکر نه آت وارمش نه میدان .

« بردن بره قیام یله »

هیچ بری جانسز دکل ، هپسی نادان ؟—

« مطلعه ایله »

اوت خلقمز جاهل ، عاجز ، مظلوم .
هر قصورده جهلدن اولق معلوم ،
بر جاهل قومك ترقیسی مشکل ؛
فقط جمعیت علمه محتاج دکل .
جمعیتك صورت استعمالی
بر قومك محتاج علم و کمالی ،
بو جهتله معارف ایجاب ایدر . —
بر جمعیتلی فنا بولامی کیدر ،
اشته انك دلیلی جهالتدر
که وصولکاهی فقر و سفالتدر ،
اورایه دوشدیلرمی هپ طوررلر .

« قاقارق »

صکره بهرامه بر سله اوررلر !
بر آزغین جنوار کتدکجه ازار ،
بریاندن خلقك مزارینی قازار

بریاندن وطنك بغرینی دلر !
کیمسه بندن قلدانمز ا کولر !

« اغلار »

لعنت سکا ای سابقهٔ غیرت
بر کونده محو اولان بیك بیلق شهرت ! —

« قلیجنی منظور ایدرك »

ای وقتیله زدر کورینسان ششیر ،
ای بازوان زور ای پنجهٔ شیر .
الك لازم اولدیغك یرده رخاوت .
دشمنمه یاردم . بکا عداوت ،
شان وقتی علیهمده خدمت نه‌دن ؟
صوك نفسمده قصور همت نه‌دن ؟
مادامکه ذلتمه علتسین ،
مادام که بنده بر زائد آلتسین ،
نه لهمده نه علیهمده صیرل ،
شمدن صکره هیچ لزومك یوق ، قیرل !..—

« قلیجی قیروب آتار »

غضنفر ! اشته شمدی قدرنك وار ،
سلطنتده انجق سکا سزاوار !

« خسروی کورەرك »

شاهد تختنده بقاسی باتبشیر .
یرم یاپسون !

خسرو

نصل یر ؟

بهرام

تماشیر !

خسرو

بشقه یولده وسائط موجود ایکن ،
انی بولمق نیچون ؟ . . دها بك ارکن .

بهرام

بن اندن بشقه یرده یپه‌مام !

خسرو

اورانی فقر ایچون بر حمام .

بهرام

تحقیر کورنکده یری اویردر !

خسرو

حقارت رد اولنور ، محیر در .

بهرام

متغلبلره قارشو عاجزلر
الکه‌سنی نه‌شیرده تمیزلر !

خسرو

بنم کبی اوغلی اولان بر پدر
انی دشمن قانیله تطهیر ایدر !

بهرام

انتقامی الیرمیسین ؟

خسرو

کیمدن ؟

بهرام

قوی و متنفذ بر حاکمدن !

خسرو

او کیمدر ؟

بهرام

جبروتی بر حکمران ! —
حبسمه ، نفیمه ، قتلمه نگران ،
خاندانمزه باعث ادبار
برظالم ، برمتغلب ، برجبار ! —
قهریله عالم دهشته گرفتار
هر حکمی نافذ برفاعل مختار ! —
یوزندن نسلمز خائب وخاسر ،
بکا سله اورمغه متجاسر ،
دعواده حیلی ، غوغاده مظفر ،
نسترنك پدری شاه غضنفر ! . . —

خسرو — « اوراش کبی »

آه ! . .

بهرام

حرص . بابك اسراركزه واقف .
فقط انتقام بوكا متوقف .
ناموسمزك اعادهسی انجق
بر محبتله امكان بولهجق

« خسرو دهشتله دیكر »

بهرام

ایكمزك ده عزممز بر یكا .
بیلیرم ، بندن سكا ، سندن بكا
نه تأمینه حاجت وار نه طلبه :
بورجك عشقه ناموس ایله غلبه !
ناموس قزانمق ایچون نفسی یتمك
شان اصالت اقتضاسی دیمك
تكلیفم بو ؛ سكا دوشن اجابت :
یا ترك عشق ایت ، یا ترك نجابت .
بن كیدهیم . ایشم سكا افترار ؛

خود بخود دوشون . ویره جکك قرار
نصلسه قالماز ، یارین ظهور ایدر ؛
یا مسرور اولورز یاخود مکدر . —
انك بكا وبردیکی نه ؟ بر سله .
فقط بنم استدیکم بر کله ! —
کیت ، بدلم اول . کل ، مقامی آل .
یا اول یااولدیر ؛ انتقامی آل !..

اوچنجی تماشا

« خسرو ، یالکز . »

جسمده کی قان ، قاعده کی اجزا
صانکه زهرعقاب ، آتش جزا !...

« برشدتلی تحرکی متعاقب »

امان ربم ! بو نه یمان تصادف ،
یأس و امله نه تیز ترادف !
مروت کونده نه مدهش ماتم ،
کرم بکار کن نه بلالی ستم !

« بعد التلاوه »

سلامت بولنده مضر حرکت ،
محصول سعی و قدام بی برکت !
حل مشکل زمانده صعوبات ،
مکافات اومدوب طوررکن عقوبات ! —
وصلت وقتنده اجتماع ضدین !
دنیم عین جذام ، جهنم عین دین ! . .

« اغلار »

نه در فلك ! نه در ایتدیکم تصور
که ظلمت شدتك دیپ بکا محصور ؟
نه دن کلیور که شو سیاه اختر
بوکون دیندن یارین بوکوندن بتر ؟
اقتران دبر ، فدای ولد !
بو عذاب قبر ، اوتحقیر مولد ! .
یا ناموسمزله مشهور دیار ،
یا محبتمزله مغرور یار !

ایکی یولده ده بر بلا مصمم ،
هانکی جهته عزم ایده‌یم بیلمم .
بونده نتیجه‌م ، یقه‌مده اش یاهق ،
برملك ارقه‌مدن فریاد قوپارمق !
اونده ده ، بوینده حلقهٔ نفرین ،
بر پدرك بد دعاسنه تزین !

« اغلار »

ترك ایتمش اولسه‌م طاتلی بر کدورت ،
حفظ ایتمش اولسه‌م آجی بر مسرت .
حیث شوقی ، محبت حائل ،
کوکلم متردد ، وجدانم قائل .
دستکش اجتناب اولمق تقصیر ،
حالبوکه بد اختیارم قصیر !
پدرمله ناموسمی صیانت !
محبتده معشوقه‌مه خیانت ؛
معشوقه‌می صحابتمده انجق

ناموسمله بابامه غدر اوله‌جق . —
سودیکم محو اوله‌جق ، بابام پیدا ؛
بر حقلی انتقام ، بر قانلی سودا !
غنیمتم هجران ، خصمم غضنفر ؛
بر شرفلی حربه بر منحوس ظفر !
املمه ظفری یاسنده یازز
بر بدنام عاشق ، بر شانلی مبارز ! .

« بعد التفکر »

چونکه بو ایشده اظهار حمیت
عادتا سودیکمدن محرومیت ،
و چونکه سودیکمدن مهجوریت
نتیجه‌سی اولمکه مجبوریت ؛
او جهتله بنجه مقتضای حال
سودیکمی چکنه‌مه‌دن ارتحال !..
اوت ، ملاقات ، ناموسمی اکمال
ایتمه‌مده ، ایتمه‌مده بی احتمال :

اکال ناموس ایتمزسه مده عالم
بکا مزار اوله جغی مسلم ؛
نه وفاسز نه ناموسسز بیلدیرمك ،
اولاسی کندینی اوروب اولدیرمك !

— قلیجی چکرینه طورر —

قصد نفس ایله ایش بیترمی ، هیهات !
تأویلم باطل ، سوزلرم ترهات ؛
بابام انتقامسز تسلی بولماز . . . —
کندینی اورمقله اخذ ثار اولماز .
اخذ ثار ایدرکن اورلمق بشقه .
بورجم بو ، بونکده تأثیر عشقه ؛
بو عالمده ناموسسز یشانلماز .
انجق سلاح عشق ایچون قوشانلماز .
نفسه استرحظ ویرسون استرکدر ،
ناموس دعواسنی سلاح فصل ایدر !—

« خطاب ایله »

ای غضنفر ! سنی دساس غافل ،
عالی مسندده ادنای اسافل !
بهرامی تحقیر ایتمکدن مرامك
نه اولیورکه بن ... غ ایکن بهرامك
وجودینی دکل ، ای شاه محیل ،
جنازه‌سنی قالدیرمه‌ك مستحیل !
سنك اکا قهر واحسان نه حدك ؟
اطاله ید واسان نه حدك ؟
شیمدن صکره خسروه جای تقبیل
رخ دلبر دکل شو خنجردر ، بیل !...
« بردن یاسمنه‌رك »
هیهات دلبر دیدیکیم کیم ؟ نسترن !
یاسمنترن کیم ؟ بکا بن دیدیرن ؛
همدم صباوت ، یار شبابت ،
علت ادراك ، سبب محبت ؛
مخبر ماضی ، امید استقبال ،

شو حالده موجب عز و اقبال ،
بدلی عذاب ، تسلی محنت ،
فناده مکافات ، عقبادہ جنت ! —
دارینده باعث سعادتم ،
مالکم ، مالکهٔ ارادتم ،
ذوقیاتم ، لذتم ، نعمتم او !
روحم ، حیاتم ، رزقم ؛ قسمتم او ! —
اندن آیرلق دنیا و آخرت
هم یأس اقبال هم یأس مغفرت !
هجرانی عذاب ابردن برزخ
بکا بر ابدی عذاب دوزخ !
در عشوقه بکزه مز ؛ بو دستندا :
آنسز یشاسامده ، اسمده فنا !
نیاه یم یاربی ! نه یول بولایم ؟
بو دردہ نصل چاره یاب اولایم ؟
سلامت اومدیغم یول ناهموار ! . . —

« تفكرى متعاقب »

چاره‌يوق . انجق شويله بر قياس وار :
اوده نه‌در ؟ حالنكه هرشى منعدم ،
حالنكه بن ده بوعائله كلمدم ؛
وياخود پدرى بونده قربان
كيتمكله خاص بر وشت مهربان . —
— مأيوس اولمالق ايچون بربده اختر
اولمه‌دن اول — اولدم — ديمك يتر .
تخليص پدر شرفى حائز
بونكله اكمال ناموس‌ده جائزدر .

« سربست »

كندمى يوق بيلدم ، اولومدن قورقمام .
قرارم قرار ، وظيفه‌م‌ده تمام .
ناموسه جان وجانان فدا اولسون !
بزفانى يز ، ناممز بقا بولسون !

« كيدركن نسترن قارشوسنه چيقار »

دردنجی تماشا

« خسرو ـ نسترن »

نسترن

نه بوتلاش ؟ ..

خسرو ـ « دهشتله »

نسترن ! . امان یارب ! ..

نسترن

نره یه کیدییورسین ؟

خسرو ـ « لرزان »

چکل ! .. ـ

نسترن ـ « متحیر »

اغرب !

خسرو ـ « خودبخود »

های صاتقله پیچ طوغمه‌سی مولود اناه

نسترن ـ « اوکنه کچه‌رك »

کیدیشك نه‌دن بویله هیجان آلود !

کورن دیرکه بر ابدی افتراق !

خسرو ـ « بلند »

نسترن ! الله ایچون نه براق !

نسترن ـ « کریان »

نه اولیورسین ، ؟ خسرو ،

خسرو ـ « حایقیرق »

الله ! . .

نسترن

نه‌ک وار ؟

خسرو

شونی بیل : دورمز غریب ادوار ،

علاوه مزده اغرب علایق !

اشته اوقدر ! . . .

نسترن

آه ، . سکوت نه لایق ؟

بابنی الدر بدردکی سوله

خسرو ـ « مجنونانه »

ویره‌جکم صوك جواب ؛ اوده‌شویله :

ملك خصلتلی نسترن بر سلطان ؛

او سلطان شایان دهشت برشیطان ، ـ

نسترن محي در ، سلطان محو ایدر .

کوکلم جان ، وجدانم اژدر . . .

نسترن دبر ، عوالی داشکن

اکا جای یم ، بوکاده جان فکن ،

ماغیمز جننمش ، آتیز نیران :

موقت وصلته مؤبد هجران ،

« کیده‌جك اوأور »

نسترن ـ « منع ایله »

جرمم نه‌در خسرو ـ « ساکن »

خسرو ـ « ساکن »

ایواه ،

جرمکه خسروی سودیکك کواه . ـ

هر بایدنك محض لطف وعنایت ؛
برشی بایدنك عین جنایت !

« شدتلنه‌رك »

جوابم بو : نه‌درك ایت نه‌ استکناه :
نه‌ذرك آلهمت معصومیتك کناه ،
نسلکه دشمنم ، شخصکه معین ؛
بورجم سکا دعا ، ناملکه تلعین ،
بن محکومم ، آمرم صاحب قدرت ؛
مأموریتم بر اردویی غارت ،
عزمم منفرداً برشهری تسخیر . .
وداع ایدیورم ، وداع اخیر ؛
سفرم سیاحت دکل ، ارتحال ، . .

« قوزیاوب کیدر »

نسترن

بونه مدهش سر ، ربم ، نه مدهش حال ، . .

« اغلیه‌رق قالیر »

اوچنجی فصل

« كیجه . سرایده حكمدارك یتاق اوطه‌سنده »

برنجی تماشا

« غضنفر ، ایكیسیده اویقوده . خسرو »

خسرو ـ « پنجره‌دن كیرر »

هله . مآلك حكم واقتدار ،
نصل‌ده یاتیور ، كچوك حكمدار ،
تهمتی هر نفسدن منفهم
نصل‌ده اویور بیوك متهم . . . ـ
جهان وظیفه‌سنده دكل ؛ مسرور .
دبدبهٔ شاهانه‌سنه مغرور .
صفا ایله یاپین راحته رام ،
قلبی مستریح ، وجدانی برآرام ،
آغوش محبتنده بردلبر .
حال عالمدن تماماً بی‌خبر ،
ظاهری تأملا پر افتخار . ـ

نقود آماله جای ادخار
بنیاد دولتی قوی و محکم ،
حرمی مضبوط ، خوابگاهی مستحکم ،
سراینك هر طرفی بر کمین ،
اعتقادنجه حیاتندن امین ،
فکرنجه اعدای محکوم و بردار ،
صوك دمی کاریکندن ناخبردار . —
بیلور که الك عاجز خصمی خسرو
باش اوجنده ملك الموته بیرو ،

« تقربله »

قورقاقجه خیانته مقابل .
الچاقجه اویوزکن اولدیرمك قابل .
فقط بونی عجزمه حمل ایدرلر :
بهرامك اوغلی نامرد ایمش دیرلر .
نسلمزه مردانه لك مقتضا ؛
بوده انی مقابله یه ارضا .

بو ایشده بکا ایجاب فتوت
اویاندیروب مبارزه‌یه دعوت ،
یعنی تجربهٔ قوت ایتمکدر
که بوده عرض مروت ایتمکدر
« خطاب ایله »
غافل حکمدار ! .. کج قالمشسین اویان .
غضنفر – « اویانه‌رق »
اوکیم ؟ .... نه استرسین ؟
خسرو
مقصدم . عیان .
نسرین – « تلاشی »
خسروا... امان ربم !.:. نه قورقونج هیئت.
غضنفر – « قیام ایله »
تا اندرونه کیرمکه جرأت ! . .
بونه پرده بیرونلق ! . .
خسرو – « مکانتله »

اوره‌دن یا،

اویاندیردم .

نسرین – « قلبی »

بونه قورقوللو رؤیا !

خسرو – « نسرینه »

شکلمه باق ، فکرمی بیلمك آسان .

نسرین

جلاد قیلیغنده نه کوزل انسان !

بر کوزل انسانده نه بد حرکات !

خسرو

بر فاضله‌ده نه باطل ادراکات !

غضنفر

اورمانه کیت ، بوراده نه ایشك وار ؟

انسان صفتنده وحشی جنوار !

خسرو

جانورسه‌م مقصدم سنی شکار ،

وحشی صیادی مدنی ظلمکار !

غضنفر

کبرسین ! مرداك نەدر ، احاق ؟

خسرو

برسلەنك انتقامنی الق !

نسرین

امان یاربی ! .

غضنفر

نه صورتله

خسرو ـ « قلبجنی کوسترەرك »

بویله ! ـ

« برقلبج دها کوسترەرك »

هانکیسنی استرسین چابوق سویله !

« قلبجلری اوزادەرق »

شونلرك بریسنی اختیار ایت .

غضنفر

باباکه دیدم که ـ ترك دیار ایت ـ
سکاده امر ایدرم : بورادن چیق :

نسرین ـ « متهیجانه »

خسرو ! . بنی اور ! . اشته کوکسم آچیق .
اولدیککی کومیم ، عنایت ایت ! . . . ـ

خسرو

تکلیفم مقدسدر ! . رعایت ایت .

نسرین ـ « زانوزن نیاز »

آه ! . . اوقوتلی در ، سن ناتوانسین !
دمك هدر اولمسون ! . . توجونسین ! . .

« اغلار »

خسرو « بلند »

اوله جکم ! . . .

غضنفر ـ « بغتة »

خشمدن احتراز ایت !

خسرو

کورمیم ا نه خشمك وارسه ابراز ایت !

نسرین ـ « کریان »

آه ا . . دون اوایکی کوزم سکیرمکار ،

او اوکارم بربرینه کیرمکار

بو حالده علاقه‌مش دیمك ا ـ

غضنفر

حرمه کیردك ها ا . . کافر نمك .

نفسنی خالقك محافظی صایان

بر حکمداره بونه بیوك عصیان ا ـ

« اشاری به »

یتیشك ا اوراده کیمسه یوقمی ؟

خسرو ـ « اخافه ایله »

صوص :

بو ایکیمزك بیننده بر خصوص ،

نوبتجیلرك کلمك الزم دکل .

کیمسه نك بیلمسی ملتزم دکل .

قتالمزك صو كنده شهادت
بكا ميسر اولورسه سعادت ؛
سكا نصيب اولورسه بنه اوله .
دانكيسنى ويره‌يم ؟ چابق سويله !

غضنفر

آجيرم ؛ براورشده ايشك بيتر .

نسرين

ياربى ! شو معصومه سن بول كوستر !

غضنفر

هم اوله‌جك ، هم كنهكار وذليل !

خسرو

اهل حسنات اولديغمه دليل
بكا برشاه ايله اولمك يتر !

غضنفر

مجرم جزاسنى كايرده استر .

خسرو

دید یا : مرام ناموسمی اکمال .
نه جسم وجان ماتزم نه مالك ومال !
غضنفر – « قلبجك برینی الیر »
کوکلم استه‌مز ، بونکله برابر ،
مادم که مراد ایتمشسین ، کبر :
خسرو – « طورانعقله »
مهر آل ! . .
غضنفر – « کذا »
دیلین مراده ایرر !
نسرین – « بلند »
آه !

خسرو

صوص !.. حایقررسه‌ن موتك مقرر ؛
مخلوقدن دکل حدن استمداد ایت ! . :
« مقاتله باشلار »
نسرین – « نیاز مندانه »

یاربی ! . معشوقه سن امداد ایت !
پادشاهمه سن حمایت کار اول ! . ـ
ای عدالت باری ! آشکار اول .
بری معشوقم ، بری ولی نعمت ،
هانکیسنه دعا ایلسهم تهمت !
سندن نیازم تخلیص جانبین .
تألیف بین ایت ، ربم ، تألیف بین !

غضنفر ـ « جرجاله »

آل نصیبکی ! . . .

نسرین

آه ! . .

خسرو ـ « قیام ایله »

اوروله‌م نه‌وار ؟
ینه قالقارم ! . . جریحه‌مده صوار .
ایکیمزدن بریز اولمك کرك !

غضنفر

عزرائيله آتياور ، انكرك !

« صونتله »

جهنم كوتوكنه صارل !..

خسرو ــ « اوراق »

آل !...

غضنفر

آه !..

« بى جا دوشر »

نسرين ــ « فرياد »

آه !.. اولدردى !.

خسرو

اورادن ء التالله .

خسرو قاتل اولمادى سلاح اولدى !..

نسرين « نعشه يغيله رق »

ابواه ! مدهش املم حصول بولدى ؛

بكا شمدن صكره كون كورمك حرام !..

خسرو — « براشجه »
سزی برآله‌جق وار .
نسرین — « اوربورك »
کیم ؟ ! . .
خسرو
شاه بهرام !

اوچنجی فصله علاوه
« کیجه یاریسی » مجلس
برنجی تماشا
نسرین — « یالکز »
یارب ، یارب ! بونه بلالی کدر :
ایشی سویله‌سه‌م خسرو الدن کیدر ،
سکوت ایتسه‌م جنایت بکا عائد ،
خلاصم ایچون نه سویله‌سه‌م زائد ، .
بن قورتیلورسه‌م هلاك اولان خسرو ؛

خسرو تور باورسه بن شاهه پیرو ،
انجق ، خسروِ اولسه‌ده ، انجام کار
انی تعقیب ایده‌جکم آشکار ،
ایکی یولده‌ده هلاکم مصمم ،
اولسه‌ده قالسه‌ده عمر امید ایتمم ؛
باری معشوقه‌کی فنایه قرین
کورمه‌دنمه سن کبر ، مظلوم نسرین ،
سن محو اول ، ظالمسز سلطان کابل ،.. ـ

« اغلار »

بوده نفسمه بهتان ایله قابل ...
ـ هیهات ، ... ـ بنی شاه بهرام دکل انجق
مزاردرکه آغوشنه آله‌جق ، ـ
فقط ، یارین نتیجهٔ استنطاق
قتلم اولمق‌ده برامر لایطاق ،
اولمك هدر ، اولمامك لایق دکل ·
. ایکیسنه‌ده قرار ویرمك مشکل :

اولمسه‌م كيدن صاحبمدن ايراق !
اولسه‌م قالان محبوبه‌له افتراق !
نه انكله بر ، نه بوكا رفقت ،
ايكيسندن ده اولمام قالسه‌م فرقت !
نه حبسم رد اولور نه موتم انكار ،
محبسده‌ده مزارده ده تهمتكار !
هانكى جهت اختياره سزاوار ؟
يشارسه‌م عذاب ، اولورسه‌م جزاوار !
ـ مژده اومديغم مخبر ملالت ،
چاره ظن ايتديكم شى محض ذلت !
خلاص اميد ايلدكجه كرفتار ،
توقف ايتدكجه مثل رفتار ! ـ
خسرو اولسين ديمكه اجترا كوچ .
كل كوركه نفسمده افترا كوچ !
اولمكدن خوفم يوق ، ملعون اولمق وار .
خالق عندنده قاتل اولمق ده دشوار :

جان بورجمدر ، غیرتم اوزیله‌جك ؛
ینه بکا هرکس قاتل دییه‌جك !
بویله قاتل اولمزسه‌م ده ، کیدرك ،
خسروه سبب قتل اولمق کرك .

« اغلار »

موتم عذاب قبر ، عمرم احتضار !
نه غائبلر امید ویرر نه حضار ! —
قلبم مضطرب ، حس ایتمامك محال .
یانیم قسی ، دوشونمك ایجاب حال .
بن ابکم ، وظیفه‌م نقل ماضی :
سویلیه‌جك اولسه‌م سکوت مقتضی .
صوصسه‌م سکوتم نتیجهٔ محالات !
سویلسه‌م سوزم موجب مهالك !
بولدیغم حق باطل ، افکارم اوهام ؛
تخلیصمه کافل اللهدن الهام !

« بعد التفکر »

دون خسرو له غضنفری بالابرام
تألیف ایده‌یدم . شمدی‌ده مرام
محبتله وظیفه‌می تألیف ،
که آلت کندیمه ایتدیکم تکلیف !

« ابتهال ایله »

نه رد ایده‌بیلورم نه قبول ،
یاربی ! قولکه سن بر چاره بول !
هم کیتمك ایسته‌مز ، هم کیتمك استر ،
یاربی ! نصرتن سن بر یول کوستر !
نه یاپسه‌م کدر ، نه سویله‌سه‌م حرمان ،
عاجزم عاجز ! .. امان ربم امان ! .. –

« کریهٔ نهانی‌یی متعاقب »

نه اولورسه اولسون ، بورجم جسارت ! –
خالقك دیه‌جکی شوندن عبارت .
– متبوعنی اهلاکه متجاسر ،
غدرله پك چوق خدمه متکسر ،

کافر نعمت ، خائن سلطنت ،
بدخواه بددل ، بدنسل وبدطینت ،
کندی قوایله هلا که قرین
برقادین کلمش کیمش ، اسمی نسرین ،
خلقك نظرنده شایان نفرین ،
خالق نزدنده مظهر آفرین . .. —
چونکه شو قبهٔ بلند عالم
بکا شمدن صکره بر سجن مظلم ،
چونکه نصیبمده درد وبلادر ،
کیروب جهنم اولمق اولادر ، —
— عقدهٔ لبم اولمدن سوکولمز .
پنجهٔ قضا محبسده بوکولمز ...
بهتان نه اوله جق ؟ موجب لعنت ،
وجداناً امینم ؛ جانمه منت ،
بدنام اوله جق کیمدر ؟ بربداختر ،
یأس یوق سرینی حق یاسون ، یتر ،

« متهيج »

چاره‌ٔ کوکل ، قرار ویردم قرار :
یارنکی ایشم علیهمده اقرار ،

« حرکات ایله »

بن ایلری کیده‌یم ، هر کس کری ؛
نه خسرو قتل اولنسون نه دیکری ،
نه جاریه مسؤل اولسون نه غلام ،
شاهی بن اولدیردم دیرم والسلام ،

« کیدر »

علاوهٔ فصل

« دیوان استنطاق »

برنجی تماشا

« شاه بهرام ، ارکان حکومت ، اهالی وخدام »
« نسترن ، نسرین ، همان ، صکره خسرو »

نسترن — « پریشان برحالده »

اوت . حقنده شبهه اولنان بو !
دون کیجه اوطه‌سنده بولنان بو !
ایستر اقرار ایلسون ، ایستر انکار ،
نسرین متهم ، نسرین جنایت کار !

نسرین — « مکاتله »

بن انکارمی ایدییورم ، ملکه ؟
اولان نه حیله‌در نه ده تهلکه ،
اویورکن بن اوردم .

نسترن — « لایعقل غضب »

الچاق نکبت !
بوکستاخانه اقدار کیمه نسبت ؟
بابامه قییدك ؛ شمدی بری افلاك ؛
قصدك بنیده سوزکله‌می اهلاك ؟

نسرین

مرام مجردم ، خدا علیم ،
جرممی بالاقرار ، نفسمی تسلیم . —

قتله حكم اولنسون ، اشته سرم !

نسرين

بن سنى كندى الله كمرم ؛
مرام سبب جنايتى بيلمك .
نيچون اوردك ؟ بدبكى ناق ونعك
كوزينه طولاسى كافر نعمت !

نسرين

اوزمقدن مرام ملته برخدمت .
عموم تشكر ايتسون ، سن شكوا ايت .
ظالمدى ، اوردم . بابا كدر ، دعوا ايت !
مات ايچون مندفع ، سنجه مقتول ؛
بن خلقى قورتاردم ، سن بندن قورتول !

نسترن

غافل پدر ! نه بوك خطا ايتمش :
طونعش ده جلا ينه عطا ايتمش ! —
سنى نفوقدن چيقاروبده آلان

شاه دكلميدى ، شاخه قالقمش ييلان ؟ !
اكا ظالم ديمكه جرأتك وار .
سن كيمسين ؟ بر كلهدن نشأتك وار ،
هر نصلسه برشاه عاجز پرور
منظورى اولمقده عالمك ياور .
سويله بقايم ! تفريق نيك وبد
سنك نه حدك ؟ ملعون مؤبد !
مسقطك نه ايمش ؟ ذروهٔ جبال .
شمدى يرك نه در ؟ سراى اقبال .
كل باشكى تزيين ايتديكك افسر
او ظالمك سايه‌سنده اولدى ميسر ! —
حيفا ! سكا لطفاً ايتديكى رغبت
كندى حقنده منتج مصيبت ؛
رغبتى آرتدقجه عمرى ازلمش ؟ —
« صولتله »
اوسنى كلبه‌دن سرايه آلمش ؛

سن انی سرایدن طشره کوندردك ! ـ
کبر ، الچق ! علت اولدیغك دردك
کبرده بر چاره‌سنی بول ، کبر !
صوك ساعتك کلدی ، اشته صوك خبر !
نه قرار احتمالی وار نه فرار .
صوك نفسکی آل ، اشته صوك فرار !

نسرین

بکا قتل اذا ، عفو التفات دکل .
ارتحالم فراردر ، وفات دکل .

نسرین ـ «اغرق هور»

او نعمته قارشو بزدر قهر ،
حیه قانده سود منقلب زهر
او لطفك تأثیری بوقدر کفران ،
صانکه علاجدن آزمش زخم کران !
باقدقجه ، بویله هم رنکین هم یاقر ،
خاطره‌مه یلان دربه‌سی وارد

یوزیکك رنکی ، عرض ایتدیکك دیدار
نه قدر پارلاقسه اوقدر مردار ! ـ
طفو ! طفو ! ... ـ

« عموم‌ه »

باقك بابامه قارشو

دنیاده بردشمن وارمش ، اوده شو !
خلقدن بر صدا
اویله دکل ، شایستهٔ آفرین
برجنایتکار وارمش ، اوده نسرین .
نسرین
مالکم ، ملت اعدامه عازم .
بن‌ده راضی‌یم ؛ بوتکدیر نه‌لازم ؟
نسرین
کوکلم سندن اودرجه منکسر
که قتلکاهده تسکین متعسر !
نسرین

کونش طوغارکن یاخود دها ارکن
یاربن خبرله اورولمق بکارکن ،
بوکون سوزله یاره‌لنمق ایسته‌مم .

نسترن

قتلك برآن صکره ایچون مصمم .
یارینه قدر نه ایچون طورولسون ؟

نسرین ــ « شدتله »

کوکلی قیرمه‌یك ؛ بوینم اورولسون !

نسترن

قصدم اوروب یبنه احیاکه اقدام !
زیرا فکرم سنی بیك کره اعدام !

نسرین

احذارده حقك یوق دکل ، انجق ،
قبرم لعنت طاشیله یاپیله‌جق .
یتیشور ! ...

نسترن ــ « بهرامه »

پادشاهم ! حکم ایدیکز .
بنم مظلومم سزك امیدیکز ؛
سزك وظیفه‌کز بنم ادعام !

نسرین

بنجه اومقتل برسفرهٔ انعام ،
دار نعیمسه دار سیاست .

بهرام

بن حکمدارم ؛ وظیفه‌م ریاست .
بویله دعوالره عموم حکم ایدر .

عموم

قتل اولنسون . بز حکم ایتدك ، سن کوندر :

بهرام

عموم حاکمدر ، پادشاه صربی ...

خسرو — « بغتة کلوب »

محکومده اوغلکز ! ..

نسرین — « دهشتله »

امان یاربی ! ..

« عموده بهت وحیرت کلیر »
نسترن متردّدانه دکلر »

خسرو

نسر بن نسرین ، بوقدر غدر اولورمی ؟
قاتل طورر کن معصوم اورولورمی ؟
کندینه صاحب دکلدرکه انسان
قصد نفس ایتسون ، جان حقدن بر احسان .
نفسکه ایتدیکك بهتان شدید
حقك احسانه کفران بدید
بر ده فکرمجه ناموسلی بر آدم
کچوك طورمقدن بیوك کیتمك اقدم .
کوکلك هلا کدن تخلیصه مائل .
الحاق یشادیغمه نه دن قائل ؟

نسرین – « کریان یأس »
بنی نامراد ایتدك ، خسرو ، ایواه ! ..

خسرو – « عموده »

نسرین قاتل دکل ، قاتله کواه !
نسرین ـ « خسروه یتیشه‌رك فریاد ایله »
آه ! .. صوص ! ..
خسرو — « باغیرر »
دها نصل اقرار ایده‌یم ؟
او قاتل بنم ! .. حکم ایدك ، کیده‌یم ! ..
نسرین — « دوشه‌رك »
اولیورم ! .. امان ربم ! ..
بهرام
پك اعلا .
قاتلسین ، اول ! ..
نسرین — « بایله‌رق »
آه ! ..
متوکل عموم
بومی اولسین ؟ .. اصلا
بزدن بکله‌دیکك حکم نا روا

هاكارمزك قتله فتوا .

« خسرو، خط با »

حركتك نستريجه بر تهمت ،
فقط حقيقتده امته خدمت .
بر جمعيت ممنون بر قز دلفكار .
انكچون قاتلسين . بزجه رها كار .
او دعوانده حقلى بز جانبده ،
حق تقسمه اكثرتده .
بوندن بشقه . هنى بى ارتياب ،
بر چوق مأثر فجعه ظاربان ،
اوچ دشمن ملكنى يره اوران ،
خلقى بر ظالم ملكدن قورتاران ،
حسناتى متعسر التفصيل
بر بهادر ، بر دلاور ، بر اصيل
كه ملى چوق ارانور هيچ بولنماز ،
بر قزك دعواسيله قتل اولنماز !

خسرو

دعاوم . قتل ایتدیکم آدم غداردر .
فقط او غدار ادم حکمداردر !

هما

قاتل کبرادنسه مقتول اکبر .

بهرام

که خلقی قزندن دها مغبر .
اوغلم در دیسه بن دعواجیسی یم .

خسرو

هم قاتلی یم ، هم دعواجیسی یم .

برضدید

قزی نه دیور ؟

هما — « آیوس »

نه دیسه ناروا .

استرن — « قیام ایله »

بابامی اوردی ، اولسین ! بورجم دعوا .

معشوقه‌در ، اولسین ! مرادم تعقیب ! ..

متوکل عوام

بر یارك وار كه هر كس بڭا رقیب .

مرحمتك یوقمی ؟ وصلی قییارسین ؟

نسترن

سن نی یالکز عاشقی صایارسین ؟

بن غضنفركده قزی‌یم جسور ؛

غضنفر پدرم ، پدرم مقهور ! . —

امثال اولسون فلك ستمكرینه :

جسمك نصفی دیكرینه

جلاد اوله‌جق قدر بختم غریب !

« همایه اتكا ایله افلار »

خسرو — « مجنونانه »

بن كبرملی‌یم ! ..

نسترن

همده عن قریب !

عوم

اصلا ! ..

نسترن ـ « بی شعورکدر »

پادشاهم ! وظیفه‌ك قصاص .

اوغلکی اوردر ، صکره‌ده بنی آص ! ـ

بکا یارم جان ، سزه قاتل خلف

مضر اولمق معلوم ، اولاسی تلف !

اعدامنی طلب ایتدیکم ظالم

سزك اوغلکزسه بنم سوکیلم !

سزك نصف عمرکزه کذلك

بنم‌ده عمرمك نصفنه مالك !

خلق ایچون شهزاده ایسه بنجه شاه .

خلق ایچون شاه ایسه بنجه پادشاه .

خلق ایچون پادشاهسه ؛ ده صنم ! ..

ـ نظرمده عالم آنسز جهنم ؛

انکله برلکده بر دار محنت ،

اولیرسه مزار ، او اولورسه جنت ! ..
عدله تحتکز محل اختصاص ،
قصاص استرم ، پادشاهم ، قصاص ! ...
« اغایه‌رق پابوس استرم »
متوکل عموم
تکلیفك زهر آلوده‌در ، بوتوللاز !
بر ملته بر قز بدل طوتوللاز !
سکا عاشق بولنمق مشکل دکل ،
فقط بزه بر خسرو بولمق مشکل .
دها طوغریسی سجده‌ده نادردر ؛
وارسه کوستر بقالم ! .. — کیم قادردر
که هم بر خادم هم بر مخدوم اولسون ؟
نادر اولدیغیچون نی معدوم اولسون ؟
سن افنایه طلبسین ، بز ابقایه .
مقصد هم سنی هم بزی وقایه .
قرق اللی بیل صکره موتی مقدر

اولدیغی دوشوندك محض كدر ،
یاخود بو ملكه الّی ییل مقدم
كلامسی جای اسف بر ادم ،
ملك صفتنده بر كامل انسان ،
خلقمزه كوكدن ایمش بر احسان
سنی تطیبیاً بره دویرلمز !
ملتك باشی‌در، قربان ویرلمز ،
هیكل فخرمزی اولان اندامی
امید آتیمز درکه اعدامی
خلقی ایچون اك صبر اونمز بر كدر :
اختلال اولور ، فتنه ظهور ایدر !
انك قانیله خلقك شانی هدر ،
كیم حكم ایدرسه محكوم اولور كیدر !

خسرو

بن حكم ایتدم !

هما — « نسترنه »

ایش فنایی بوله جق !

سنی تسکین خلق تهییج اوله جق .

نسترن — « کتمکه حاضر لنمغله »

حکمدار عاجز سه دعواجی ایکم !

مخلوق حکم ایتمسون الله بر حکم .

لعنت حکم ایتین اهل ریایه !

بهرام

نره یه ؟

نسترن

محکمهٔ کبریایه !

بهرام — « ارقه سندن »

صبر ایت قزم ، خصمك اعدام اولنور ،

عموم

او خصمه جلاد بولنماز .

خسرو — « سل سیف ایله »

بولنور !

دردنجی فصل

« نسترنك خلوتكاهی »

برنجی تماشا

« هرمز ، خسرو . هنوز كیرر . »

هرمز — « متوحش »

او كیم ؟ .. رؤیامی كوریيورم ؟ ..

خسرو

خیر .

هرمز

خیردر انشاء الله ! ... بو محیر ،

موحش ، مدهش ، شیطانی بر رؤیا ! ..

خسرو — « بی فتور »

ملكه نره‌ده ؟

هرمز

خسرو ! .. اویله‌یا ،

تا کیندیسی ! . .

خسرو

قاتل ، جلاد ، زبانی ؛

هپسی او . .

هرمز

مجسم قهر ربانی ! . .

آه ! . . — قزینك ماتمی اثنامنده ،

قتل ایتدیکك آدمك سکنامنده

نه ارادهء کلدك ؟ بی مرحمت ؛

مرادك نه‌در ، یامی بر بر تهمت ؟

بوقدر بزه ماتمی تعلیم ایتمك ؟

خسرو

مرامم وجودمی تسلیم ایتمك ؟

هرمز

اصلی کیتدی ؛ نوبت خیالنك‌می ؟

اولادینك ، آل وعیالنك می ؟

اطرافکی کورمیورمیسین ؟ نادان !
چیق ! . بوراسی نه محشردر نه زندان ؛
سن قاتلسین ؛ یرك دار البواردر ،

خسرو

دار البوار هر یرایله جواردر .
هر یر محکمه‌در . انجق ، بین الناس ،
قتلمه حکم ایده‌جك برحق شناس
شهرده یوق . فقط بواوده واردر .

هرمز

بورا جنت ، جنتله همجواردر .
زبانیلك جنتده نه ایشی وار ؟ —
بواومقدس‌در . بودرت دیوار
معبددر ؟ .. سن کیرمزسن بی نماز ،
تربه‌ده جلاده قسمت بولنماز ،
— کری ، .. انسان چهره‌لی سرتلان کری ،. :
حالا پنجه‌کده کی اتك جکری .

شمدیده او عظمتلو مقاو بك
عجبا کمیکلریمی مطاوبك ؟
سن بی حرمتسین ، بونده کی محترم ،
سن حرامیسین ، بورالری حرم ، —
کری دییرم ، . قودرمش انکرك ،
سن مرمرلر التنه کیرسه‌ن کرك . .

خسرو

چونکه اله کچمش ، نیچون طورلسون ؟
حرامی طوتولوب قاتل اولسون ،
نه نسلم دوشونلسون نه خدمتم .

هرمز — « ایغنه نیانه‌رق »

قصورمی عفو ایت ولی نعمتم ، . .
حدیمی پك چوق تجاوز ایتدم . . .

خسرو — « اقامه ایله »

صوص .

هرمز — « کریان »

بواوطه انك ، بو ير اكا مخصوص . . .
شمدی قیز کایر ، کوکسی بغری آچیق ؛
انصافك وارسه بوراده طورمه چبق !
اوشمدی خیالکدن نفرت ایدر ؛
سنی کوررسه اختیاری کیدر ،
مطلق یا چیلدیرر یا اولیر !

خسرو

انجق ؛

اولدیرمسی مطلوب .

هرمز ـ « متلاشیاً »

اولدی اوله جق ! ..

کلیور ! باری صاقلان .. شورایه کیر ..

« قپونك ارقه سنه اینه رك »

محو اولدم کورنمه ! ..

خسرو ـ « نسترنی کوره رك »

آه ! .. نه ده دلکیر .

ایکنجی تماشا

« نسترن ، هرمز ، صکره خسروده چیقار »

نسترن ـ « حال یأسده »

هرمز ، هرمز ، بویك مدهش مصیبت ! .

« منذره تپاور »

هرمز ـ « قدحله یانه کیدرك »

ایکی کوزم ، .. بر بوطم ایچ .. باق .. شربت .

نسترن

بن قان ایچمك استیورم ، هرمز ، قان ،

« بر خیال کورر کبی »

کورمیورمیسین ؟ .. باق ، کیدر او باقان ؟ .

بابام ؟ .. ـ انتقام استیور ، . .

خسرو ـ « اولدیغی یرده قالی »

ویریلور ،

نسترن

اولمش : خسرو . او ایرسه او دیریلور ،

قتلنه حکم ایتمیورلر ؛ اصابت .
بن اوره‌جغم ؟ .. جلادلره نسبت !
هم دنیا شاهد اولسون هم فلکلر ! ..

« وبعد التفکر »

هرمز ، هرمز ، کیم دیردی که ملکار
انسان جکرینه آجیقه‌جقمش ؟ ..

« کریان »

شیر عدایتدیکم ییلان چیقه‌جقمش ،
کاشکی سنکده سودك زهر اولایدی ؟
طوغدیغم کون عمرم ختام بولایدی ، ..
رحم مادرده کبر یدمده ، بن
نه بوکون قان ایچیدم نه اوکون ابن
کرچکدن خصمم بر ژدر اولایدی ،
دیشلرندن خلاص اولمق قولایدی
شمدیسه محال ! . اسیر زندانم . —
— .. بر دوستم وارکه دشمنی وجدانم .

بر دشمنم وار ، هرکس طرفداری ؛
ملت معینی ، مملکت مداری . —
بر قزنه یپسا بیلیر ؟ اغلار ، ایکلر .
حایقیرسون طورسون ، کیم اکلار کیم دیکلر ؟

هرمز

ایشی وقعه برق . — آه وزارکدن
نه حاصل اولور ؟

نسترن

چیق ، چیق مزارکدن ،
قزیکك حالنی کور نیدنه‌کم

« بعد البکاء قالقه‌رق »

خیر ؟ مطلق نفسمی ینه‌جکم ؟ . .
هرمز نه یاپارسه‌م یاپوب والحاصل ؟
خسروی اوره‌جغم ؟ . . همده نصل :
کزرکن ، فجئه کبی اوناغنده ؟
اویورکن ، خرسز کبی ، یتاغنده ؟

تابوتنی قیرار ، قبرینی آچار
اوریرم ! ـ نهایت زه‌یه قاچار ؟
جهنمه کیرسه ، کیرر اوریرم !
همده مکرر مکرراوریرم ! . . ـ

خسرو — « چیقارق »

بر کره اور ، اواز ایسه تکرار ایت .

نسترن — « مجروحانه »

آه ! ...

خسرو

انجق اورمق فکرنده اصرار ایت .

نسترن — « سدره یقیله‌رق »

دون اولمك ایستدم ، فلك نامردی
جانمی المغه خضری کوندردی !
بر کون اورمق ایستدم ؛ اور دیه‌رك
کوندردیکی عزرائیل مشترك ! ـ
خسرو ؟ قتل اولدیغنی اقرار ایت .

خسرو

دیدم یا : اورمق فکرند، اصرار ایت .

نسترن

اولمکه لایقـین ، اورمغه مائل !

اورمقده خضر ، اولمکده عزرائیل ؟

ایکیمزده نیتمزده عاجز ؛

بنده اجرای عزمه محتاجز .

عجزمز قدر احتیاجمز وار ؛

ایکیسندنده صرف نظر دشوار .

خسرو

قاتلی اعدام ایت ، مقتولی ملزم .

نسترن

اعدامه قدرتم یوق ، اولمك الزم ــ

خسرو ! انقلاب عالمه کواه

اولمکدن بشقه فیضمز یوق ایواه ؟

دامنم چاکیده ، دو دستم تهی ،

تحوله دوشدم ، عموم منتهی !
او كوزل خسرو كيتدی ، حالا كيدر .
شمدی كورديكم ، خسرو دكل ، ژدر !
يار دكل ، رقيب ؛ محب دكل ، دشمن ؛
روح مجلس دكل . لوم انجمن ؛
جان دكل ، جانی ؛ جسور دكل ؛
سزای رغبت دكل ، شايان كين !
نفرتم دون بد ايسه بوكون بدتر .
جهنم اول ؛ . . ـ خصمكم ديدم ، يتر ؟

خسرو

سكا غدر ايتدم ؛ پدريمه خدمت .
عشقمه طعن ايت ، ناموسمه حرمت .
پدرم تحقير كوردی ؛ ناچار قالدم ؛
وظيفه‌م انتقام المقدی ، الدم .
بو انتقام سكا حقارت اولدی ؛
سن محقر اولدك . بابام قورتلدی .

نه عفوك جائزدر ، نه محبتك
بن كورندم ؛ شمدی سنك نوبتك !
« عرض تسلیمیتله »
شمدیده سن انتقام آل ، كورسونلر !
اولدیر . صكره نعشمی‌ده سورسونلر ا-
حیاتمده بر دلالت اولسون .
محو اوله‌یم ! ارایانلر بولسون .
مملكتمده ، آل وعیالمده ،
مزارمده اولماسون خیالمده !
ممكنسه روحانیتم دور اولسون ؛
نك سكا بر تسلی مقدور اولسون ؟
بن ایكی قاپی بولدم ، سنده اولدیر ،
اولدیرده جسمی ایكی‌یه بولدیر ! -
الكله جان بر هیجانمی آل .
بن شانكه قیدم ، سن جانمی آل ،
بن كوكلنی قیردم ، سن كوكسمی یار !

نسترن — « كريان »

هیهات ! .. سنی اولدیرمكه كیم قیار ؟

خسرو

مرحمت ایدرسین ؛ نیچون ایدرسین ؟

وظیفه‌كی سویلیورم .

نسترن — « اومزینه قپانه‌رق »

نه دیرسین ،

خسرو ، بنم كوكلمك صوك امیدی ،

قادرن مأمولمز بویله میدی ؟

خسرو — « بكا ایله »

نسترن ... باق نه دیله‌دك نه بولدق .

نسترن — « كذا كریان »

خسرو ! . باق نه كوره‌جكدك نه اولدق .

خسرو

كیم ذاهب اولوردی ؟ . .

نسترن

كیم ظن ایدردی ؟

خسرو

هر کس بزه عاشق ومعشوق دیردی ؛
اهل وعیال دیه‌جکدی ...

نسترن

دوکونسه ؟ ..

خسرو

دوندن اول اوله‌جقدی ...

نسترن

بو کونسه
بز آب وآتش ، امیدمز هوا ؛
خسرو — « تبدیل لسان ایله »
شمدی بورجك محبت دکل دعوا .

نسترن

دنیا دونیور ، بن فکرمده قائم ؛
کوزمك نوری سوندی ، دشقلك دائم :

اغایه اغلیه کوزم قراردی ؛
بکرمی یاشنده صاچم اغاردی ؛
هم صبی‌یه دوندم هم اختیاره !
حسد سنی کورمین بختیاره ! ـ
دون اولمدیکك موجب محمدت .
بوکون یشادیغك باعث حدت .
یا صاغ قالوب یارین یینه کلیرسه‌ك ؟
« بغتة »
خسته‌لنسه‌ك اولیرم ؟ یا اولیرسه‌ك ؟
— اعدامك هلاکمی منتج بر شی .
یشاسه‌ك بکا ناموسسزلق دوشر .
نفرتمده محبتمده دائم :
کندم ایچون مفتون مبتلایم ،
بابام ایچون دشمن کین پرورم .
یارمسین ، سوکم خصمسین ، سورم
خسرو

قاتل هم معترف هم مهيادر ؛
بنی افنا ناموسنی احیادر .

نسترن

نه تسکینك مطلوب نه تهیجانك .
بكا هم مونك لازم هم نجاتك .
يشامه ، مؤبد اول . اولمه ، کبر !

خسرو

پدرکی جرح ایتمکله برابر ،
خسرو کندی سلاحنك مجروحی !..
باباكك هم قاتلی هم روحی ،
محكمهٔ الٰهیه قدر كیدرم ؛
دون قتل اتدم ، بوكون دعوا ايدرم
وجداناً محظوظم ، روحاً زار زار ؛
جهنمم عالم ، جنتم مزار .
بكا جنت قپوسنی کشاد ایت ؟
اولدیرده باباكك روحنی شاد ایت !

نسترن

بابام ایچون اول ، بنم ایچون یشا

خسرو

وجودمدن ایکرن ، نعشمی اوقشا .

نسترن

هانی بنده او ال ، هانی او یورك ؛

خسرو

سن اورمازسه‌ك واسطه بولمه‌ك کرك ؛

او حالده نه مانع قالیر نه نکل .

نسترن

یارمسین ، کیت ! دشمنمسین ، یقین کل ؟

خسرو

عزم سنك ؛ موتمده سکا مخصوص .

نسترن

الله ایچون سویله ! الله ایچون صوص !..

« بی مجال یقیلور »

خسرو — الده « خنجر »

اشته سن ، اشته کوکسم ، خنجر !
آل ، طوت باغله ، اور ، اوردر ، بتیرجر !
بن بورجی بو سلاحله بتیردم ؛
او سلاحی شمدی سکا کتیردم .
الکله اولدیرده الله عفو ایتسون !
فنا باشلایان عزم انی بیتسون !
عشقی تحقیر ایله عرض کمال ایت ،
انتقام آل !.. وظیفه‌کی اکمال ایت ؛.
« خنجری کوستره‌رك »
ایشتمیورمیسین ؟ بکا باق بکا ،
بو خنجرله اوردم دیورم سکا ؟ ..
اشته بو .. خبر وریورم خبر ..
باباکك قاتله بوباتمش ؟ ..

نسترن — « طورانقله »

کبر ! ..

« خسروك الندن الديغى خنجرله »

« اوره‌جق اولور . صکره تردّله »

ـ هیهات ! نه کچلمز یول ! . .

« خنجری یره اتوب اغلار »

خسرو ـ « یردن الەرق »

اشته رهبر

« کندینی اوره‌جغی صره‌ده نسرین کایر »

اوچنجی تماشا

« اولکیلر ، نسرین ، صکره بدر »

نسرین

« نسترله برابر خسروی منع ایله »

دونکی فکرکده نسرینده برابر :

استدیکی زمان اولمکه انسان

قادرمیکه جان الهی براحسان .

« خسروك اللرینی طوتارلر »

خسرو

پکی ! سنك سوزك اولسون . ـ كيدەيم ،
نه اولديغنی تفكر ايدەيم !

« نسترنه »

هم اولدبرمزسين ، هم مانع اولورسين .
بيلمم كه نه ايله قانع اولورسين ؟
چونكه االكله اورەق جاى كدر ،
اوحالده بر آلت اقتضا ايدر :
مسحور حسنك اولان مشهور بندر
قانده اب تشنەدر ، آبی كوندر ،
هر كسه سويلديكم كبی ، سكا
يمين ايدرم : شمدن صكره كا
نه بر مانع وار نه بر مجبر شی .
بكا شمدن صكره عالمده هيچ بر شی
ياخسرو نه در ؟ بودور عمرده
هم حيات الی كورر برمرده ،

هم ممات عذابی چکر بر موجود ! -
اکا نه عدم یاتیشور نه وجود !
یشاسون ، کوکلی بر قوی پنچه‌ده ،
هر کون متهم ، هر آن اشکنجه‌ده ،
عفو او لنسون ، ینه غرتهٔ اکدار ،
دائما جانی‌در ، دائمــا بردار ! . .

نسترله نسرین – « تلاشلنه‌رق »

خسرو اکیت . خسرو ا . بندرکلیور . کیت

« ایترلر »

خسرو – « کیدرکن »

بنی قورودە بولسون ! . . .

دردنجی تماشا

« نسرین ، نسترن ، بندر ، هرمز . »

نسترن – « بندره »

کوزل یکیت ،

بکا باق ، شو ارده بر بیوك اورمان ،
ایچنده بر وحشی : خونریز ، بی امان !
طاقده ، فقط باغده طورانه حاجز ؛
قوجه بر جمعیت اورمقده عاجز !
اوراجق بر کشی وار : بر نوجوان .
اوده بندر نامنده بر پهلوان !

« بندر خط کوستررر »

اورسه‌ن مسؤلسین ، هلاکك یقین !
اورمازسه‌ن متهمسین ، فقط صاقین !

« بندر حیرت کوستررر »

نسترن ـ « دوام ایله »

بر جهنم ، ایچنده بر زبانی ،
یانه کیرن مغضوب ربانی !
جهنمده ، فقط جهانی یقار ؛
قهرندن انسان تو قار شیطان قورقار !
کیره‌جك بر مخلوق وار : بر بندر .

اوده آتش مزاج بیلنسان بندر !
« بندر ینه حظ کوستر ر »
کیرمزسه‌ن شاد اولورم ، کیرسه‌ن دلگیر !
کیررسه‌ن جهنملکسین ، فقط کیر !
« بندر ینه حیرت کوستر ر »
نسترن - « دوام ایله »
بر عظیم معبد ، ایچنده بر هیکل ،
مرغوب وقدسی ، مدهش ومشکل !
یاد اولندیغی بر مرکز اوتاد ؛
مملکت خاقی پرستشله معتاد !
دویه‌جك بر انسان وار : بر معمار .
اوده سنسین که آثارك بی شمار !
« بندر حظ کوستر ر »
دویرسین اوله‌جکسین ، دویرمه .
بن - بورجکدر ، وبر - دیه‌یم سن ویرمه !
« بندر حیرت کوستر ر »

نسترن

مرامی آکلیورمیسین، بندر؟
خسروی اوره جقسین!

بندر – « متردد »

حکم قدر،
یاخود تکلیف معشوق، ایکیسی بر.
انقاذه مجبورم، چونکه سوز مجبر.
اورولورسه‌م‌ده بر بیوك اشتهار!

نسترن

اورمغه کیده‌جکسین؛ لکن زنهار!
اوراجغك وحشی، او وحشی ارسلان،
اورمغه کیت، فقط اورول، یاره‌لان!

« بندر مبهوت اولور »

کیده‌جکسین، ارته کده، یوز بیك کوکل!
خسروی یکمکه کیت، لکن بکل! –

نسرین – « قاپی »

نه ترددلی حس . نه قرارسز حال .

بندر

ملکه‌م ، فکرکی اکلامق محال ؛

بر غریب حس ایله متکامسین .

هرمز - « قاپی »

ای عاشق ، سن نه مرحمتلی ظالمسین .

نسترن - « بندره »

کدرلوم بر برندن مؤلم .

اون باباسه اوله‌جك سی کیلم ؛

بنسه هم عصمت هم عشق ایله مجبول ؟ . .

« آرامی متعاقب »

سلطانکم ، امرایتدم ؛ بورجك قبول .

عاشقیم ، یاواردم ؛ شانك کرم .

هم شایان رفتم هم محترم . -

او حالده هم طورمه کیت ، هم کیتمه طور .

مرحمة اورمه ، اطاعة ور ! . .

بندر – « متحیر »

شاهانه فرمان ، بکسانه رجا .
نیازك مؤثر ، ارادهك بجا .
بن هانکیسنه امتثال ایدهیم ؟

نسترن

انی سن تمییز ایت .

بندر

هله کیدهیم .

نسرین – « بندره »

الك طوغریسی ارهلرینی تألیف .

بندر – « نسرینه »

بر عاشقه بویله اغر بر تکلیف .

نسترن

بندر ! صوك سوزمی ایشیت .

بندر

فرمان ایت

نسترن ـ « اجبار نفس ایله »
اولدیره‌جککه عهد و پیمان ایت .

بندر

پکی . . . عهدم اولسونکه . . .

نسترن ـ « صوصدیره‌رق »
طور ! ایسته‌دم !

بندر

بنه پکی

نسترن ـ « دعوتلرله »

بندر ، بواثش مصمم :
خسروی اوررسه‌ن ، لاجل الحمید
سنك رفیقه‌ك اوله‌جغم . .

بندر ـ « یأس ایله :

امید !

علاوهٔ فصل

« صباح وقتی . سرایده بر مزین اوطه »

زنجی تماشا

« نسترن . نسرین ، هرمز ، هما ، بندر »

ـ بندر كيرنجه اطرافنی آلیرلر ـ

نسترن

بندر ؟ خسروك باشی برابرمی ؟

نسرین

مژده‌می کتیر ، قره خبرمی ؟

بندر

قرمزی خبر !

هرمز

آه ! برقانلی شمشیر .

بندر

کتیردیکم اشته : لاجل التبشیر ،
دشمن قانیله مزین بر بچاق .

نسترن

اولدردکمی ؟

بندر

براورو شده .

نسترله نسرین ـ « کدکشته سر »

آه ! ... الچاق ! .

« هما ایله هرمز ، نسرین نسترله مشغول اولور »

بندر

امر انفاذده جرأتم اعجاز .

سندن بکلدیکم وعدکی انجاز .

نسرین ـ « همانك قولنده »

آه ! قان تشنه سی جان دشمنی ظالم !

ییقدیغك بر خانه دکل ، بر قلبم !

نسترن ـ « هرمزك قولنده »

کینه مغلوب قبال دوستی عدو ،

اوردیغك بر نفر دکل براردو !

نسرین

دنیاده آخرنده نامك شتیم !

نسترن

ملکی خراب ایتدك ملتی ینیم !

نسرین

خلقی بیك آفتدن خلاص ایدنی
نه جسارتله اوردك ، خائن دنی ! ؟

نسترن

خصمدن خلاص اولدم جانمدن دور ،
بابامی شاد ایترك دولتی مغدور .
بیل که نسترن شمدی دها مغبر ،
کوزم کورمسون ، کیت یره کچ ! ، کبر !ـ
خلقك بوزجی ولدیکی یری تنظیم .
اوبر میدان غزا قدر عظیم !
او یرده بر معبد منهدم اولدی ،
او یرده بر آفتاب زوال بولدی .

بو خلقك آمالی او یرده بیتدی ،
او یرده بو دولت انقراض ایتدی !
حیاتمده ولی ، محراب جهان ،
فقط شمدی که نظرلردن نهان ،
یعنی روحی یوق ، صنغدر . طاپلسون ؛
بنم‌ده تبرم اوراده یاپلسون ! ..
بر دوشکده یراشمك نامقدر ،
او حالده بر مزار اقتضا ایدر ؛
مزارده رقیب یوق ، بلا کدر
کله‌جکده اواسه کیره‌مز کیدر ؟
او آخرتده صاغدر . بن عالمده
اولومی قاله‌یم ؟ ... همده الده ،
عذاب ایچنده بر اولو ؟ ..

نسرین

مادام

وظیفه‌ك تمام اولدی ...

نسترن

بر اعدام که

حقمده حصول بولدی ...

نسرین

شمدی نوبت

بنم ؟

نسترن

خیر ؟ تنم ؟ . —

هما — « وای »

ظالم محبت .

هپ بو ماتملر سنك ایچون دوکون ؟

نسترن

دون شان ایچون اوردردم . فقط بو کون

محبت ایچون اولملی یم ؟ ..

« صولتاه »

بندر ؛

بنیده اور ؛ انك یانِنه کوندر ؟ ـ
ایشه انده، باشلادك . بنده بنیر ،
یاخود بچاغکی بکا ویر ، کتیر ؟ ..
« بچاغی الهجق اولور »

بندر

ملکه‌م ، صوص ، کوکلنی مستریح ایت .
هیچ بر شی . یوق .

نسترنله نسرین

نه دییورسین ؟ .. تصریح ایت ،

بندر

اوت ، بندر دیه‌جکنی دیدی .
وظیفه‌ك خسروك اولمسی ایدی ،
وظیفه‌کی یاپدك خسرو اولمدی .

نسترن

واقعا عمری بر عمر سرمدی ؟

بندر

اوبله دكل ، حالا جهانده ، موجود .

خسرو — « بغتة كيرەرك »

كه خدمتى پيشكده عرض سجود !

ايكنجى تماشا

« اولكيلر ، بهرام ، خسرو ، اعيان »

« وامراى عساكر »

نسترله نسرين

آه ؟ .. نه ديور بو بكانز سروره ؟

بهرام

غيرى عفو ايدرسين يا ؟

نسترن

بالضروره .

بهرام

يا زوجيتكى قبول ؟

نسترن

سوز ويرم .

بهرام

يوق . ارتق ازدواجكز مصمم ؛
سوز وير ؛ قبولنى صكره‌يه براق .
ذاتاً كيديور .

نسترن — « بى اختيار »
ينه‌مى افتراق ؟

بهرام

حربه كيده‌جك .

نسترن

اواه ؟

بهرام

عودت ايدر ،
صكره دوكون اولور .

نسترن — « انتباه ايله »
بوليدر ، كيدر .
كيتسون ؟

نسرين — « قابی »

حيفا ؟ ينه اوكمز ديوار .

خسرو

كيتمه‌دن اول بر تكليفم وار ؛

مقصد اعظمم الك رواجی .

اوده شاهك نسرينله ازدواجی .

« نسرين اورپرر »

بهرام

تكليفك معقول .

اعيان

هركس تصويب ايدر .

بهرام

فقط نسرين نه دير ؟

نسرين

نه ديسون ؟ . . . . قدر ؛

بشنجی فصل

« سحر وقتی .. سرایده سیاهلرله
دوشونمش بر اوطه »
« خارجدن طنبور ونقاره سسلری کلیر »

بر نجی تماشا

« نسترن . کنارروزنده یأس وتلاش ایچنده »

نسترن

آه اشته ؟ . . . منحوس نقارهٔ سفر ؟
بشارت دهشتنمای ظفر ؟ —
بنجه منحوس ، خلقجه شایان اجلال .
طبل نصرت دکل ، نفیر دجال .

« نیاز منداته »

یارب ؟ بونه سر مهیب اغرب
بو نه مژدهٔ وحشت نکیز ، یارب ؟
صابر کوکلك مشؤم مکافاتی ؛
یاور بختمك حزین التفاتی .

یارب ؟ بو نه مهابت انگیز آلای ،
خون بشردن هر فردی اب الای ؟..
گوزل خصممك غوغاسن مودتی ؛
خائن دوستمك روز سعادتی .
یارب ؟ بونه موحش نوید نجات ،
جزای امل ، محصول مناجات ؟
ـ آه ؟ بوكون او جنكاور ستمكرك ؟
معیتنده‌كی جسور لشكرك
طنبور زنان فتوحات اوله‌رق
مودتیله جهان شوقه مستغرق ؛
هركسده مسرت ، هر اوده بیرام .
بكا ایسه بر نیم تبسم حرام ؟ ـ
دینه پنجره‌یه قوشار ،
كلیور ؟ ... هپ مظفر ، پر غنیمت ؟
خسروده برابر ؟ .. نه بیوك همت ؟ ..
اوت ، او دلربا خونریز ، او دلبر

سپهسالارده عسكرله برابر :
علم افراز نصرت ! شمشير پرداز !
كليور ! .. آه .. مدهش ، تحملكداز !
اشته جنبش ظفر : كروها كروه ؛
نه قدر مقدس ، نه قدر مكروه !
خسرو اوپيشدارلرى اولان سردار .
خسرو ، اوبابامى قتل ايدن غدار ،
اوشيطان كه قدرى ملكله يكسان ،
اومونس جانور ، اووحشى انسان ،
اوپدرينه باعث فخر اولاد .
اوممدوح عموم ، مشهور بلاد ،
معبود كهنه ، مطاع جنود
خسروده كليور خندان وخشنود !
هر بر حالى موجب شكر موفور ؛
يالكز بنجه كريه ، بنجه منفور ؛
بر طرفندده محبتم مزداد !

حیرنده قالدم ، دادایت ، ای اجل ، داد !..

« بعد السکونه »

نوید نجات اولمقله برابر ،
ای بنم ربم ، نه خوش قره خبر !
دائما بکلدیکم بو خبر کن ،
بو خبر نوید وصل دلبر کن .
الدیغم کون ، دها خسرو کلمه‌دن ،
ای بنم ربم ! بو تأثیر نه‌دن ؟ —
نصل کلیور ! اشته نقاره‌لر !..
آه ! — بن قاره‌لر کییه‌یم ، قاره‌لر ! —
یاخود قانلی کفنمی طاقه‌یم ،
اردوسنک کلشنه یانه‌یم ! —

« بردن بره اوطوره‌رق »

آه !.. هم کلسون ، هم کلسون ، ای قدر !
لطف ایتده کوندرمه ، قهر ایتده کوندر !..—

« نه‌دن صکره »

کلسون که کلسه شانهٔ ضرر ؛
کلسون که کلزسه محوم مقرر !
اوزاقده دوستمدر ، یاقنده دشمن ؛
حالبوکه بکا اولدیغی بر مأمن ،
بنی المازسه موتم امر مطلق .
سنه موتم الماسنه معلق ! —
الوبده می المهدنمی اولهیم ؟
آلسون ! باری بر کون اولسون کولهیم .

« قیام ایله »

اولماز ! . . یاصکره بابامی کورمکه ،
ایاقلریمه یوزمی سورمکه
نصل کیدهرم ؟ . . . یا جبر ایدرلرسه ؟
هانی وعدیکك انجازی دیرلرسه ؟
شاهده اصرار ایدر ماتده اصرار ؛
الا خسرو ، اوغارت کز قرار ،
اوده حال اسانیله نیاز ایدر .

٦

قارشو كله‌م ، اختیارم كیدر !

« هیچ برله »

یتر بو بلایای هردم هجوم
یتر ، سقوط ایت ای بدتر نجوم !
دوشوب بر باد اوله‌سی سیاه اختر ،
كدر كدر اوستنه ، ارتق یتر !
بر مسرت ویرسه‌ن انكله مدغم .
هم محروم یار ، هم مهجور پدر ،
بر بیكس قز نه یول اختیار ایدر ؟

« كریه‌لرله »

یارب ، بونه دهشت نمون ظهورات !
نیچه بر بو نهایتسز كدورات !
كوندوز كریوه‌ده اقتان وخیزان ،
كیجه بیت الحزنده اشكریزان .
نیچه بر دموع هردم جریانم ؟

تا طوغدیغم کوندن بری کریانم !
یا عدالت بونیمی ایجاب ایدر ؟
بر کون اولسون کولمه‌یم می ؟ ای قدر ! –
ذاتاً عمر دینلان شی اوچکونلك ،
او مدتده نیچه بر بو دوشکونلك ؟
جرمم معدود ، اسبابی متعدد .
بونکله برابر بن مترددد .
عفو ایت ، ربم ! بر فقیر نادانم ؛
عفو ایت که غرق عذاب وجدانم !
عفوکله برابر بکا یول کوستر ؛
باشمی طاشلره اوردیغم یتر !
نیچه بر بوشدر حال مجبر ؟
خندقلر ایچنده کزمك نیچه بر ؟
عفو ایت ، ربم ! بیکسم ، پناهم یوق ! ؛
کوردیکم جزا قدر کناهم یوق ! ؛
کوکلم نه جانان فدا نه پدر بخش ؛

مسرت دە بنم ایچون کدر بخش
نە سویلەسەم عبث ، نە یاپسەم بی سود ؛
بونکلە برابر هر حالم محسود !
دیەجك سوز ، دوشونەجك درمان یوق ،
اولسەدە درمان بولەجق زمان یوق ! —
دوشمنم انصافلی ، دوستم بی امان !
خستەلغم غایت خوش ، چارەم یمان !
منصف فقط دشمن ، خوش فقط مرض ،
بیلمم بوندن جمع اضدادمی غرض !
بوکادە نسترنی تجربەگاه !

« طالەرق »

بوکا انجق سنك وجدانك آگاه ؛
گل کە سنسز کندمدن بی خبرم !
امدادمە یتیش ، قورتوش دلبرم ! ،

« مغلوب عشق »

هپ تاابد دگل ، هم من الازل

سنك اسيركم ، وفاسز كوزل .
حالمی بیلمیورمیسین ، حیله کار ؟
سنی نه قدر سودیکم آشکار ، ـ
یادکدن بشقه تسلیتکارم یوق .
سنی عرض ایتمیه جك افكارم یوق .
نه حیثیت قویدك بنده نه غیرت ؛
اشته ذکر وفکرم سندن عبارت !

« استغراق ایله »

او نه بالا اندام ! نه روحانی سر !
اوستنده نور ذكادن بر افسر ! ـ
او نه عالی خطاب ، نه معجز گفتار ،
نه قدر شایان پرستش رفتار !
نه ملکی صدا ، نه قدسی سیرت ،
نه جاذب نظر ، نه سبحانی صورت ! ـ
او نه غماز کریك ، نه کافر کاکل ،
نه محرق حسن ! . آه ! ، صبر . توکل ! ـ

« انتباه ایله غرق غضب »

بابامك جلادینه‌می بو حسرت ؟

آه ! خطا ، عیب ، غفلت ، ذل ، شین ، نفرت !

مداهن سودا ؛ ناموسسز محبت !

وجدانمی افساد ایندك ! .. ــ عاقبت

بنی ازدك ، برباد ایتدك ، بتیردك ! ــ

باباجغم ! ــ بنی نیچون کتیردك ؟

باق عمرینه سبب اولدیغك پرستنی

سنی فدا ایتدی ، باده عبرت آل ؛

ملعون اولدم ، آه ! .. هم ملعون افلاك !

امدادمه یتیش ، ای موت ، ای هلاك ! ــ

« منده دوشر اغلار »

ایکنجی تماشا

« نسرین نسرین »

« نسرین — باش اوجنه کله‌رك »

بکا باقده تسلی بول ، ملکم ؛

اك سياه اولان لكه بنم لكه‌م !
كندى رضاسيله اسير رباق
بر مجرم كورمك استرسه‌ڭ بكا باق .
باق كه بووقتيله ممدوح انام
نسرين بوكونه درجه‌ده بدنام .
ايتديكى غيورانه تشبثات
بى‌سود اولدى كه برهانى حادثات .
آندن صكره قلب مألوف الوردى
قدر پرست اولمغه قرار ويردى .
اولى كورديكى مونته بر رمق
قالنجه قدر هيچ بر شى ياپامق .
شاهه وارهقده كوستردیكى رضا
محض خيانت اما حكم قضا .
بوندن بشقه ايكنجى نكر احمق
سكا نمونۀ امتثال اولاق :
قوجه‌سنى اولديرتنى الق وار ؛

وار سن ده باباکی اولدیرنه وار .
قصاص استدك : اوللدی . چاره یوق ،
محبوب مسزلکك رقیبی چوق .
گرچه بر رأس اعزك جلادی ،
فقط شاه والدی در خلق اولادی .
افکار اهالی‌یی تهییج ایتمسه .
وطن مادر ، قلبنی اینجیتمه .
بیل که جمهورك قدری ، بو دنیاده
الك بیوك فردك قدرندن زیاده . —
وظیفهٔ حیثیتك مکمل ،
شمدی بورجك وصاله حصر امل .
تکرار ایدرم : — پابکی بالتقبیل ،
بیکس نسرینی نسال عبرت بیل !
« پابوس ایده‌جك اولور »
نسترن — « منع ایله »
نسرین ، فضائلك بنجه مسلم .

انجق ، تخطاری موجب الم !
نه اثر عشق ایجاب غیرت ،
هر حال وجسم حیرت اندر حیرت !
کچمك مشکل ، حالبوکه یولم ممر ؛
عزمم توقفمده بی ثمر !
کری کیتسهم اوچورم ، اوکم دیوار ؛
اولدیغم یرده ایسه کردابلر وار ! ـ
نه مرویه مبلم وار نه مشهوده !
کولدیکم یوق ، اغلاشم بیهوده !

نسرین

بوجهانده کیم کولمش ، کوزل ملك ؟
انسانی یشادان واهی بر دیلك .
عالم دیدیکلری بومدهش رهگذار
بلایا کمینکاهی در ، الحذر !

« اوقشایه‌رق »

اغلامه . الله عشقنه اولمون کول .

صکره بن فریاد ایدرم ! . . لطیف گل ،
بن سکا باقدقجه عذابم بدتر !
سن بکا باقده مستریح اول ، یتر !

« دیزلرینه قپانەرق »

الله ایچون اولسون یتر ! .. بالخصوص ،
بو گون اغلامه ، ایکی گوزم . صوص صوص .

« یردن قیام ایله »

صوص که بایپله‌جغم ! . . اولیورم ! . .

نسترن

مستریح اول ، نسرین . باق ! . گولیورم .

« برصنعی تبسم گوسترر »

اوچنجی تماشا

« اولکیلر ، هما »

هما

غریب ! هر کسك سویندیکی بر گون
بنده ملکه‌ طالعنه گوسکون .

کلن سنك یارك اولمق بر طرف ،
خاقك ده معشوقی ، بوده بر شرف ؛
هم محبتی وار هم اعتباری . —
کندك ایچون سونمیورسین ؛ باری
خلق ایچون کول اوطن ایچون سوین !
بو ظفر مطنطن ایچون سوین ! —
ذکور نسوان تذکیرده یکزبان ،
جمله‌سی استقبالنه شتابان .
شکرنده خطیب ، مدحنده سخندان ،
شاهدن چوبانه قدر هرکس خندان .
اوردوسنك اوکنده اشهب سوار ،
کلیور ؛ بر آلایده اسیری وار !
نامردك اولمق سعادتندن ،
اودلاور سردارك عودتندن ،
کیمسه سونمسه‌ده عرض مسار
سکا دوشرکن نه‌در بوانکسار ؟

نیجه بر بو ماتم ؟ نیچون بو کدر ؟
بو حالکدن مرحومده نفرت ایدر !
وت ، مرحومی جنته کوندردی .
کوندرمه جهنمه کیدردی ! —
مرحومی جنته سوق ایتدی اما
خلقی جهنمدن قورتاردی ! . .

نسترن

هما !

نه طعنده اول نه حمایتده . —
فرض ایت که سایهٔ دهایتده
افراد ملت عذابدن قورتولمش ،
وطنده بر دنیوی جنت اولمش .
نه سود ؟ خلقك عذابنی بن آلدم ،
ایکی جهنم آراسنده قالدم ،
خسروسه کوزمده زبانی ! عفریت ! —

هما

غیری عفوایدوب بواوهامی قهرایت .
اوبله بربیوك شخصی عفو ایلمك
بربیوكلكدر ! ـ نه لازم سویلمك ،
سن دها بیوکشسین دیمك اولور .

نسرین

بیوكار عفو ایتمکله شهرت بولور .

هما

سنجه عفو ایتمك اعدامندن مشکل ؛
فقط اعدامی بر بیوكلك دكل .
مشکل پسند کریمهٔ شهریار ،
شانکه دوشن مشکلی اختیار ،

نسرین

هر دوشندیکم مورث الندامه !
نه عفوه قدرتم وار نه اعدامه ،
یالکز الك صکره ویردیکم قرار

عقد نكاح كونی بوراده فرار ؛
بوده اولادیمی ؟ وظیفه‌م ابرام ؛
یعنی قصاص ایستمه‌مك .

نسرین

عاذی مرام .

هما

قتل وفرار ، بوفكرین مدهشین
بر بیوك سلطان ایچون بیولشین .

نسرین

یاپه‌جغم كوریلور ، آنی یقین .

هما

خلق عنده بدنام اولوردین صانین ،
صاقین ، جمعیتك ضدینه كیتمه .

نسرین

بر مقدس توجهی ترك ایتمه .

هما

ناموسکی اکمال ایتمك استرکن ،
اجدیغك دعوا اکماله یترکن ؛
عناد ایدوب ده محکوم اولمه ، زنهار ،
بو حسن صیت دکل ، سوء اشتهار ،

نسرین

سوء اشتهار الك بیوك جزادر .

هما

عفو ایت ، خسرو عفو ایتمکه سزادر .
بو وطنك الك بیوك آدمی او ؛
خادمی ، مخدومی ، مستخدمی او ؛
اکا قیان مخرب دولتدر ،
دشمن وطن ، خائن ملتدر ،
یالکز قصاص ایستهمك دکل ،
نکاح ایستهمیسین

نسترن

امر مشکل ،

نسرین

مکافاتی سنك قبولك اولسون .

چوقدن بری آریبور ، غیری بولسون ،

« ایاق پازدیلری اولور »

نسترن — « پنجره‌یه قوشارق »

کلیور ، . . . کنیزنده شاه مغرور ، .

« همانك قوجاغنه یغیله‌رق »

آه ، . نه خوش کدر ، نه زهرناك سرور . —

دردنجی تماشا

« اولکیلر ، بهرام ، خسرو ، هرمز ، جواری »

ضابطان عساکر

« ارکان دولت ، علما ، خدم و خشم ، اهالی »

جمعیت — « باتند »

یشاسون سردار فتوحات پرو ، . .

بهرام

سن ملته برانلیم ویردك ، خسرو ،

ماتده سکا بر سلطان ویریور •

نسترن – « قلبی »

سلطان ! اوغرندن یره کیریور !

همایله هرمز نسترنه مشغول اولورلر »

خسرو

بن ملته هیچ برخدمت ایتمدم •

بنی اوردو کتوردی ؛ بن کیتمدم !

خسرو سردار دکل، بلکه بر چاکر •

مظهر ظفر اولان انجق عسکر !

فرددن بکلنیلان بر حسن نیت ؛

انی فعله کیم کتیرر ؟ جمعیت •

عسکر بشانسی نکه خدمت ایدن او •

وطنی تخلیصه همت ایدن او !

یغنکی بر قوماندادن عبارت •

انلرك کی همت ، غیرت ، جسارت •

انسان عسکردر . ایش کورن عسکردر •

بشادان ، اولدیرن ، سورن عسکردر !
عسکر اولمیان نه‌در ؟ بوش بر سلاح . —
اقتدار تخریب ، قوت اصلاح ،
حفظ ملك وملت ، غزا ، شهادت
عسکره منحصر ، عسکرده عادت !
مادامکه دشمن وار ، عسکرلك الزم ،
حرب ایچون ، صلح ایچون عسکر ملتزم ،
بن عسکری سورم ، حربی سوم ،
عسکری صلح ایچون سورم ! . — امم ،
دول ، ملوك ، اتباع ، مذاهب ، ادیان
عسکرله قائم در دنیاده شایان !
دفع شر ایچون حربه کیدن عسکر ،
القای صلح وصلاح ایدن عسکر ،
وطن ایچون ترك جان ایتمسیله
اعلای شانده عسکر وسیله !
فرد نه قدر ماهر اولسه ، یالکز

هيچ بر شى باپەمز ! . — عبرت آلكز
كه نصرتمز مثال عبرتدر !
عبرتمزسه مثال نصرتدر ! . .
اعلان ايدرم يوز كره ، بيك كره :
بنم شمدى علاقەم هپ عسكره .
نسترن محبوبەم دكل ، صنم ! —
نه قلب پرغم ، نه چشم پرنم ،
نه او خيال مجنونا نەم قالدى ؛
هيچ برى يوق ؛ هپسنى عسكر آلدى !
بن نەيم ؟ انسان شكلندە آب وكل ؛
عسكرى ثنا ايدك ، بنى دكل .
عسكر يشاسونكه عسكر مظفر !
يشاسون اردو ! يشاسون هر نفر ! —

بهرام

عسكر ايچون هپ مشغول دعايز .
شبهه يوق ، هر نفره خاكپايز .

« نسترنه »

عهد ایتدك ، قزم ، زمان بوزماندر ؛
وظیفه‌ك ایفای عهد وپیماندر ؛
خسرو بلا آریور ایدی ، انجق
سلامت بولدی . نه دیور ؟ اوله‌جق .
نه یاپسون ؟ دعاسی مصیب اولمادی .
اولمکی استدی . نصیب اولمادی .
خاق عفو ایتمش دیمك ؛ سنده عفوایت .
کچمشی اونوت . عداوتی محو ایت .
اشته کوریورسین : اعدامی مشکل ؛
الله ده شاه ده خاق ده راضی دکل .
خسرو ، سنك عشقکله حربه کیتدی ؛
سنك ایچون مملکتلر فتح ایتدی .
مکافاتنی سن ویر ، سن احسان ایت .
بو بر عومی مشکلدر ؛ آسان ایت .
اکا سندن بشقه مکافات اولماز !

قبولکدن بیوك التفات اولماز .
غیری قبول ایت ، قزم ، عناد عبث .
فکر خودکه بواستناد عبث !
شوخلقك امیدی سنده ، نسترن .
بو دقیقه‌ده هپمزی کورن
الله ایچون اولسون ارتق مرحمت

هرمز

نه دیه‌جکسین ؟ برجواب ویر .
نسترن « بهت ایچنده »
قسمت !

نسترن

مادامکه قسمت‌در ؛ قبولی واجب .

بهرام

« خسروك النی طوتارق نسترنه »
اویله‌ایسه الکی ویر .
« نسترنك ده النی طوتاجق اولور »

نسترن ـ « لرزان »

نه موجب !.

بهرام

الکی ویرملك برتسکین فساد .

ویرلمزمی ؟ . .

« الطوتلشدیرر »

نسترن

ایواه ! . . .

عموم « پرسرور »

کبرسون حساد

یشاسون خسرو ! یشاسون نسترن !

یشاسون مرادلرینه ایردیرن

شاه ! . .

خسرو

یشاسون عسکر !

بهرام

یشاسون ملت !

عموم

بوكون هپ مسرور ! نه بيوك دولت !
اعلان ايدرز ، شادمز افراد ،
بو كون ملتده دولتده بر مراد !

بشنجی تماشا

« خسرو ، نسترن »

« خسرو ــ عازم ــ

خلق ايله بيرلاشمق دها اقدم
شمديجك كليرم ، كرمكار همدم .
« كيدر نسترن يالكز قالير »
نسترن ــ « جنت حالنده كريان »
ای اجل . سكا كيم مانع كيم انكل ؟
يره چكيورم ، يتيشن ! . بيتدم ، كل ! . ــ
« اوطورر ينه قالقار »
كوكلر باشمه يقيليور ! امداد ،

امداد ایت ! لوبرر ، نه‌در بو بیداد !

« فریاد ایله »

یانیورم !.. دردم آن بآن مزداد !

داد ایت قوللکه ای خدا ! داد ! . داد ! . داد !

« نفسی کسیلور قپانور »

« نه دنسه کره خسروك کندیکی طرفه »

« خطابا »

کیت ! دائما کیت !. نه ارکن کل نه کچ ! —

طاشلر التنده ازیل ، یاره کچ ! —

براسی تارلارسون دکل ، مقتل !

جلادلرك صاپچه‌نه کی هر بر تل ! —

— او کمدن ، ارقه‌مدن ، یانمدن چکل !

کوزمه کورنمه !. آه !. قورقونج شکل ! —

« کریهٔ شدیدی متعاقب »

براز تسلیت ، یاربی ، براز تسلیت ،

براز حضور فکر ویر ، عنایت ! —

« قیام ایله »

اولماز ! ـ ایسته‌مم ! ـ اوله‌لی یم . . اجل

اجل ـ بوراده ایشك پك مستعجل !

نه‌؟ آخر ایدیورسین ؟ .

« قوینندن بر کوچوك خنجرك چیقاروب »

« کندینه اوراجق کبی »

آل ! . ، کبر ! .

« خنجری صاقلایه‌رق »

اولماز ! . . مکرکه خسروله برابر ! ـ

خسرو ، خسرو ، بنم مدهش ملکم ،

سنی اولدرمك اك بیوك دیلکم ؛

سنك ایچون اولمکلکم کذلك . . ـ

بواوه کلمه ! بو اومقتل ! ، . . مهلك ! .

« بی‌اختیار حایقره‌رق »

آه ! . . بوپك صبراولنمز براضطراب !

الله‌ایچون اولسون برقدح زهراب ! .

بر قدح زهراب ایله شفا کوندر ،
اولییورم ! . ـ کوندر ، بیوفا کوندر !. .

« دوشر »

علاوهٔ فصل

« شب مهتاب . تالار منور زفاف »

برنجی تماشا

« خسروله نسترن همنشین عشق و محبت »

[خسرو

نه خوش عالم عالم برابری ! . .

« دعوتله مستانه »

دها بری ، روحم ، . دها بری . . . ـ

« بعد السکوت »

سن نه سین ؟ بن طرف الله بر عطا . ـ
جنت دنیاده دکل ـ دیرلر . خطا .
بو حال جنت دکلسه نه حال جنت ؟
باق کوکلمده نه غم قالدی نه محنت .

بو اودرجه روحانی بر صفا . ـ

نسترن — « متأثر »

جنت فقط بقاسی یوق ؛ واحیفا ! ـ
هر دوری بویله دور بی وفانك
هر دوری ، ...

خسرو

خوش بو عالم صفانك
بر آنه بیك جنت فدا اولسون !

نسترن

نیاز ایت بو حال ابتدا اولسون .
فقط دكل ، خسرو [illegible] حال نهایت .

خسرو

نه دیمك ! بو حالدن دمی شكایت ؟
كوكلك بویله بر كونده‌دمی كوسكون ! .
اشته سن ، اشته قولك ، اشته دوكون .
بش بیلده كلن بو شب بی همتا

انبساطه دکزمی ؟

نسترن

واحسرتا ! ...

خسرو « مجروح »

بکا باق ، نسترن ! انصاف ایت انصاف ! ـ

« برمدت کوزلرینی مطالعه ایدرلر »

بوکون وجدانم مستریح ، کوکلم صاف .

نه یه لازم کچمشك کدرلری ؟

بلاکری کیتسون سرور ایلری .

« مترددانه نظرلرله »

انسان غریب ؛ بودور کچ سرورك

حکمنجه ، کچمش کدله سرورك

حالده هیچ بر تأثیری یوق : ـ مثلا

بو سنه‌لرجه مبتلای بلا ،

بو ساعت بساعت بدبخت ومألوم

عاشقك نه قدر اغلادی معلوم .

بردہ شمدی باق : نه قدر پر سرور ! —
اویله دکلی ؟

نسترن

احتمال .

خسرو

پرسرور

فردادن امین اولمازسه ، مثلا ،
بختیار میدر ؟

نسترن

کیم بیلور .

خسرو

پك اعلا . —

بن بیلیورم . بکاده بیلدیرن ،
بو اوطهده حاضر .

نسترن

خیال .

خسرو — « تهيج ايدرك »

نسترن !

عمره سوردن شى نه سرور نه كدر .
انجق ندامتدركه دوام ايدر !
اربابى ايچون بر تجربه آسان :
وجدان ظاهره ملالك بر انسان
بر آيهمتله نادمسه او ندامت
اشته اكا بر ابدى ملامت !
صاحب حس ايچون توبيخ وجدانى
عادتا بر انتقام يزدانى !

نسترن — « قيد »

باقى هوا نه قدر بر فر وزيور .
الا بلوطلر ، فصلنده روحپرور .
صانكه دپسى ملكلرله لباب .
انلردهده بزى تماشا مطاب .

خسرو ، « بلند »

مرحمت ! ـ او درد . او درد بردوام
بنده‌ده وار ، نسترن ؛ ـ هانی دوام !
سنی ؛ ـ وصلتکمی تسلیت بخشا ؛ ـ
جالکی اونوتدیره‌جق ، حاشا ..
بکا یاورم یارار یا خفقان !
اولنجه‌یه قدر قان یوته‌جغم قان ! .

نسترن

باق شو بیچاره آی ، بیلمم نه‌دن ،
دها بدر تام حالنه کلمه‌دن
غروبه میلان کوستریور . حکمت ، ـ
بر جیهق ضیا ، قصوری ظلمت .
هر شی شتابه مهیا شتابه ، ـ
خسرو ، سن شو روحانی ماهتابه
بر فورطنه‌یی ترجیح ایدرمیسین ،

خسرو

نسترن ! صوص ، حالا مکدرمیسین .

صوص که بویله سوزلر وجدان پارەلر !

نسترن

ایسترمیسین که شو سحاب پارەلر
یاد یرم صاچیغه باشلاسون ؟ – یاخود
شو عظمتلی اورمانی خود بخود
بر آتش اواش کورمك ایسترمیسین
آه . ماهر سردار ! تحسین سکا تحسین ،
طوغریسی فتوحاتك غیر منکر ! –
نه دیرمین ، قومانده ایتدیکك لشکر
بر طوتوشمش اورمانه بکزردی یا ؟

خسرو « مجنونانه »

آه ! . مرحمت ! – نه عاصی نه بی حیا
اولدیغمی یاد ایتدیرمه ، مرحمت ! –
بکا وجداناً چکدیکم ندامت
یتر ! . یوزمه اورمه ، انصاف انصاف ! ..

نسترن

قطعا !.. هر خدمتك شايان اوصاف ؛

هر خاطره‌ك خوش ، هر حالك مستحسن ،

بيوكسين سن خسرو پك بيوكسين سن ! —

« نهانى كريه ايدر »

خسرو

بنم هر حالم هر طرفم الكه !

بنى سوزله اورمه ! — اوكم مهلكه ،

دوشورمك استرسه‌ك خنجركله دورت ! —

بر بوكيجه كوله‌يم ، يارين اولدورت !

اسيرم ! مطيعم اطلاق سبيل ؛

آه ! بنى بوكون طوغمش بر معصوم بيل ،

بن سنك باشكه بلا كتيرن

او اسكى خسرو دكلم ، نسترن !

او مكروه وغدار مرد نبردى

شمدى هيچ كورن يوق ، اولدى ، كبردى !. —

شمدیکی سنك مبتلا كدر ، مسرور ،
بی كناه ، امیدوار ، پرحضور ، مغرورا
سکا نائل اولمش ، واصل جنت !
انصاف ! . . —

« نسترن — « رقتله »

سکونت بول ، خسرو ، سکونت .
غیری بختیار اولام .

خسرو — « نشاطمند »

اوح ! . . صفا ! . .

« دیزینه یتار کبی »

دنیا وارمش ! . — روحم نسترن ! . .

نسترن — « قلبی »

حیفا !

خسرو — « مائل خواب »

لطف ایت ، بنی مردمه اردیرن
ملك . — عادتا مستم !. . آه . . نسترن . .

کندمدن کچییورم . ـ براز رخصت .

نسترن ـ « نه‌دن صکره »

اویودی ا .. تمام ا .. کوزل فرصت .

« قاقه‌رق »

نسترن ، اولمه‌دن فاتحه اوقو .

ارتق اویانمیه‌جق ؛ بو صوك اویقو ،

رؤیاسی انتقام اوله‌جق . .

« عاشقانه نظرلرله »

افسوس ، . ـ

بی کناهلغی هر حالندن محسوس . . .

نصل قییه‌یم ؟

« جرأتله »

تدبیرم مکمل ، ـ

« ینه خسروه باقه‌رق »

بدبخت ، دها بوکون نائل امل ،

بوکیجه اوله‌له برابر هبا ، ـ

« متهورانه »

اولديره جكم .. —

« بعد الصوله »

آه ، نه ده دلربا . —

اللهك اك كوزل قولنى اورمق ؟
نعوذ بالله ، . — ياناموسسز طورمق ؟
اوده ممكن دكل . اولسين ، . جسارت ،

« تهالكله »

بوايش برفداكارلقدن عبارت .
نه الك فناسى نه بنم بقا ،
مقصدم بابام ايچون بر انتقام .
انتقام الان ده ممنول طوتولماز .

« جيبندن بر كوچوك شيشه چيقاره رق »

اشته حاضر ، — فقط دوسز يوتولماز ،

« آلديغى صو قدحنه شيشه دن »

« براجزا دوكر »

دفع ایت ، ای سبب حیاتم پدر .
شکر بیله صو ایله ایی کیدر .
نرده قالدی زهر ...

« ایچدکدن صکره »

آه ! . . امان یارب ! ـ
بو زهر دکل ، آتش ! . عقرب ! ـ ..
ـ اواوم قولای دکل ، نه ده اویونجق .

« کیتدکجه مضطرب »

آه ! صوقیور !، یاقیور ! آه !. بوغیجق ! .
کوزم قرار ییور !.. ـ امان یاربی ،
بو وجدان نه مرحمتسز مربی ... ـ

« کچوك خنجری چیقارەرق »

خسرو ! . اشته شمدی سنك نوبتك !

« کریان »

باق شو بیزمزده کی صحبتك
صوکنه ! . . نه ده شایان اکراه ! . ـ

بو خنجر جانلی !.. قیدانیور !.. آه !
اوره‌جغم !.. — آلدن قابده خنجر،
وظیفه‌کی بتیر، ایشکی بچر !

« خوابیده‌یه »

کوزل نائم، نه دیره‌ین بوکا بوسه ؟ —

« اوراجق کبی اوقادن صکره »

باری برکره اوپه‌یم. — صوك بوسه !

« اوپه‌جك ایکن چکیلوب »

اولماز ! صاغکن اوپه‌یم، اوراسه یك اعلا.
میتی اویرم، جلادی اصلا ؟
فقط اوره‌نه کیم جسارت ایدر ؟
اوف !. ایچمده یانیور !. علوه‌ـ ژدر...
بو زهر دکل، بر خنجر جکردر، —
اولیورم، انصاف ایت، پدر، پدر،
اولدیره‌جکم، فقط براز مهلت ! —
بوزیرا کوچ ترك اولنور بر وصلت،

« لرزان وگریان »

زفاف اوطه‌سی قانه بویانه‌جق ،

خسرو ـ « صایقلیه‌رق »

نسترن ... یانه‌لم ..

نسترن

آه ، اویانه‌جق ،

وظیفه‌م نا تمام ، حقم نا تمام ،

عرضم نا تمام ، بالله یشایه‌مام ،

بالله اولیرم ، .. ـ بوزهر زهر ، ـ

کبرده‌جکم ، اهالی شهر هپ ایشتسون ،

« باغیره‌رق »

صبرم یانیور الله ، .. ـ

« هجوم ایله »

دلی ، .. انتقام الهجقسه‌ڭ آل ، .. ـ

« ینه اورمیه‌رق یانته اوتورر »

آه ،

نه قدر کوزل ، ۰۰ ـ

« ینه قیام ایله »

یارب بونه حال ؟

نه مشکل وظیفه ؟ . ـ زهر ! ـ محال ،۰۰

نفسم طوتولیور ، . نه بو ترهات ؟ ۰۰

اوره جقمه‌ك اور ، . . اشته اوردم ، ۰ ـ

« اوره جغی صره‌ده خنجری آتوب »

« د ، شه‌رك »

هیهات ، ۰۰

« خسرو اوبقوده »

شبهه‌می وار ؟ ندامتده بر توبه ۰

نسترن

« سوروبه سورونه کیدوب »

« خنجری آلیر قالقار ،

حایقره‌رق »

بوراده آدم اوله‌بیلیور . به ، ۰۰۰

جان قورتاران يوقى ...
« بڭه دوشر »

خسرو — « تلاشله قالقه‌رق »
نه وار ؟ نسترن ! ..

نسترن — « یاتدیغی یرده »

خسرو ! سن نسترندن صوغو .. ایکرن ..
او سنی اولدیردی ! ..

« خسرو باش اوجنده »

نه اولیورسین ؟
بکمزك آتمش ، کیتدکجه صولیورسین !

نسترن

هیچ ... زهرلندم ، اولیورم .
« خسروکم کشته‌سر »
نصل !

نسترن

بوله آری بشاقدن نه حال ا . .
اوته‌ده بر نشوردر . . . هی دنیا
بو اضطرابی دکمز . . .

خسرو

اوله‌می ؟ . . یا ! . .
نور وجودك مزاره اینرده ،
بن طورورمی‌یم ؟ . . خنجرم نرده ؟ . .
« آرانه‌رق »

برده ! . .

نسترن

کل روحم کل . . وداع ایده‌لم ،
« خسرو « خنجری بردن اله‌رق »
طور ! بنی بکله . . برابر کیده‌لم ! . .
مردار دکلی‌یم ؟ یاره‌نکی آلای
بنده‌ بزبوروم ! . .

« خنجرله قابنده بر منفذ آچار »

نسترن « کولەرك »

بالله اولوم قولای . . .

سانجیم ده قالدی ، باق . کولیورم .

خسرو « نسترنك یانه اوزانەرق »

نه سعادت ! . . روحله اولیورم ! . .

نسترن

قیری نه خصومت قالدی نه غرض :

خسرو

یارب محبت نه طاتلی بر مرض !

نسترن

او نه ! ، نەدر او قابکاهکدن چیقان ؟

خسرو « بی‌فتور »

بجامت ایتدرمده ، نه اولەجق ؟ قان ،

نسترن

مکر ایچدیکم نه شفالی زهراب . . .

که اندن کوکلم وصالنکله سیراب !
نه دیرسین ، خسرو ، بز سنکله بویله ،
بو حادثه‌یی یاشه‌جکمزدک ! .. سویله ؛
بو نصل وصلت ... بر سرای خراب !

خسرو

نسترن ! بو پك ظالم بر اضطراب ،
پك غدار بر کدر ! .. تحمل ایده‌مه‌زلر ! ... ـ
یتیش ، ای موت مصائب بر انداز !

نسترن

بیلیرسین‌ یا ، خسرو ، بر کون نه دیدم ؟
ـ سکا او کون هنوز تمزه ایدم ـ :
اولالم ده بی اضطراب اولالم !

ایکیسی بردن

سنکله بر آوج تراب اوله‌لم ! ..

« فلارلو »

نسترن « قولنی عرض ایله »

کل . باق سکا یاصدق حاضرلەدم یات ،

خسرو « تشکوقانه نظرله »

نصل ده آقیور صانکه آب حیات ! ..

اقدیجه وجودم راحت ایدیور ؛

جان بولاورم ! .. زخمم کیدیور . . —

« مبسط »

جسمم یره کچسون ! . روحم سمارو ،

اوح ! .. —

نسترن « متقرب زوال »

ماضیمز نه لطیف ایدی ، خسرو .

فقط ... فانی ایمش ...

خسرو

بیك شکر و تحمید ؛

نسترن ، آنیز بقادر ...

نسترن « یأس ایله »

امید ! ..

خسرو « رفته رفته بی تاب »

امیدله یشا یورز ... اولانده اوله ...

بونه بیوك لذت .. – دکاسه سوله . –

عمرك هانكی حالی شایان تحسین ؟

– شباب ایسه ، او یوم وایسین . –

– هانی اوله‌جکدرك ؟ . واهی شبهات !

اشته بك اعلا یشایورز ...

نسترن

هیهات ! ...

خسرو

یارین بزی آتش نیاس ایدرلر ،

دعا ر وقو بب ، یك یارقی ، دیرلر .

« کوله‌رك »

خطا ! . ظنلری بجای سخفاف .

« صاچلرینه طرغرو اکیلور »

نسترن « دلهوش دوت »

حياتم خسرو ! .

« بوينه صاريلور »

خسرو

اوح ! .. نه موطلی زفاف ! ..

« تقبيل ايله »

قورقمه ، هيچ ديكلين يوق نه بو تلاش ؟ . .

« نسترنك حركاتنه حصر نظر ايدر »

نسترن « اعادهٔ تقبيل ايله »

دابر قوجام اكل . آه !

« قوجاقلیه رق »

يقين كل ... ياقلاش ...

يكجان يكوجود ...

« خسرو امتثال ايله »

نسترن ! ...

« نسترن اوپه رك »

ها شويله ، —

آه ، نه قدر كوزلسين ! ..

« خسرو محتضر »

سن ده اویله .

« بر مدت تدهش كنان قاليرلر »

نسترن

خسرو ، نه دن اويله كوزلرك بى تاب ؟ ؛

خسرو

كونش دوغيور باق ! . شمده ماهتاب ؛

غريب ! كيجه وقتى طلوع نير ..

مغربدن طوغيور !

نسترن

قيامت !

خسرو

خير .

بو عدم دكل ، تشأين !... جنت !

نسترن

سنكله عدمده جانمه جنت ! ـ

خسرو « دست مرك »

بر عمر دیكر ، محضا بزه مخصوص »

نسترن

صوص ، بابام طویمسون ،

خسرو

صفا !

« نسترن یوزینه‌طوغری اكیله‌رك »

صوص ...

خسرو « نسیس ایله »

آه !

نسترن « ایشیدلمز صورتده ، برصدای نرم »

« ایله »

صوص ..

« بی جان اوله‌رق خسروك »

« قاپكاهنده »

« قاپر »

برادرم . . . . بك افندی حضرتلرینه

بسبتون اوروپا مودهسنی اختیار ایتمش اولسیدم ، نسترنی براز دها طبیعیباشدیرمهك ممكن اولوردی ؛ فقط او زمان ، فرانسزجه بیلمین بر عثمانلی نسترنی ازقیوبده اكلایهماق شویله طورسون ، بلكه اوقومقده زحمت چكردی صانیرم .

نسترنك شعریكی بكی یازیلیشیله دخی . شعرای عربك آثار منظومهسنی علی الخصوص منفا درام‌لرینی مطالعهدن لذتیاب اولمیانلر عندنده غرابتله تهسام ایدیلهجكنده شبهه‌م وار . نه چاره كه طبیعی یاز بیلمك ایچون ، نثرن صكره ، اك محصولدار زمین بودر . بونی بك چوقلر ینه اكلاتهمیهجغمدن امینم ؛ اكن

ذات عرفانکزه مقصدمی بیلیرسکز . منظوم
اولان ... ی نشر ایتدیرسه‌م نسترنه التفات
ایتمیانلر انی حسن قبول ایله بالکه‌ده تحسین
ایدرلر ؛ فقط سز استکراه ایدرسکز بنجه‌ده
نسترنك اکا تقدمی وار ؛ بو تقدیم سزك
مأمولم اولان ملاحظاتکزه اشتراکمدندر .

سزه بکنديره‌جك بر شی یازمقده نه‌قدر
عاجز اولدیغمی بیلیرم ؛ بو عجزمله برابر ، هر
یازدیغم شی الك اول سزه بکندرمك ایچوندر .
چونکه سزك بر اثره التفاتکز او اثرك مقبول
استقبال اوله‌جغنه دلالت ایدر . نسترنی سراپا
مؤاخذه ایتمه‌کز بنه برشیدر ؛ بکنه‌جککزکبی
ایکی فقره‌سی وارسه الوير . اشته بو جهتله‌درکه
نسترنك عموم رغبت عمومیه‌دن ساقط اولا بیلمه‌سی
احتمالنی تصور اتخاذ ایتمش اولدیغم شو یکی
مسلکده بکا سد عزیمت اولمادی .

ويقتورهوغونك قورنيدن زياده طبيعت پرست
اولديغى معلوممكزدر ؛ آثار منظومه سنده
قافيه لرك سقاع و تفرق اولنماسى صورتنه
قدر جديد ايمش . هم مقفى پارسه ده عوام
معرضه وضع اولنان ويقتور هوغو درامالرينك
قورنى والده ائك مصنع تعريفى يعنى قوافيسى
تعيين ايدن ابياتى انقسام ايدر . بزم نسترن
دخى بر زمان حضورنده چيقديغى جمعيت
ثمانيه مقابلنده ، فقط كندى حد عاجزانه سى
داخلنده ، او وجهله تاتلى بورلمه كركدر .
مثلا : بوز بكرمى ايكنجى صحيفه ده كى _ آه ،
قزينك ماهى شناسنده ، قتل ايتديكك آدمك
سكناسنده . نه اراده كلدك ، بى مرحمت ؟
مرادك نه در ؟ بنى مى بر تهمت ؟ _ بيتلرى _
بتيمنك ماهى شناسنده ، ايشك نه مقتولكك
سكناسنده ؟ ويا _ قزك حال يأس واضطرابنده ،

نه ایشـك وار خانهٔ خرابنـده ؟ سنی دعوت ایدنمی وار سرایه ؟ نه جرأتله کیریورسـین بوراده ؟ - شکارینه تحویل اولنسـه ویاخود یوز یکرمی اوچنجی صحیفه‌ده اولان - هر یر محکمه‌در ؛ انجق بین الناس قتله حکم ایده‌جك بر حق شناس شهرده یوق . فقط بو اوده واردر - بیتلری - هر محکمه ایسه‌ده بین‌الناس یوق قتله حکم ایده‌جك حق شناس صورتنه تبدیل ایدلسـه البته صنایع جوبان سامینه دها کوزل عکس ایدر . فقط اوزمان بیتلرنثر کبی اوقونمق خاصه‌سندن محروم اولور . مسلمدرکه نثرده ـ ایشك نه‌در اوراده ـ یازمغه ـ اوراده ایشك نه‌در ـ یازمق مقدمدر . بو بابده سزه نه ایضاحات ویره‌یم .

برده قافیه‌لرك ، بر قاچنی استشهاد ذکر ایدهلم عموماً ، فرانسزجه ـ ریم ریش ـ دنیلان

قوافیدندرکه بو بزم لسانده مقبول اولمقله برابر
ندرت اوزره‌در . بونك سینه‌سنی یالکز رحم
مادرده کبریدنده ، بن نه بو کون قان ایچیدم
نه او کون ابن - بیتنده کوردم ؛ بونی کاشکی
طوغمه‌دن کبروب ، بو سلطان نه اوکون سود
ایچیدی نه بو کون قان . بولنده یازسیدم
بیت - ابن - غرابتندن قورتولوردی . اما
قافیه‌ده‌کی اعتیادم خلل بولوردی . الای
دردنجی صحیفه‌ده - بالکه اجدادمزك کچکلری
حرکته کلشدر دیسه‌م یری ا - بیتنی مستثنالر
ایچنده‌در که نهایت اوچدن زیاده دکلدر ؛
انلرده خاطرمده یوق . شو عرض ایتدیکمی -
اجدادمز اجسادنده‌کی اجزا حرکته کلشدر
دیسه‌م‌سزا - طرزنده تحریر ایتسیدم قافیه‌جه -
مکمل فقط الفاظجه مغایر امل اولوردی .
مرحوملردن فضولی‌نك - لیلی ومجنون - غالبك

حسن وعشق – زمينلری طورن بو يوله
كيرمكده نه معنا وار سؤال اعتراضيسنه جواباً
بريسنه – او زمينده بر كچوك منظومه تجربه
ايتدم كه مطبوعدر . قطعاً طبيعته توافق
ايتمدی . بشقه وزنده ده درامله وار . سز
خرشانورسكز فقط اونادیله من – ديمشيدم
برديكرينه ده – هپ كورديكمز كبی يازمقده
نه ترقی اوله بيلير ؟ برازده دوشونديكمز كبی
يازملی يز . انسان همان كورمكه دكل ،
كوسترمكه ده مستعددر – بوالده عرض افكار
ايتديكمده مقابله – تقليدده اقتداركزی
كورهمامده اندن صكره اختراعه باشلايكز –
ديمشيدی ، بو سوز پك طوغريدر . فقط
نسترنی طبع ايتديردم !

اعلان آثار

مطبوعه

ماجرای عشق . صبروثبات . ایچلی قیز .
دختر هندو
نظیفه . نسترن
منظوم . مقفا

غیر مطبوعه

طارق ابن الموسی . - تزر . ساردانابال .
اشبر . صحرا - منظوم . قحبه . غرام ،
لیبرته . زینب یاخود تجربهٔ قدر . - مقفا
وبعض اجزاء نظمیه